Regd. No. H. 18. ఏడిప్రతి 30 పైసలు శుక్రవారం 29-9-72

"ఆల్‌విటాల్"
నరముల పటుత్వము, రక్తవృద్ధి, వీర్యశక్తి కలిగించు నూతన టానిక్కు నొసంగును.
220 మి. లీ. రూ. 5-90 లు
450 మి. లీ. రూ. 10-90 లు
అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును.
కోరినవారికి కేటలాగు ఉచితం.
వి. యస్. ఫార్మా,
రాయాజీవీధి - నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 44 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 39

30-9-72 శనివారం నుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్ లో
BANDOLERO
బెండోలెరో
జేమ్సుస్టువర్ట్, డీన్‌మార్టిన్
నటించిన అకాడమి అవార్డుచిత్రం
కలర్

ఒక సమీర సమీక్ష

సంవత్సర కాలంలోనే ముఖ్యమంత్రి పి. వి. ప్రజలకు చేరువయ్యాడు!

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు ముఖ్య మంత్రయి రేపు 30తేదీకి ఒక సంవత్సరం అవుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి రాజీనామా చేసిన తర్వాత 20 దినాల్లో రాజకీయాల్లో మార్పులు కొంతరగా దొంతర్లుగా వచ్చి పడ్డాయి. అంత వరకూ దూరంగా, ప్రతిపక్షంగా వ్యవహరిస్తూవచ్చిన కొందరు కాంగ్రెసు వాదులు తమ వేర్పాటు ధోరణిని ప్రధాన మంత్రి చేతులలో భద్రపరిచి మళ్ళీ కాంగ్రెసులో చేరిపోయారు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘం ప్రత్యేక 'శుద్ధి కార్యక్రమం'లో వారిని మతంలో కలుపుకున్నది.

కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గం పి. వి. ని నాయకత్వ అభ్యర్థిగా ఎన్నుకోవడానికి కారణాలు ఎందరో ఎన్నో చెప్తారు. కేవలం ఆయన పార్టీనాయకుడు కావడానికి లక్షణాలను చాలా కలిగివున్నాడు. కవి, రచయిత, బహుభాషావేత్త, మేధావి-యిలా ఎన్నోవున్నాయి. పది సంవత్సరాల పార్లమెంటరీ కార్యక్రమాల అనుభవం అదనంగావున్నది. కాని-అర్హతల వల్లనే ఆయన ముఖ్యమంత్రి అయినాడంటే, దేశంలో ఇటువంటివారు - హెచ్చుగానో, తక్కువగానో ఆ లక్షణాలుగల వ్యక్తులు దొరక్క కాదు.

బ్రహ్మానందరెడ్డికి వారసుని ఎన్నుకోవడంలో హైకమాండు బహుముఖప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుంది. మొట్టమొదటిది-రాష్ట్ర సమైక్యత, పెద్దమనుష్యుల ఒప్పందం సాధ్యమయినంతవరకు అమలు చేయడం. రెండోది కొత్త నాయకత్వాన్ని వీలైంతవరకు దేశమంతటా సృష్టించడం. ముఖ్యమయిన యీ రెండు ప్రయోజనాలకు సాధన వస్తువుగా పి.వి.ని ఎన్నుకున్నారు; రెంటిని కూడా తొలిమెట్టుగా సాధించారు.

ప్రజాస్వామ్యంలో ఎవరూ నాయకులుగా పుట్టరు; నాయకత్వం వారసత్వంగా పొందరు. రాష్ట్రంగాని, జాతిగాని ఎదుర్కొంటున్న ఒక ప్రత్యేక పరిస్థితిని సవరించడానికి, అభివృద్ధిపరిచి మంచిని గట్టిపరచడానికి ఒక్కొక్కరు నాయకులవుతుంటారు. పి. వి. కి రాష్ట్ర నాయకత్వం లభించింది ఆ విధంగానే. నాయకుడుగా రాష్ట్రంలో రాజకీయ సుడిగుండాల మెళకువలు తెలిసి పెనుగాలికి తట్టుకున్న బ్రహ్మానందరెడ్డి ఏ విధంగా రాష్ట్రానికి నాయకుడు అయ్యాడో, తద్వ్యతిరేక పరిస్థితిని సరిదిద్దడానికి పి. వి. కి నాయకత్వం లభ్యమయింది. నిన్న సంజీవరెడ్డి, బ్రహ్మానందరెడ్డి వైదొలగినట్టే రేపు పి.వి. కూడా వెళ్ళిపోవచ్చు. ఈ గోడమీద వ్రాత ప్రజాస్వామికంలో ప్రతినాయకుడు గుర్తుంచుకొనేవుంటాడు. పరతత్వ చింతనాపరుడయిన పి.వి. మాత్రం దీనికి ఏవిధంగా మినహాయింపవుతాడు?

కాని యీ సంవత్సరంలో పి. వి. హయాంలో రాష్ట్రసమైక్యతకు సుస్థిరత్వం ఏర్పడింది. ఆయన నాయకత్వానికి మొట్టమొదటి విజయం అది. తెలంగాణా, ఆంధ్ర ప్రాంతాలను వేరుచేసి మాట్లాడే మహానీయులు లేకనికాదు. కాని వారి గొంతుల నుండి మాట పెకిలి రావడంలేదు; వచ్చినా ఎవరూ చెవిని పెట్టడంలేదు. పి. వి. ని నూతన నాయకునిగా ఎన్నుకున్న వెంటనే 'తెలంగాణా ప్రతినిధి ముఖ్యమంత్రి కావడం పట్ల హర్షం' ప్రకటించారు కొందరు. కాని తెలంగాణా పట్ల స్వకీయతను కలిగినా, తాను విశాలాంధ్ర ప్రజలకు, నాలుగున్నర కోట్ల తెలుగు జనానికి చెందిన వాడినని పి. వి. జవాబు. అక్కడనుండి నిర్విరామంగా రాష్ట్ర సమైక్యతను పోషించడమే తన కర్తవ్యంగా ప్రతి ప్లాట్‌ఫారంనుండి ఉద్ఘోషించాడు. ఆయన దృష్టిలో తెలంగాణా అభివృద్ధికి, రాష్ట్ర సమైక్యతకు విరోధభావంలేదు. [illegible] మొదటిసారిగా బూర్గుల రామకృష్ణరావు, స్వామిరామానందతీర్థల తర్వాత [illegible], తెలంగాణా ముఖ్యమంత్రిగా [illegible] సమైక్యతకు సుస్థిరత్వం ప్రకటించిన ఖ్యాతి పి. వి. కే దక్కింది. పెద్దమనుష్యుల ఒప్పందం భ్రష్టీకరణ జరిగింది.

రాష్ట్ర ప్రజలపట్ల తన ధర్మముతో పాటు ప్రధాని ఇందిరాగాంధి జాతీయ స్థాయిలో పెడుతున్న ఒరవడిని అనుసరించడంలో కూడా పి. వి. కృతకృత్యుడయ్యాడు. కోరకుండా వచ్చినా తన ముఖ్యమంత్రిత్వంలో రాష్ట్రానికి ఒక ఐక్యనాయకత్వం కల్పించి సంకల్ప సిద్ధుడయ్యాడు. ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటినుండి ముఖ్యంగా రాష్ట్ర రాజకీయాలలో కులము, ప్రాంతము ప్రాతిపదికగా పెద్ద 'నాగార్జునసాగర్'లు ఏర్పడ్డాయి. అనాటి శాసనసభ్యులు ఏదో ఒక 'సాగర్' క్రింద మడిపొలాలే. ఎవరిని కాదనగలిగేది లేకపోయినా నైపుణ్యంగా యీ మహా జలాశయాలను అన్నిటిని ఏకం చేయాలని కృషి ప్రారంభించాడు కొత్త ముఖ్యమంత్రి నిజంగా సవ్యసాచి అయాడు.

—తరువాత 7 వ పేజీలో

ఫోన్ 922.

శ్రీ రామకృష్ణ యాత్రాస్పెషల్ సర్వీసు

7/21 గోపురంవీధి, రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు

రామేశ్వరంతో సంపూర్ణ దక్షిణదేశయాత్ర

మైసూరు దశరా మహోత్సవములకు స్పెషల్ ప్రోగ్రాం

22 రోజులు ఎయిర్‌ల్యాండు డీలక్సు బస్సు, 2 పూటల భోజనంతో సీటు 1-కి రూ. 220-00, 18 రోజులు ఆర్డనరిబస్ భోజనం లేకుండా సీటు 1-కి రూ. 110 లు మాత్రమే.

11-10-72 బుధవారము పంచమి అనూరాధ శుభముహూర్తమున మా స్పెషల్‌బస్సులు నెల్లూరునుండి బయలుదేరును.

మా స్పెషల్ 73 సం. జనవరి, ఫిబ్రవరినెలలో సిలోన్‌యాత్రకు బయలుదేరును.

వివరములకు పై అడ్రసువారితో సంప్రదించండి.

కె. జి. కృష్ణమూర్తి, ఆర్గనైజరు.

నెల్లూరు పురజనులకు చక్కని సదవకాశము

స్పెషల్ పార్లే సోడా

సేవించి హాయిగా ఆనందించండి

డజను 1-కి రూ. 1-20 లు మాత్రమే
రిటైల్ సోడా 1-కి 0.15 పైసలు

నెల్లూరుటౌనులో మాత్రమే.

వివరములకు:
విజయవాడ బాట్లింగ్ కంపెని లిమిటెడ్,
ఫోన్. 811 PP.

గోల్డుస్పాటు డిపో
ఎ. సి. బిల్డింగ్సు - నెల్లూరు.

MIX YOUR DRINK WITH SPECIAL
PARLE'S SODA

రాపూరు గ్రామపంచాయతి

Roc. No. 231/72 Dt. 26-9-72.

టెండరు నోటీసు

రాపూరు గ్రామపంచాయతి పరిధిలో గల యీ క్రింది రోడ్లు బాగుచేయుటకు 4-10-72 తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలవరకు సీల్డుటెండర్లు తీసుకొనబడి అదేరోజు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు హాజరయిన టెండరుదారుల సమక్షములో తెరువబడును. టెండరు డిపాజిట్టు చెల్లించి రశీదు టెండరుతో జత పరచవలెను.

— షెడ్యూలు —

1 రాపూరు గ్రామములో మసీదు నుండి తంజావూరు రమణయ్య ఇంటివరకు గల రోడ్డు బాగుచేయుట:

ఎస్టిమేటు: రూ. 1000 లు, డిపాజిట్టు రూ. 50 లు.

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు,
రాపూరు గ్రామపంచాయతి.

భూమి విక్రయం ఏలం నోటీసు

నెల్లూరు జిల్లా, సూళ్ళూరుపేట తాలూకా మంగళంపాడు గ్రామములో వేంచేసియుండు శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారు వగైరా దేవస్థానములకు హక్కు అనుభవముకలిగి మంగళంపాడు ఊచ్చూరు గ్రామములలో వు.దే.మాగాణి ఎ 68-40ట్లు మెట్ట యు 68-60 ట్లు భూములను 26-10-72 తేది గురువారం ఉదయం 9-00 గంటలనుండి మంగళంపాడులో దేవస్థానమునద్ద బహిరంగముగ ఏలంలో విక్రయించబడును.

పదరు భూములు ప్లాట్లుగాగాని లేక ఒకేలాటుగాగాని అమ్మబడును.

పాటలో పాల్గొను ప్రతివ్యక్తి పాటకు ముందుగా నిర్ణయించబడిన ధరావతు సొమ్ము చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవలెను.

పాటలో హెచ్చుపాటదారుగా నిర్ణయించబడిన పాటదారు తాను పాడిన పాటమొత్తములో ¼ వంతు (నాలుగవ వంతు) పాట ముగిసినవెంటనే చెల్లించవలెను. ఇతర షరతులు, వివరములు పాటకాలమందు తెలుసుకొనవచ్చును.

కిడాంబి జగన్నాథాచార్యులు,
కర్తాఫియర్, శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారు వగైరా దేవస్థానములు, మంగళంపాడు గ్రామం, సూళ్లూరుపేట తాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా.

కోవూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 2 of 71 Kos 32 of 65

రేబాల సుబ్బరామిరెడ్డి —డి. హో.
మామిడాల వెంకటనారాయణయ్య —జె. డి.

జె. డి. తాలూకు షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తిని 23-10-72 తేది పైకోర్టులో బహిరంగవేలము జరుపబడును.

షెడ్యూలు: నెల్లూరు రి. డి. యిలాకా అల్లూరు స. రి. లో చేరిన కోవూరు తా. పులవపాళ్ళ గ్రామములో 35 అం. లేక 234.15 చ. మీ. స్థలము అందులోని 198 అసెస్మెంటు నెంబరుగల 5 అం. లేక 33 45 చ. మీ పెంకుటిల్లు 3 అం. లేక 27 చ. మీ పూరికొట్టమునకు హద్దులు: [తూ] వద్దిబోయిన రమణయ్య వద్దిబోయిన వెంకయ్య యిండ్లు [ద] కళ్ళగుంట రమణయ్య, మామిడాల చిన కొండయ్య యిండ్లు [ప] గోపిశెట్టి శంకరయ్య యిల్లు [ఉ] మామిడాల శంకరయ్య యిల్లు.

డి హో. క్రయం: రూ. 2000 లు, అమిన్ క్రయం: రూ. 2500 లు.

—కలికి కోదండరామిరెడ్డి,
డి హో. అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు

శ్రీ పరీధావి భాద్రపద బహుళ సప్తమి శుక్రవారం 29-9-1972

భారతీదేవి

శ్రీమతి భారతీదేవిరంగా గుండెపోటుతో అకస్మాత్తుగా దివంగతురాలైందన్న వార్త అశనిపాతంవలె దిగ్భ్రమగొలిపింది. ఆమె అస్వస్థురాలైందనే విషయమే తెలియదు; ఆవార్త పత్రికలలోకూడా రాలేదు; ఒక్కసారి హఠాత్తుగా అసువులు బాసిందని తెలియడం నిశ్చేష్టులను చేసింది. శనివారం గుండెపోటువచ్చిందట; బుధవారం గుంటూరు ఆస్పత్రిలో కన్నుమూసింది.

రంగా - భారతీదేవిగారలు ఆదిదంపతుల వంటివారు. ఆమెకు ఆయన ప్రత్యక్షదైవం; ఆయనకు ఆమె ఆరాధ్యదేవత. కష్టసుఖాలలో, జీవిత నిమ్నోన్నతాల్లో రాజకీయపు సుడిగుండాల్లో ఒక్క మనిషిగా, ఒక్క జీవితంగా పెనవేసుకొని గడిపిన పుణ్యదంపతులువారు. ఆమెకు ఆయన ఆచార్యుడు; అన్నివిధాల ఆదర్శుడు. కాని ఆయనకు ఆమె మాట వేదం. రంగాగారు మహోన్నతశిఖరాధిక్కరించివుంటారు; కాని భారతీదేవిమాటను తృణీకరించివుండరు. అది ఆయన బలహీనతవల్లకాదు; ఆమె ఔన్నత్యంవల్ల. రంగాగారి ప్రజాహిత జీవితానికి ఆమె ప్రోత్సాహశక్తి; ఆయన జీవితసారథి ఆమెయున్నది. భారతీదేవిలేని రంగా, జీవశక్తిలేని ప్రతిమ అనడంలో అతిశయోక్తిలేదు.

భారతీదేవి రంగాగారితో ఆమె రైతు ఉద్యమంలో ప్రముఖపాత్రవహించింది. ఆయనతో దేశమంతటా పర్యటించింది. అఖిల భారత రైతుమహాసభలకు అధ్యక్షత వహించింది. వెంకటగిరి జమీన్ రైతుఉద్యమంలో పాల్గొన్నది, ఒక సభలో రాళ్ల దెబ్బకు కూడా గురైంది. స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో భాగస్వామి అయింది; జైలు శిక్షలు అనుభవించింది. ప్రజలను పూవ గలిగిన వక్తృత్వం, ప్రజలనుఆకర్షించ గలిగిన మూర్తిత్వం ఆమెలో వుండేవి. రంగాగారు జైల్లలో వున్నపుడు, ఆయన ఇతరదేశాలకు పోయినప్పుడు - ఆయన ఉద్యమాలకు, ఆయన కార్యక్రమాలకు లోటురాకుండాచూచే భారంవహించేది. బహుశా భారతీదేవివలె ప్రజాసేవా రంగంలో అంత విస్తృతంగా పర్యటించిన, పనిచేసిన తెలుగుమహిళలు అంతగా లేరేమోననిపిస్తుంది అక్షరాలా రంగాగారికి సహధర్మచారిణి అనిపించుకున్న సాధ్వి ఆమె.

ఒక అభ్యుదయ ప్రాపంచిక దృక్పథం గల; దేశ వ్యాప్తిగల ఒక రాజకీయ నాయకుని సతీమణి, ఎక్కడికెళ్ళినా బ్రహ్మరథం పట్టే అభిమానులు, అనుచరులుగల సేవాపరాయణురాలు; అటువంటి భారతీదేవి సామాన్య జీవితం గడిపేది. అతి నిరాడంబరంగా, అతి సామాన్యంగా జీవించేది, సంసారం నిర్వహించేది. ఎంత ఎదుట తిరిగినా, ఎంత ఉన్నత స్థానాలలో వున్న వారితో మెలిగినా - తన 'గోటూరు'ని పాడుపెట్టేదికాదు, తన వ్యవసాయాన్ని ఉపేక్షించేదికాదు, ఆమె స్వయంగా గనిముడిచి కల్లోంచి సేద్యం చేయించేదంటే పెద్దమందికి ఆశ్చర్యం కలుగవచ్చు. ఆమె స్వయంగా వంటచేసేది; అతిథులు అభ్యాగతులకు ఆమె స్వయంగా మర్యాదలు జరిపేది, భారతీదేవి నిజమైన భారత వనిత, కర్షకాంగన.

1948 లో ఆమె పురుగు కాటుకు గురైయింది; ఆరోగ్యం చెడిపోయింది; అప్పటి నుండి ఆమె రాజకీయాలలోగాని, ఇతర కార్యక్రమాలలోగాని, అంత ఉత్సాహంగా పాల్గొనేదికాదు. కాని 1952 మంతుపేరలలో క్షామపరిస్థితులు చూడ చూడడానికి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పర్యటించింది; లోక్ పార్టీ నిర్మాణానికి దోహదం చేసింది. శాసనమండలి సభ్యురాలుగా ఒక టరమ్ పనిచేసింది; మొన్న లోక్ సభకు పోటీచేసింది. తాను ఏ పార్టీలో వున్నా, ఏ అభిప్రాయాలు కలిగివున్నా అందరి గౌరవాభిమానాలను చూరగొనగలిగింది.

'జమీన్ రైతు' అన్నా, రామానాయుడుగారన్నా ఆమెకు మిక్కుటమైన ప్రేమాదరాలు. నాయుడుగారి చతుర భాషణాలను గుర్తుకు తెచ్చుకొని ఎంతగానో ఆనందిస్తుండేది. ఆమె మాటలో గంభీరత, ఆత్మీయత, గంభీరతనం తొణికసలాడేవి. ఆమె సాన్నిధ్యంలో ఆత్మీయత, చల్లదనం వుండేవి. పరిచయమున్న ప్రతిఒక్కరి హృదయాన్ని చూరగొన్న ఆ భారతీదేవి అస్తమించిందంటే కడుపు చెమ్మగిలక మానదు.

ఈ వియోగం రంగాజీ భరించగలిగింది కాదు. భారతీదేవిలేని రంగాగారి జీవితం శూన్యజీవితమే. దుఃఖసారంలో వున్న రంగాజీకి మాగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాము. సామాన్య ప్రజాశ్రేయస్సుకు, కర్షకజన కళ్యాణానికి ప్రతిఫలాపేక్ష రహితంగా సేవచేసి తరించిన భారతీదేవి ఆత్మకు శాంతిని ప్రసాదించుగాక అని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాము.

ఇందుసఖి, దుందు— కొన్ని అనుమానాలు

వాతావరణ వైపరీత్యంపై గతవారం 'జమీన్ రైతు' ప్రకటించిన శ్రీ వడ్లమూడి గోపాలకృష్ణయ్య లేఖలో సూర్యగోళంలో ప్రజ్వరిల్లిన అగ్నిజ్వాలలు (Solar flares) ప్రభావం భూమిపై వాతావరణంలో అనేక మార్పులు కలుగజేస్తుందనేది తిరుగులేని సత్యం. అజ్వాలలకు సూర్యునిపై అత్యధిక ఉల్కాపాతంకారణమని గోపాలకృష్ణయ్యగారన్నారు. కాని ఎన్నో సంవత్సరాల క్రితమే కారింగ్టన్ అనే శాస్త్రవేత్త యీ జ్వాలలకు, సూర్యునిలోని మచ్చలకు (Sun-spots) చాలా దగ్గర సంబంధ ముందని ప్రపంచానికి తెలియజేశాడు. మరి గోపాలకృష్ణయ్యగారన్నట్టు ఉల్కాపాతమే దీనికి కారణమైతే శాస్త్రజ్ఞులు యింతకాలం నమ్మిందంతా అసత్యమన్నమాట.

ఇందుసఖి, దుందు అనే పదాలకు సరైన ఇంగ్లీషుపేర్లు నాకు తెలియ రాలేదు 'ఇందుసఖి నక్షత్ర కాంతి పుంజాలు' అన్నారు గనుక ఈ కాంతిపుంజాలు బహుశా 'Polar Auroras' అయ్యుంటాయేమో. కాని Aurorasగా అనుకొంటే-అవి సామాన్యంగా ఆర్కిటిక్, అంటార్కిటిక్ ప్రాంతాల్లోనే, అంటే ధ్రువప్రాంతాల్లో, పేర్పడ్తాయి. కొన్ని అరుదైన సమయాల్లో ఇటీవల కన్పించినట్లు న్యూ ఇంగ్లండ్ వరకు కన్పించడం కద్దు 1958లో 'ఎక్స్ప్లోరర్-1' చేత గుర్తింపబడిన Van Allen Belts మాత్రం ఆ జ్వాలల (Solar flares) ప్రభావాన్ని చాలావరకు (వెలువడిన ఎలక్ట్రాన్స్ ను అణచివేయడంద్వారా) తగ్గిస్తాయి. అలా పోగా మిగిలిన వాతావరణాన్ని కాంతిమయం చేసి ఈ Auroras కి కారణమౌతున్నాయి. ఈ Auroras, ఇందుసఖి ఒకటే అయితే అది హైదరాబాద్ మీద ప్రయాణించడానికి గాని, తిరిగిభూగోళంలో సుమారంగావెళ్ళడానికిగానిఅవకాశంలేదు. కాబట్టి ఇందుసఖి అనేది యేమిటో భూమి మీద చల్లని గాలులు వీచడానికీ, దానికీ సంబంధమేమిటో ఆధారపూర్వకంగా గోపాలకృష్ణయ్య గారు తెలియ జేయాలని కోర్తున్నాను.

తర్వాత 'దుందు నక్షత్రమండలం' అన్నారు గనుక ఇవి Pulsars లేక Blackholes అనేది స్పష్టంకాలేదు. ఇంకా క్రీ. శ. 1054 లోనే సూర్యుణ్ణి కాంతిహీనుణ్ణి చేసి రాత్రినే పగలుగా మార్చి, షుమారు 300 సం॥ రాల కొకసారి దర్శనమిచ్చే Supernova అయుండదాని కవకాశముంది కారణం 1604 లో విస్ఫోటం తర్వాత కొత్త Supernova విస్ఫోటనానికి తరుణమిది. కాబట్టి గోపాలకృష్ణయ్య గారి దుందు Supernova ఒక కావచ్చు.

ప్రపంచంలోని పలు అబ్జర్వేటరీలు ఈ Solar eruptions ని రికార్డు చేసిన తర్వాత పలువురు శాస్త్రజ్ఞులు ఇది మానవాళికి ఎంతో హానికరమో తెలియజేశారు (చూడండి 'హిందూ'—అగస్టు 9). పైగా వాతావరణం తగు మార్పులు తెస్తుందని కూడా అన్నారు. ఈ మార్పుల ప్రభావం ఋతుపవనాలపై ఎలాంటిదో తెలీదుకాని, ఆ ప్రభావం ప్రపంచమంతటా-ముఖ్యంగా ధృవాల దగ్గర విపరీతంగా ఉండాలి. మరి అలాంటప్పుడు పర్వతప్రాంతాలు, అటవీప్రాంతాల్లో మాత్రమే చెప్పుకోదగ్గ వర్షం కురుస్తుందనడానికి కారణమేమిటి? ఈ జ్వాలల ప్రభావం పర్వతప్రాంతాలకు అటవీప్రాంతాలకు సోకదా?

ఇంకా అల్పపీడనవాతావరణ పరిస్థితుల (Low - pressure weather sys tems) ప్రభావాన్ని ఈ Sun - spots వల్ల పేర్పడ్డ అయస్కాంత ప్రళయం (Magnetic storm) ఎక్కువ చేస్తుందనే విషయంపై యూనివర్సిటీ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ అట్మాస్ఫెరిక్ రిసెర్చ్ అధ్యక్షులైన డాక్టర్ రాబర్ట్స్ పరిశోధనలు చేస్తున్నారు కాని పలువురు వాతావరణ పరిశోధకులు, అలాంటి ప్రళయాలవల్ల జనించిన శక్తి (energy) వాతావరణంలో యిమిడివున్న శక్తికంటే బహుస్వల్పమైనదని రాబర్ట్స్ అభిప్రాయాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.

కాబట్టి ఆ జ్వాలల ప్రభావం వాతావరణంమీద ఎలాంటిదో Sky lab ద్వారా సెటిలైట్స్ సూర్యగోళ పరిశోధనలు జరిపిన తర్వాతనే వివరంగా తెలియవచ్చు. ఈలోగా గోపాలకృష్ణయ్యగారి అభిప్రాయాలతో ఎంతమంది ఖగోళశాస్త్రజ్ఞులు, వాతావరణ పరిశోధకులు ఏకీభవిస్తారో తెలియదు.

నేను ఖగోళశాస్త్రం చదివినవాణ్ణికాను కాని ఈ సూర్యగోళజ్వాలలు సామాన్య పరిజ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయం. గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పింది తప్పని నా ఉద్దేశంకాదు. వాతావరణంలో యీ జ్వాలలవలన తగువైపరీత్యాలు సంభవించవచ్చేమోకాని వారుచెప్పినవిధంగా మాత్రం కాదేమోనని.

కురుగొండ —ఆరణి ప్రభాకరరెడ్డి

★★★ జనవాణి

▲

చిన్నరైతుకు వ్యవసాయమే వ్యాపారం

'మెలగొలుకును రైతు ఎందుకు వదలిపెట్టలేక పోతున్నాడు?' అనే విషయమై 15-9-72 'జమీన్ రైతు' లో చేసిన వ్యాఖ్యలతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. మన వ్యవసాయశాఖాధికారులతో వచ్చిన చిక్కేమిటంటే వారెప్పుడూ చిన్నరైతును గూర్చి ఆలోచించరు. వారు చెప్పే పద్ధతులు చిన్న రైతు అనుసరించగలడా లేదా అనే దానిమీదే వ్యవసాయాభివృద్ధి ఆధారపడి వుంటుంది. ఉదాహరణకు:- కొంతకాలంక్రితం ఐ. ఆర్-8 కు విస్తృత ప్రచారమివ్వబడింది. సన్నరైతు అప్పో సప్పోచేసి, వున్నదంతాపూడ్చి ఐ. ఆర్-8 మీద పెట్టాడు. కాని ఫలితం చేతికందిన తర్వాత కొనేనాథుడు కనబడ్డేడు. కాబట్టి అధికదిగుబడినిచ్చే వరివంగడాల విస్తృతవ్యాప్తికి మార్కెట్ వసతులు కల్పించడం అవసరమని వ్యవసాయశాఖవారు గమనించాలి. చిన్నరైతుకు కావల్సింది మరు పంటకు పెట్టుబడి. పండిన పంట వెంటనే అమ్ముడుపోయే అవకాశముంటే రైతు ఏ పంటనైనా పండించడానికి వెనుకాడడు ఇక, రైతు మెలగొలుకును వదలలేకపోవడానికి బలమైన కారణాలున్నాయి అధిక దిగుబడినిచ్చే రకాలకు రసాయనికఎరువులు ఎక్కువగా వేయాలి; క్రిమిసంహారక మందులు విరివిగావాడాలి. ప్రస్తుతం రసాయనికఎరువుల ధరలనుగూర్చి ప్రత్యేకంగా చెప్పవనిలేదు. మెలగొలుకు దిగుబడి తక్కువే అయినా రైతుకు ఖచ్చితమైన ఆదాయం వుండడంవల్ల దాన్ని వదలవలసిన అవసరం కన్పించడంలేదు పొద్దుతిరుగుడుపువ్వు పండించమని వ్యవసాయశాఖ ప్రచారం చేస్తుంది దాంట్లో నూ మార్కెటింగ్ ఒక పెద్ద సమస్య. ఖర్చు వేరుశనగలో సగమే అయినా పొద్దుతిరుగుడు పువ్వు అప్టేదిగుబడి నివ్వడంలేదు. వ్యవసాయశాఖవారు ప్రచారంచేసిన తైచుంగ్ నేటివ్ నుండి ఐ. ఆర్. 1991 వరకు ఏదీ ప్రజల విశ్వాసాన్ని పొందలేకపోయింది. కాబట్టి యీ కొత్తరకాలు రైతుల ఆదరణకెందుకు పాత్రంకాలేకపోయాయో అధికారులు తీవ్రంగా ఆలోచించాలి.

వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం వనతి వుండేటట నార్లు పోయించి, అవసరమైన వారికి అదనులో సరఫరాచేసే కొత్తపద్ధతిని ప్రయోగించాలని అన్నట్లు వ్రాశారు. దీనికి 'డాపింగ్' పద్ధతి ఎంతో తోడ్పడ్తుంది ఈ పద్ధతిలో పాలిథిన్ పేపరును పరచి దానిపై విత్తనాలను పలచగా పోస్తారు. నీటిలో విత్తనాలను తడుపుతారు. అవసరమైతే రసాయనిక ఎరువులను నీటిలో కలిపి చల్లుతారు. ఈ నారు ఎక్కడికి పడితే అక్కడికి సులభంగా సరఫరా చేయవచ్చు.

రైతు ధాన్యాన్ని నిల్వ వుంచుకోడానికి ప్రతి సమితిలోను గ్రైన్ బ్యాంక్ లను ప్రభుత్వం నెలకొల్పాలి. నిల్వచేసిన ధాన్యం మీద రైతుకు 50 శాతం విలువను అప్పుగా యిచ్చే ఏర్పాటు చేయాలి. అదేవిధంగా 'క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్' గూడా అమలు జరపాలి. చిన్నరైతుకు వ్యవసాయమే వ్యాపారమని ప్రభుత్వం గమనించాలి.

నెల్లూరు —అభ్యుదయరైతు

భుట్టో, ముజీబ్ కలిసి ముందు చర్చించుకోవాలి!

దేశాన్ని ఎదుర్కొన్న సమస్యలు అపూర్వమైనవి. అందువలన పాత, లోకాచార పద్ధతులప్రకారం అవి పరిష్కారం కావు. మానవత్వంతో, మెళకువతో, శక్తియుతంగా, దురాక్రమణరహితంగా, దురాలోచనారహితంగా, ఆత్మగౌరవయుక్తంగా, దుష్టశక్తికి ప్రోత్సాహంలేనిదిగా వటిష్కారాలు వుండవలెను.

అట్టిమార్గమే భారత-బాంగ్లాదేశ్-పాక్ సీమలను సమీపంగాతెచ్చి, ఈ మూడు సీమలలోని ప్రజలు ఒకర్నొకరు ఎప్పటికైనా సరిగా అర్థంజేసుకుని, ఒక బలమైన

> **వారం...వారం**
> * * *
> చుండి జగన్నాథం

సమాఖ్యగా ఈ భూఖండాన రూపొందించగలదు. ఇతరమైన ఎన్ని అడ్డంకులు వచ్చినా ఈ గమ్యాన్ని చేరవలెననే సంకల్ప శుద్ధితో మనమందరం కృషిచేయ వలసి వున్నది.

భారత్-బాంగ్లాదేశ్-పాక్ సీమలలో ఆ గమ్యాన్ని సిద్ధిజేసుకోడానికి అనువైన, అనుకూలమైన శక్తులు నిర్మాణమైవున్నవి. భుట్టో ఈ పరిస్థితిలో ఎక్కడున్నాడు? అతడితో మనం ఎట్టివిధంగా వ్యవహరించవలెను?

మనదేశంలో, ఈ విషయంలో, కొందరు ప్రధానమంత్రిని మెచ్చుకోవడమే పనిగా పెట్టుకున్నారు; కొందరు ఆమె చర్యలను ప్రతిఘటించడమే పనిగా పెట్టుకున్నారు. సాధారణంగా ప్రజాస్వామిక సీమలో ఈ దృశ్యం ప్రత్యక్షం. కాని మనం ఎదుర్కొన్న విపరీతమైనపరిస్థితిలో పరిశమార్గాన్ని అన్వేషించక తప్పదు

ఆ మార్గాన్నే సర్వోదయ నాయకుడు శ్రీ జయప్రకాశనారాయణ అన్వేషించి మనకు తెలియజేసినాడు. దాని వివరం వినండి:

"బాంగ్లాదేశ్ సీమను స్వతంత్ర రాజ్యంగా పరిగణించకముందే షేక్ ముజీబుర్ రహమాన్ పాక్ ప్రెసిడెంట్ భుట్టోను కలిసినంతమాత్రాన నష్టమేమీ రాదు. నేను పరిశీలించగలిగినంతవరకు, ఈ విషయంలో ఇప్పుడిక ముజీబే ముందడుగు వేయవలసివున్నది. రెండు ముఖ్యమైన కారణాలవలన ఒక గొప్ప, ఉదారమైన సంకేతం అతడి వైపునుండే రావలసివున్నది షేక్ ప్రాణాన్ని కాపాడి భుట్టో ఔదార్యం ప్రదర్శించాడు. లక్షలమంది జనం ఈ ఉపఖండాన అనిశ్చితమైన స్థితిలో కాలక్షేపం చేస్తున్నారు, చాల బాధపడతూ జీవిస్తున్నారు. ఈపరిస్థితిని అంతంచేయాలి."

ఇంకావినండి "తన రాజనైతికదక్షత ను షేక్ ముజీబ్ ప్రదర్శించవలెనని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. బాంగ్లాదేశ్ అతివిషాదకరమైన పరిస్థితిలో వున్నపుడు నేను దానికి సేవచేశాను. అట్టి సేవకుని స్థాయిలో నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఐతే ఒక ప్రశ్న అడగవచ్చు. వేషరతుగా బాంగ్లాదేశ్ సీమను గుర్తించే రాజనైతిక దక్షతను భుట్టో ప్రదర్శించరాదా? అనేది ఆ ప్రశ్న ఇది న్యాయమైన ప్రశ్న. ఐతే భుట్టో ప్రస్తుతం దిక్కు వరిస్థితిలో వున్నాడు; భారత-బాంగ్లాదేశ్ సీమలు ఆ పరిస్థితిలో నుంచి బయటపడడానికి అతడికి సాయపడవలెను భారతదేశం ఆ దారిని అనుసరించింది బాంగ్లాదేశ్ కూడా ఆ విధంగా చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను."

ఇంకా వినండి: "ఇద్దరు నాయకులు (భుట్టో, షేక్) కలసి చర్చించుకుంటే బాంగ్లాదేశ్ స్వాతంత్ర్యానికి భంగం వాటి

—కొరవ 8 వ పేజీలో

నెల్లూరు డ్రైబ్యాటరీ ఫ్యాక్టరీ

నాలుగు కోట్ల రూపాయల ఇండోనేషనల్ లిమిటెడ్ వారి డ్రైబ్యాటరీ ఫ్యాక్టరీకి 15 తేది నిశ్శబ్దంగా, నిరాడంబరంగా శంకుస్థాపన జరిగింది ఆ సందర్భంలోని ఈ చిత్రంలో: మత్సుషిట (జపాన్) కంపెనీ ఇంజనీర్లు, ఉద్యోగులు, ఫ్యాక్టరీ ప్రధాన నిర్వాహకుడు పి. ఓబులరెడ్డి (ఎడమనుండి ఎనిమిదవవారు), కలెక్టరు పి. పార్థసారధి ప్రభృతి అధికార అనధికారులు చిత్రంలో వున్నారు.

వెంకటగిరి సభలపై నెహ్రూ, పట్టాభి భిన్నాభిప్రాయాలు

వెంకటగిరి జమీందారీ రైతుమహాసభల వార్తలు వ్యాఖ్యలు సంపాదకీయాలు ప్రకటనలు వగైరాలతో మూడు వారాల 'జమీందారీరైతు' పూర్తిగా నిండిపోవడం చూస్తే ఆనాటివి ఎంత ప్రాధాన్యత వహించాయో, ఎంత సంచలనం కలిగించాయో ఊహించుకోవచ్చు ఆ సభలను నిషేధిస్తూ ప్రభుత్వం జారిచేసిన 144 సెక్షన్ అహ్మదాబాదులో జరిగిన కాంగ్రెసు కార్యవర్గ సమావేశంలో చర్చకు వచ్చింది. డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్య దీంతో కాంగ్రెసుకు సంబంధం లేదన్నారు; జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ అది కాంగ్రెసుసభ కాకపోయినా, కాంగ్రెసువారు సానుభూతికలిగి అందులో పాల్గొని వుండవచ్చునన్నారు. 26-9-1931 'జమీందారీరైతు' యీ ప్రకటనల నచ్చింది. సభాస్థలికి 144 సెక్షన్ను విధించడాన్ని చాలా ఘాటుగా విమర్శించాడు. ఆ వత్తర్వులో జమీందార్లను చేర్చకపోవడం, కేవలం రైతులుమాత్రం సభ జరపకూడదనడం వింతగా వుందన్నాడాయన.

వెంకటగిరి సభలకు నేతాజీ రాలేదు; నారిమన్ ప్రస్తావన కూడా ఎక్కడాలేదు. పోతే సత్యమూర్తి, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, ఎన్. జి. రంగా, విశ్వనాథదాసు ప్రభృతులు పాల్గొన్నారు. ఆ మహాసభలు మహోత్సాహంతో, ప్రజాచైతన్యంతో బ్రహ్మాండంగా జరిగినట్టు 19-9-1931 'జమీందారీ రైతు' రిపోర్టు చేస్తుంది. 'వెంకటగిరి సభామహోత్సవములు; రైతుల అఖండోత్సాహము; రైతు సంఘ సుస్థిరత' అనేశీర్షికతో 'మా స్వంత సంవాదుడు' చేసిన సుదీర్ఘమైన వ్యాఖ్యానంలో కొన్నిభాగాలు చదవండి-

"మేము 7 తేది రాత్రి వెంకటగిరి చేరువరకే నగరమంతా ఉత్సాహకోలాహలము ప్రస్ఫుటంగ దీపిస్తుండింది. సభాధ్యక్షులంతా అప్పటికేచేరారు రైతులు గుంపులు గుంపులుగా ఊళ్ళో తిరుగుతూ నూతనత్వాన్ని కల్పించి ఉత్సాహోద్రేకి దోహదం యిస్తున్నారు.

సంస్థానంవారు సభల ఎట్లనైన జరగకుండా దెయ్యాలను ప్రయత్నాలతో భగ్గు రచుట్టే మునిపోతున్నారు రైతు, వెంచీలు పాల, పెరుగు మొదలగు దిల్లకవస్తువుల దొరకకుండా నమ్మ చేయించ-లా దారు; కాని పాపం వారివలు కుబడి దీంట్లో బయటకర్తది. ఆ పూర్ణనే కావలసిన వస్తు దొంకి స్వాగత సంఘం వారి ఏర్పాట్లకు అనగింజంత కొరత కలుగకుండా కార్యక్రమ రథం కదిలిపోయింది.

> **40 ఏళ్లనాటి**
> **'జమీన్‌రైతు'లో....**

తూర్పుగోదావరి, విశాఖపట్నం, బరహంపూరు మొదలగు ప్రతినిధులు పెద్దలు కొందరువచ్చినారు. తిరుత్తనివారు వస్తామని రాకపోయిన లావం తిరుమలేశ్వరునికే ఎరుక. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి ప్రభృతులు కాంగ్రెసుకు సహాయం చేస్తే రైతుసమస్య వారే తీరుస్తారని ఆశీర్వాదలేఖ అంపారు.

వింతవింత సీలివార్తలతో గగనం మురిశమై పోతున్నది. సంస్థానం యిలాకావారు రాజాగారి పక్షనతకు కొంతదిని తీసుకవచ్చి రాజాగారి పాలన బాగున్నది అని యింకా ఏమేమో అవస్మార్కాలతో నిండితపత్రంలో వచ్చిన వారికి చదివి వినిపించకుండానే సంతకాలు చేయించారు. సభను ఊసేసేకాగజంతో నింపినా బయటవారు 30 మందికి పైన రాలేదు.

8 తేది వేగున కుంభవర్షంతో ప్రారంభమైంది అయ్యో సభాభవనాన్ని రొచ్చు చేస్తుందే అని నలుగురుందే కాలంలో యీసాని

—కొరవ 8 వ పేజీలో

బ్రౌన్ లేఖలలో నెల్లూరు సంగతులు

ఇనాంగ్రామాలను వూడబెరికి రాళ్లనుకూడా పెళ్లగించిన రాజా!

ఇంతవరకు ఈ బ్రౌన్ లేఖావళిలో దాదాపు నూరేళ్ళనాటి ప్రభుత్వ యంత్రాంగం, పరిపాలనలకు సంబంధించిన విషయాలు, అనాటి ఆదార వ్యవహారాలు వగైరా సంగతులనేకం ముచ్చటించుకున్నాం. ఈ వారం యిస్తున్నలేఖ వాటికి కొంచెం భిన్నమైంది. ఇది వెంకటగిరి సంస్థానికి సంబంధించిన బాబు వెంకటగిరి సంస్థానంలో నాలుగు గ్రామాలకు ఇనాందారుడుగా వుండుండిన వ్యక్తి చనిపోగా ఆయన వారసులు 1857లో నెల్లూరుజిల్లా కలెక్టరుగా వుండిన బిబి స్టోన్‌హౌస్‌కు పెట్టుకున్న అర్జీ. అ ఇనాందారుడికి జమీందారుకూ తగాదా ఏర్పడిన కారణంగా ఆ నాలుగు గ్రామాలూ జమీందారు వూడబెరుక్కోవడమేగాక, అందులోని ధర్మసత్రం పడగొట్టించి యిటుకలు పెళ్ళగించి తీసుకపోతున్నారంటూ ఇనాందారుడి వారసులు కలెక్టరు చేసుకున్న విజ్ఞప్తి ఇది. ఇటుకలు తీసుకపోనివ్వకుండా 'ఇంజెంక్షన్ ఆర్డరు' యివ్వమని కలెక్టర్ను కోరుతున్నారు ఆ వారసులు. చదవండి-

"నెల్లూరు జిల్లా ప్రాంసుపాలు కలకటరు అయిన మహారాజశ్రీ స్టోన్ అవసుదొరగారి సముఖానకు-

నెల్లూరు జిల్లా వెంకటగిరి సంస్థానం పోలూరుసీమలో చేరిన పెరియవెట్టు పూరి రామాపురం పాపర్లవారి ఖండిగ యీ నాలుగు గ్రామాదుల్కు యినాందారుడుగా వుండి చనిపోయిన యింగువసుబ్బరాయల మనుమలున్ను సదరహి గ్రామాదులకున్ను వారసున్ను అయిన యింగువ సుబ్బరామయ్య ఆ చెంగల్వరాయుడు అనేక సలాములు చేసి వ్రాసుకున్న అర్జీ యేమంటే-

సదరహి యీనాం గ్రామములకు

> **లోకలిస్టు**

పెరియవెట్టు అనే గ్రామములో ధర్మసత్రము మొదలైనవి కట్టించి అన్నపానాదులు బాటసార్లకు జరిగిస్తున్నూ పైన వ్రాయబడ్డ నాలుగుగ్రామాదుల వుత్పత్తిన్ని ఆ యొక్క సత్రమునకు ఉపయోగపడుతూవున్న కాలములో మహారాజరాజశ్రీ యేలినవారికిన్ని మాతాతగారికిన్ని కొన్ని విషయములలో చాలక యేర్పివారు ఆ యొక్క నాలుగు గ్రామాదులున్ను జప్తుచేసిదిగా చత్తానహారంచేసి ఆ యొక్క అన్నసత్రమును పడగొట్టించినందున్ను సదరహి సంగతిని గురించి మాతండ్రి జీవంతుడైవుండే వర్కు హోనరేబిల్ స్ప్యాషింకోర్టులో వ్యాజ్యం జరుగుతూవుండి మా తండ్రిగారు చనిపోయ్యేందుకు కొద్దిరోజుల్కు మున్ను యీ యొక్క వ్యాజ్యము జాయింట్కమిషన్‌లో చేరినదికాదు గన్క వారి ప్రతివాదులపైన జిల్లాకోర్టు వ్యాజ్యం కొంచుకానిపోతే తీర్పు అవును అనేదిగా తోసివేసినారు. ఇట్లావున్నయెడల మా తండ్రిగారు కాలం చేసినారు పిమ్మట మైనర్లుగా వున్నందున్ను వ్యాజ్యం తేవడమున్కు అసందర్భంగా వుండిన సంగతులను అప్పటిలో కల్కటరుగావున్న సి.పి. బాంమునన్ దొరగారికిన్ని తెలియచేసివుంటిమి ఇప్పట్లో మాకుయిద్దరికి వయసు పూరావచ్చినది గన్క కొద్దిరోజులలో యేల్నివారు వ్రాశియిచ్చివుండే దానపత్రముల ప్రకారమున్ను స్టాటన్ దొరగారి రిపోర్టు ప్రకారమున్ను మాపెద్దల అనుభవ ప్రకారమున్ను సదరహి యినాం గ్రామముల నిమిత్తమయ్ను అందుల యిదివర్కు వచ్చిండి నిమిత్తమైన్ని క్రమమైన ఫిర్యాదు తీసుకొని పొయ్యేటందుకు సర్వసిద్ధమై వున్నాము యిట్లా వుండగా సదరహి పెరియవెట్టు సత్రమునకు సమీపములో మల్లిక భగవంతరావు సత్రము కట్టించి సట్టున్ను సదరహి సత్రమున్ను కావుల నిమిత్తమైన్ని గుంటకట్టడము నిమిత్తమైన్ని మాయొక్క పెరియవెట్టు సత్రంలో వుండే కావులన్ను, సదరహి సత్రం

—కొరవ 11 వ పేజీలో

వివాహమునకు-ముందు-వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరిగా పొందండి.

దీర్ఘవ్యాధి వీరకమైనను దిగులుపడవద్దు. పురుషత్వంతక్కువ ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా. సూరత్ చౌదరి గారిని సంప్రదించండి.

సూరత్ చౌదరి డిస్పెన్సరి కో-ఆపరేటివ్‌బ్యాంకు ఎదుట, (మదీనా వాచ్ కంపెని ప్రక్కన) 16/112, ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

సంకర జొన్న రకాలు- మొవ్వ ఈగనుండి రక్షణమార్గాలు

మనదేశములో పండింపబడే ముఖ్యమైన తృణధాన్యపు పంటలలో జొన్న పంట ఒకటి. ఇది సుమారు 465 లక్షల ఎకరాల నేలలో పండించబడుతూంది మనదేశములో జొన్నపండే రాష్ట్రములలో మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, మైసూర్,

రైతులోకం

గుజరాత్, ఆంధ్రప్రదేశ్, రాజస్థాన్, తమిళనాడులు ముఖ్యమైనవి.

సంకరజొన్న రకములైన సి. ఎస్. హెచ్. 1, సి ఎస్. హెచ్-2 లను విడుదల చేయుటతో జొన్నపంట వుత్పత్తి చెప్పుకోదగినంతగా పెరిగింది. 1964 లో రాక్‌ఫెల్లర్ ఫౌండేషన్‌వారి సహాయముతో ప్రారంభించబడిన సమన్వయీకృత సంకర జొన్న పథకము ఫలితముగా సి ఎస్ హెచ్-1 సంకరజొన్న రకము అభివృద్ధిచేయబడి, రైతులకు విడుదల చేయబడింది. సంకరజొన్న రకము ఎక్కువ పంటనిచ్చే స్వభావము కలిగియుండుటయేగాక మంచి నాణ్యమైన గింజలనిస్తుంది. ఈ సంకరజొన్న రకము వర్షాధారముతో పండించినపుడు ఎకరమునకు 910 కి. గ్రా. పంట, నీటి పారుదలతో పండించినపుడు ఎకరమునకు 1820 కి. గ్రా. పంట పండింది. సాంద్ర వ్యవసాయ పద్ధతిద్వారా దీనిని పండించినపుడు ఎకరమునకు 2730 కి. గ్రా. పంటకూడా పండింది.

సి ఎస్. హెచ్-1 తక్కువకాలములో కోతకువచ్చుటయేగాక 58-60 రోజులలో చేను పూతకువచ్చి, 90-100 రోజులలో పంట కోతకువస్తుంది. దీనిగింజలు మీగడ తెలుపు రంగులో ముత్యములవలె వుంటాయి. ఈ సంకరజొన్న మొక్కలు 140 నుండి 160 సెం. మీ. ఎత్తువరకు పెరుగుతాయి. దీని దంటు మంచి రసము కలిగివుండి, కర్రలు ఒత్తుగా ఆకులు వేస్తాయి.

శీఘ్రముగాను, ఒకమోస్తరుగాను కోతకువచ్చే ఖరీఫ్ పంటగాను, వేసవి కాలముకో జొన్నపండించే ప్రాంతములలో నీటిపారుదలతో పండించే పంటగాను దీనిని లాభదాయకముగా పండించవచ్చును. సంకరజొన్నను పండించే

—కొరవ 8 వ పేజీలో

యూరియా

పైరుప్రారంభదశలో మంచిఫలితాన్నిస్తుంది- మధ్యాహ్నంకంటే ఉదయం చల్లడం మేలు

వరి పంటతో సహా ఇతర పంటలపై జరిపిన ప్రయోగములద్వారా మొక్కలకు వాటి ఆకులద్వారా పోషక పదార్థములను అందించినప్పుడు ఎక్కువ పంటలు పండినట్లు నిరూపించబడింది. అయితే, కొన్ని ప్రాంతములలో ఈ పద్ధతివలన మంచి ఫలితములు కనపడలేదనికూడా తేలింది. రైతులు, పరిశోధన కార్యకర్తలు మొక్కలు పెరిగే సమయము, వాటికి యూరియాను చల్లవలసిన సమయము, చల్లవలసిన మోతాదులకు సంబంధించిన విషయములను ముఖ్యముగా తెలుసుకోవాలి. పై విషయములను దృష్టిలో పెట్టుకొని 1968, 69 సంవత్సరములలో న్యూఢిల్లీలోని భారత వ్యవసాయ పరిశోధనా సంస్థలోని ఒక వ్యవసాయ క్షేత్రములో ప్రయోగము చేయబడింది.

జూలై 17, 1968 మరియు జూలై 4, 1969 తేదీలలో ఐ ఆర్- 8 రకం వరి నారును ఊడ్చారు. నవంబరు 15, 1968 మరియు నవంబరు 3, 1969 తేదీలతో పంటను కోశారు. 120 రోజులలో పంట కోతకు వచ్చింది. హెక్టారకు 60 కి. గ్రా॥ వంతున నత్రజనిని యూరియా రూపములోన; హెక్టారుకు 50 కి. గ్రా॥ వంతున భాస్వరము, పొటాష్‌లను సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ఫేట్, మ్యూరియేట్ ఆఫ్ పొటాష్‌ల రూపములలోను దమ్ము చేయుటకుముందు నేలలో వేశారు. మిగిలిన నత్రజనిని-హెక్టారుకు 60 కి. గ్రా॥ వంతున యూరియా రూపములో మూడుపద్ధతులలో- శీఘ్రముగాను (పిలకలు పెట్టేటపుడు), మధ్యకాలములోను (మొక్కలు పూతపూయుటకు ముందు), ఆలస్యముగాను (పూతపూసిన తరువాత) పంటకు చల్లడం జరిగింది. యూరియా మిశ్రమమును నాలుగు మోతాదులలో, అనగా- (1) 2.5 శాతము (2) 10 శాతము (3) 20 శాతము మరియు (4) 30 శాతము చల్లారు. యూరియాను ఉదయము మధ్యాహ్నము చల్లడం జరిగింది. 2.5 శాతము యూరియాను హైవాల్యూమ్ చిమ్మనయంత్రముతోను, ఎక్కువ మోతాదులో యూరియాను చల్లునప్పుడు లో వాల్యూమ్ మైక్రాన్ చిమ్మనయంత్రముతోను చల్లారు.

ఢిల్లీ ప్రయోగ ఫలితాలు

చేను పూర్తిగా పూతమీద వున్నప్పుడు యూరియాను ఏ శాతములో చల్లినప్పటికి పంటలో 15 శాతము గింజలు తగ్గాయి అయితే, యూరియాను మొక్కలు ఎదిగే ప్రారంభదశలోను, మధ్యదశలోను చల్లినప్పుడు పంటలో తేడా కనపడలేదు. మొక్కలు ఎదిగే ఆఖరు దశలో ఎక్కువ మోతాదులలో 10, 20, 30 శాతము యూరియాను చల్లినప్పుడు మొక్క ప్రారంభదశలో యూరియాను చల్లినప్పటికంటె చాలా తక్కువ పంట పండింది. అదేవిధముగా 2.5 శాతము యూరియా మిశ్రమమును చల్లినప్పటికంటె 30శాతము యూరియాను చల్లినప్పుడు గింజల దిగుబడిలో హెక్టారుకు 14 క్వింటాలులు తగ్గినట్లు కనుగొనబడింది. అయితే, యూరియాను ప్రారంభదశలో చల్లినప్పుడు ఏ శాతములో యూరియాను చల్లినప్పటికి మంచి ఫలితము నిస్తుంది.

యూరియాను ఉదయము, మధ్యాహ్న సమయములలో చల్లినప్పుడు పంట దిగుబడిలో చెప్పుకోదగిన తేడా కనిపించింది. యూరియాను మధ్యాహ్న సమయములలో చల్లినప్పుడు ఉదయం చల్లినప్పటికంటె వరిమొక్కలకు హాని కలుగుతుంది.

మొక్కలు పూతపూయుటకు ముందు కాని, గింజలు పాలుపోసుకొను సమయములో కాని యూరియాను చల్లినప్పుడు గింజలలోని పోషక పదార్థముల శాతము పెరిగింది గింజలు పాలుపోసుకొను సమయములో యూరియాను చల్లినప్పుడు గింజలలోని పోషక పదార్థముల శాతము 0.81కు పెరిగింది తక్కువ శాతములో వున్న యూరియాను చల్లినప్పటికంటె ఎక్కువ శాతము (30%) వంతున చల్లినప్పుడు గింజలలోని పోషక పదార్థముల శాతము బాగా తగ్గినదనిచెప్పాలి.

—కొరవ 8 పేజీలో

పొగ రూపంలో ఫ్యూయల్ కాలిపోతున్నదా? మైకో సర్వీసు పొందండి

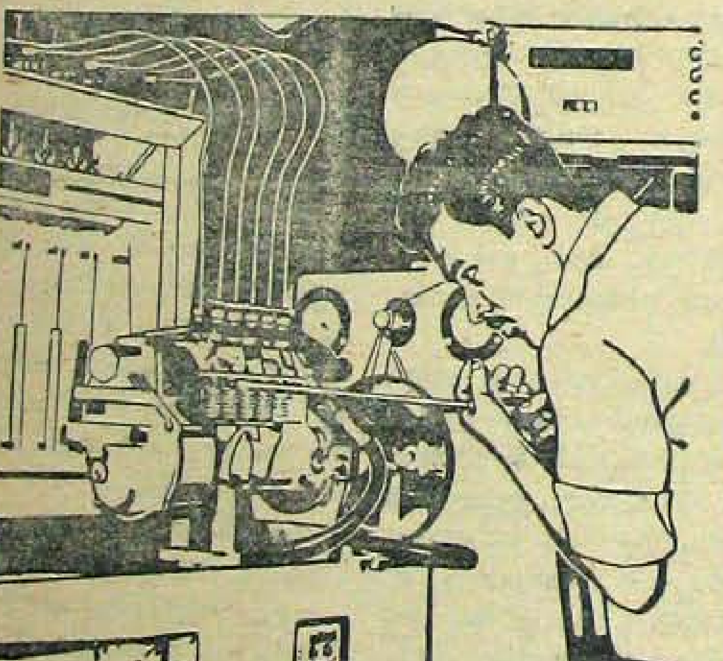

దగ్గరలో ఉన్న మైకో సర్వీసు స్థానానికి వెళ్ళండి. అసలైన మైకో స్పేర్ పార్టులన్నీ దొరుకుతవి — ఎలిమెంట్లు, డెలివరీ వాల్వులు, నాజిల్స్, ఫిల్టర్ ఇన్‌సర్టులు మొదలైనవి. అంతేకాదు — మైకో తయారుచేసిన నిపుణులైన పనివారి సర్వీసు కూడా లభిస్తుంది. ఖచ్చితంగా ఫ్యూయల్ అదా అయేటట్లు, పూర్తి పవర్‌లో పనిచేసేటట్లుగాను వారు చూస్తారు.

MICO SERVICE

MICO/7197

అధికారయుతులైన విక్రయందారి :

• స్వస్తిక్ డీజల్ అండ్ ఇంజనీరింగ్ కార్పొరేషన్
"స్వస్తిక్ హౌస్" ఆర్. ఆర్. వీధి,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు

ఒక పరిశీలన

స్వర్గీయ నారపరెడ్డి రామిరెడ్డిగారి అముద్రిత వేంకటేశ్వర శతకం

శ్రీ బండి నాగరాజు

నారపరెడ్డి రామిరెడ్డిగారి వేంకటేశ్వర శతకం వ్రాతప్రతులు చూచే అవకాశం లభించింది.

రూళ్ళులేని తెల్లకాయితాల ఎక్సర్‌సైజు నోటుబుక్కులో ఈ శతకపద్యాలు రాసివున్నవి. రాత కవిగారి స్వహస్తలిఖితమే. పుస్తకంకుట్లు బాగానడలివున్నవి. కాయితాలు కొన్ని జారివచ్చివున్నవి. మధ్యలో రెండుచోట్ల సిరామరకలు, అందువల్ల కొంచెం ముద్దఅయిపోయిన అక్షరాలు వున్నవి. కుడితట్టు మాత్రమే పేజీకి రెండు పద్యాల చొప్పున రాయబడ్డవి. (పద్యపాదాలు యతులవరకు కల్పితంగావిరిచి, పద్యం ఎనిమిదేసి పంక్తులుగా రాయబడి వున్నది) చివరగా ఒక పదిపేజీలమేర ఒక్కొక్క పద్యమే రాసివున్నది. ఇందులో వున్న పద్యాలసంఖ్య మొత్తం 56. ఇవికాక ఒక పద్యం అసంపూర్తిగా వున్నది. పేజీల సంఖ్యలేదు. పద్యాల సంఖ్యగూడా సరిగా లేదు. ఏ పద్యం ఎక్కడ వుండవలెనో- గుర్తులుపెట్టుకొన్న సూచనలు కొన్ని కానవస్తున్నవి. ఈ ప్రతి మధ్యలో రెండుచోట్ల కొన్ని పేజీలు పోయివున్నవి. పెన్సిలుతో కొట్టివేసినట్లు ఇంటూ మార్కులున్న పద్యాలు 5 వున్నవి ఎర్ర సిరాతో మార్జినులో ఇంటూగుర్తు పెట్టినపద్యం ఒకటున్నది. ఈ పుస్తకం చివర ఖాళీ తెల్లకాయితాలు చాలా మిగిలిపోయి వున్నవి. ఇంకా కొరవవున్నట్లు మనం భావించవలసివస్తుంది. ఇది ప్రధానపుస్తకం. దీని ముఖపత్రంమీద "ఎన్నార్ రెడ్డి. చిన్న పాలు. గీతాలు" అని రాసివుంది. లోపలి పేజీలో "చిన్నపాలు. గీతాలు. నారపరెడ్డి" అని రాసివుంది. తర్వాత నాలుగు పేజీలలో "అమ్మకు" అన్న శీర్షికక్రింద అంకితగీతం ఒకటి వున్నది. అది రెండేసి షణ్మాత్రాక గణాలతో త్రిస్రగతిలో సాగిన గేయం; మొత్తం 68 పంక్తులు. దీని తర్వాత "చిన్నపాలు" అనే శీర్షికక్రింద శతక పద్యాలున్నవి. ఈ పద్యాలు పూర్తిచేసి, తర్వాత ఇతర గీతాలుచేర్చి ఒక సంపుటంగా ప్రకటించదలచి, కవి యీ విధంగా సిద్ధపర్చే ప్రయత్నం చేసివుంటారని భావించవచ్చు. ఈ పుస్తకం కాక, 45 పద్యాలుగల వేరొక వ్రాతప్రతి వున్నది. అదిగూడా పై పుస్తకంవంటిదే, కాని అందులోని భాగంకాదు. అన్నీ విడికాగితాలు, దారపుపోగువేసి వుండినది. ఇందులో ఒక 7 పద్యాలు (మొదటిప్రతిలోనివే) పునర్లిఖితమై వున్నవి. ఈ రెండవ వ్రాతప్రతిలో కవి తీసివేయదల్చుకున్నట్లు గుర్తుపెట్టుకొన్న పద్యాలు 3 కాబట్టి యీవ్రాతప్రతులవల్ల మనకు లభ్యమవుతున్న పద్యాల సంఖ్య మొత్తం 94. ఇవిగాక, రెండు రకాలుగల 6 ఓవి (ఎక్సర్‌సైజు) రూళ్ళ కాయితాలు, వాటిలో 9 పద్యాలు వున్నవి గాని, అవన్నీ (పై రెండు ప్రతులలోనివే) పునర్లిఖితాలే. కవి తీసివేయ దలచినట్లు గుర్తుపెట్టుకొన్న పద్యాలు తీసివేస్తే మనకు మిగిలేవి 85 పద్యాలు మాత్రమే.

ఈ వ్రాతప్రతులలో కొట్టివేతలు చాలా కొద్దిగా వున్నవి. బాగా స్పష్టంగావున్నవి. ఐతే వ్రాత తప్పులు, వ్రాతవేగంలో దొర్లినవి, సుమారుగానే వున్నవిగాని యీ ప్రతులు చిత్తు ప్రతులు మాత్రం కావు. ఈ పద్యరచనలో గణయతి భంగాలు, వ్యాకరణాది దోషాలు - ఎందరు వస్తాదులు కాదన్నా- ఉన్నమాట వాస్తవం. ఏతత్పూర్వం శుద్ధమైన పద్యాలు కొన్నే. ఐతే ఈ తప్పుల నన్నిటిని అధిగమించి నిలబడగల కవిత, నారపరెడ్డివారి రచనలో దిక్కగా [?] వున్నది. శ్రద్ధతో పరిశీలించేవారికి ఇది స్పష్టపడుతుంది.

2

"వేంకటేశ్వరా!" అనే మకుటంతో, చంపకోత్పలములు (ఒకేగతిగల ఛందస్సు) తో, అత్యంత సంప్రదాయబద్ధంగా, హెచ్చుతగ్గులుగా నూరు పద్యాలున్న యీ రచన శతకజాతికి చెందినదే అయినా, "వేంకటేశ్వర శతకం" అని పాత పద్ధతిపేరు పెట్టకుండా "చిన్న పాలు" అని కవి తానేరాసి పెట్టుకున్నారు. తన భక్తికి అంకితంగా అర్పించిన గీతంలో-

"దినదినమూ వేడించే
యీ బాధలు యీ గాథలు
నువు నొల్చిన ప్రాయికి నే

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ఒక అభిప్రాయం

కలకలం కల్గించిన కలెక్టరు పార్థసారథి

కరవు నివారణ కార్యక్రమాల విషయంలో కలెక్టరు శ్రీ పార్థసారథి ప్రదర్శిస్తున్న శ్రద్ధాసక్తులు అనుపమానాలని చెప్పక తప్పదు. అంతశ్శమతీసుకొని పనిచేస్తున్న కలెక్టర్లు రాష్ట్రంలో ఎంత మంది వున్నారో ఏమో తెలియదుకాని; పార్థసారథిమాత్రం అహోరాత్రులు పని

చేస్తున్నారు. పనిచేయడంకాదు - ప్రతి తాలూకా పరిస్థితి, తాలూకాలో ప్రతి ప్రాంతం పరిస్థితి, తాలూకాలలోని అన్ని సమస్యలు అతనికి కరతలామలక మయ్యాయి. ఇంత తక్కువ వ్యవధిలో అంత అవగాహన అనితర సాధ్యం దానికి ఎంతగా పరిశ్రమించి వుండాలో, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం చేత ఎంతగా పని చేయించి వుండాలో వూహించడం కష్టంకాదు.

మొన్న ముఖ్యమంత్రివస్తే, ఒక చోట నుండి ఇంకో చోటుకు పొయ్యేలోగా, ఆ ప్రదేశపు పరిస్థితులు, సమస్యలు అయన పని స్పష్టంగా వివరించి, ఆయన అవగాహనకు తెచ్చాడట. జిల్లాలోని అనధికార నాయకులకుకూడా అంత సమగ్రావగాహన వుందదేమోనను కోవడం పొరపాటు కాబోవనుకుంటాము. పార్థసారథి గారు కలెక్టరుగా వచ్చిన కొద్దిరోజులకే ప్రత్యక్షంగా కనపడిన విషయాలు రెండు మూడున్నాయి. జిల్లాలోని ప్రభుత్వ యంత్రాగాన్ని జాగృతం చేశాడు, చైతన్యవంతం చేశాడు. ఈరోజు అట్టడుగునవున్న జవానుమొదలు పైనున్న గజిటెడ్ ఆఫీసరు వరకు మెళకువతో వున్నారు, భయంతో వున్నారు, చకచకా నడుస్తున్నారు. ఒక్క రెవిన్యూశాఖ వారేకాదు; అన్ని శాఖలు, అన్ని సంస్థలు వాళ్ళకాస్త దగ్గర పెట్టుకునే మసలుతున్నట్లున్నాయి!

ఒక వుదాహరణ చెప్తాను. నెల్లూరుకు చుట్టుపట్ల పది పదిహేను మైళ్ళలో వున్న హైస్కూళ్ళ టీచర్లకావురమంతా నెల్లూరు. ఉదయం బస్సులో పోవడం, సాయంత్రం ఇంటికి చేరుకోవడం జరుగుతుంటుంది బస్సు రాకపోకలను బట్టి వీరిస్కూలు హాజరు ఆధారపడివుంటుంది. బస్సు ఆలస్యంగాపోతే, వీరు స్కూలుకు ఆలస్యంగా పోతారు; అసలు బస్సు పోకపోతే, వీరూ ఒకేపోరు. సాయంత్రం స్కూలు వదల దానికిముందే బస్సువస్తే, క్లాసులను మధ్యలో తొక్కి బస్సు ఎక్కుతారు. వీళ్ళ ధ్యానమంతా బస్సుమీదనేకాని, బడిమీద క్లాస్ మీదకాదు దీన్ని అడిగినవాడులేడు, సరిచేసినవాడులేడు కలెక్టరు పార్థసారథి ఏదో హైస్కూల్ విజిట్ చేశాడట. అంతే; ఎక్కడవాళ్ళు అక్కడ జాగ్రత్త పడ్డారు.

—తరువాయి 11 వ పేజీలో

గడ్డి ఋణాలు కాదు— గడ్డి ఋణాలు!

'ఫ్లడ్ రిలీఫ్', 'ఫామిన్ రిలీఫ్' అనేవి రాజకీయావతీవులకు కామధేనువులవంటి వని కొందరు అంటుంటారు. అంత చెడ్డగా మనం అనకపోయినా, స్వార్థం పరార్థం అన్నట్లు ఇవివారికి వుపయోగ పడుతుంటాయి. ప్రచారంకోసరకు, పైసాలకువున్న మార్గాలలో వీటిని ఒకటిగా పేర్కొంటుంటారు. ఏది వచ్చినా రాజకీయవాదులను ఆదిపోసుకోవడం అలవాటై

పల్లెలు

పోయిందికాని, మిగతావారు మాత్రం తక్కువా? చూపు వారిది, మేపు ఇంకొకరిదిగా వుంటుంది సాధారణంగా! ఈ కార్యక్రమాలక్రింద ఖర్చు పెట్టబడేడబ్బు, దుర్వ్యయ మవుతున్నదనేది ఈ విమర్శలోని సారాంశం.

ఇప్పుడు చెప్పదలచుకొన్నది కరువు నివారణ కార్యక్రమాల్లో దుర్వ్యయము, దుబారా అనే ఒక అంశాన్నిగూర్చి ప్రస్తావించడమే. గడ్డిఋణాలని అస్తున్నారు; చూస్తే అవి గడ్డికి ఇచ్చే ఋణాలుగా వున్నాయేకాని, గడ్డి ఋణాలుగా కనపడడంలేదు. దుర్భిక్షం ఏర్పడినపుడు, గడ్డి సరఫరా అవసరమే. లేకుంటే పశువులు చస్తాయి. అందువల్ల గడ్డికి అప్పు ఇవ్వటం ఎంతో సముచితంగావుంది. కాని ఈ అప్పులు ఎవరికి అవసరం? ఎక్కడ అవసరం? ఈ విషయాలను పరిశీలిస్తే, జిల్లాలో గడ్డి ఋణాలు పంపకం సక్రమంగా లేదని చెప్పాలి.

గడ్డి ఋణాలకు 4 లక్షల రూపాయలు కేటాయించారు. అందులో 2 లక్షల 85 వేలు పంపకంచేశారు. ఈ మొత్తాన్ని ఒక్కోతాలూకాకు ఈ క్రింది విధంగా పంపకంచేశారట—

నెల్లూరు	తాలూకా	-	35 వేలు
ఆత్మకూరు	,,	-	30 ,,
రాపూరు	,,	-	20 ,,
గూడూరు	,,	-	60 ,,
వెంకటగిరి	,,	-	10 ,,
సూళ్ళూరుపేట	,,	-	10 ,,
కావలి	,,	-	50 ,,
ఉదయగిరి	,,	-	20 ,,

ఈ అంకెలనుబట్టి ఒకటి విదితమవుతుంది; కావలి మినహాయిస్తే, మరి ఖాను ప్రాంతాలనుకునేవాటికి తగినంత కేటాయింపు లేదేమో ననిపిస్తుంది. వెంకటగిరి తాలూకాకు 10 వేలేంటి— నెల్లూరు తాలూకాకు 35 వేలు ఏంటి? గూడూరుకు 60 వేలేంటి, ఉదయగిరికి 20 వేలేంటి? తమ తాలూకాల అవసరాలను గూర్చి ఆయాతాసీల్దార్లు కోరినమొత్తా

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

సన్నజనాన్ని విశేషంగా ఆకర్షించిన ముఖ్యమంత్రి

—కరువు పర్యటన కొరవలు సరవలు

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు నెల్లూరుజిల్లాలో బిజీబిజీగా చేసిన పర్యటనలో ద్వితీయుమట్టం— ఆత్మకూరు, ఉదయగిరి, కావలి; తృతీయ మట్టం— వెంకటగిరి విశేషాలను చెప్పుకొనేముందు ఉపోద్ఘాతప్రాయంగా మరికొన్ని సంగతులు ముచ్చటించుకొందాం—

ఈ ముప్పయి గంటల ముచ్చటకు పది పదిహేను రోజులుగా జిల్లాలో జరిగిన హంగామా అంతాయింతాకాదు. జిల్లా అధికార్లు తక్కుంగ సిబ్బంది, అనధికార్లు వారివారికార్లు- వెరసి జిల్లా మొత్తం యిదే పనిమీద నిమగ్నమైంది. అన్ని ఆఫీసులు ముఖ్యమంత్రి పర్యటన పనుల్లో నిండా మునిగిపోయాయి. పరిపాలన యావత్తూ పక్కకు నెట్టివేయబడింది. ప్రోగ్రాము వేయించడమే నా, కార్యక్రమక్రమపత్రాలుతయారు చేయించడమేనా, వాటిని మళ్ళీ తిరిపి రాయించడమేనా, పుకారిరాళ్ళు ప్రారంభోత్సవ ఫలకాలు చెక్కించడమేనా, స్వాగత సన్నాహాలు విడిదిఏర్పాట్లు ఆర్భాటంగా అట్టహాసంగా జరిపించడమేనా... మొత్తంమీద నరసింహారావు పర్యటన 'నరసింహ స్వామి తిరుణాల' అనిపించింది! ఎవ్వరికి క్షణం తీరికలేదు; అధికప్పవరాల పని లేదు! ముఖ్యమంత్రి ముక్కాలు గంటసేపు కాలుమోపిన ఒక సమితి కార్యక్రమానికి అయిన ఖర్చు రు 1800 లట! ఆ లెక్కన మూడు రోజుల్లో ఎన్నివేలు ధారపోసి వుంటారో వూహించండి. ఇవిగాక పెట్రోలు, టెలిఫోన్లు, టెలిగ్రాములకు లెక్కలేదు! ఈ కరువుకాలంలో, కరువు పర్యటనకు యిన్నివేలు తగలేశాం మనం! ఈ దర్బారులేమీ చేయవద్దని ముఖ్యమంత్రి ముందుగానే స్పష్టంగా లిఖితంగా చెప్పినా మనవాళ్ళు గమ్మనుండలేదు. విందులు గిందులు వద్దనే వద్దన్నాడట ముఖ్యమంత్రి. అందువల్ల ఆ హడావుడి తగ్గింది.

సరే – యిట్లా ఎంత వ్రాసినా, ఎన్ని మార్లువ్రాసినా మనవాళ్లకుచెవికెక్కదు. ఖాదీసస్తే; 'ఎంత దండగో చూడండి' అని అందరూ అనేవాళ్ళే, సమయం వచ్చేటప్పటికి పోటీలమీద ఆదండగ ఖర్చులు పెట్టే వాళ్ళే!

ఇక పర్యటన వివరాల్లోకి పోదాం— ముఖ్యమంత్రిగారి తేరు కోవూరులో బయల్దేరి ఆత్మకూరు వెళ్తా మార్గమధ్యంలో కలిగిరి రిజర్వాయరు వద్ద క్షణమాగింది. అంత ఎండలో ఊరికి దూరమైనా జనం బాగా చేరారు. ముఖ్యమంత్రి పర్యటనలో ప్రతి చోటా కనిపించిన విశేషమిదే తిరునాలకు వచ్చినట్లు జనం విరగబడ్డారు. లారీలు పెట్టి తోలుకరావల్సిన పని పెత్తందార్లకు తప్పిపోయింది. సమితిరాజా మేనకూరు బాలకృష్ణారెడ్డి బలహీన వర్గాలని అదని యిదని ప్రసంగించగా, రేబాల దశరథ రామరెడ్డి రైతుల పక్షంగా వినతి పత్రమిచ్చారు. కలెక్టరు పార్థసారథి, లక్ష్మీకాంతమ్మ మాట్లాడిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రి – కలిగిరి రిజర్వాయరు స్పెషల్ ఛాన్సల్ రిపేర్లు వగైరాలకు 6.8 లక్షలు యిస్తామని, డెల్టావారే తన్నింత సేపు నిలేస్తే నాకు డెల్టావారు యింకెంత సేపు నిలేయాలి—అంటూ సాగిపోయారు.

ముఖ్యమంత్రి కార్లకారు జోరుగా ఆత్మకూరు చేరేలోగా వాసిలిలో ఒక్కక్షణమాగింది. సర్పంచ్ గంగా వీరపనాయుడు పెద్ద పెళ్ళిచేసినట్లు ఏర్పాట్లు ఘనంగా చేశాడు. వినతిపత్రం చదవబోయేటప్పటికి ముఖ్యమంత్రి టైంలేదు యిచ్చివ్వండి అది; మీకేంకావాలో చెప్పుకోండి అన్నారు. సోమశిల... నోట్లోమాట నోట్లోవుండగానే సరేసరే యింకేమైనావున్నాయా అన్నారు. చెరువుకు పీటినుండి కాలవ... సరే చూస్తాం. అంతే, కార్లు పరుగులెత్తాయి. అన్నంనీళ్లులేకుండా మధ్యాహ్నం 2 గంటల దాకా వేచివుండిన జనం ఉసూరోమంటూ తిరుగుదారిపట్టారు.

ఆత్మకూరుకు వెళ్తానే భోజనం, విశ్రాంతి. ఆ తర్వాత ఆత్మకూరు తిప్పటిద టీచర్లకాలనీకి శంకుస్థాపన. టీచర్లకు కాలనీ కట్టించివ్వడం మంచిదేకాని, వాళ్లను మరీ అంటరానివాళ్ళను చేసి వూరికి దూరంగా విసిరిన రాళ్ళలో కాపురాలు చేయమంటారా; న్యాయమేనా?

'తమ పవిత్రరాకచే ఆత్మకూరు పునీతమైంది' వగైరా వందిమాగధ స్తోత్రాలతో సమితిరాజా కృష్ణారెడ్డి, ఎం. ఎల్. ఎ. శ్రీహరినాయుడు స్వాగత పత్రాంజలి ఘటించారు. సదరుస్వాగత పత్రాలు చదవడానికి పట్టిన కాలంలో సగం వంతు టైమ్ లో ముఖ్యమంత్రి వుపన్యాసం ముగించేశారు. కోటిరూపాయలివ్వాం; రాజకీయ ద్వేషాలు మాని కరువు నెదుర్కొండి అని బుద్ధిమాటలు చెప్పి చక్కావెళ్ళారు. సమితిరాజా స్వాగత పత్రంలో వాసిలి చెరువు ప్రస్తావన లేదని ఆ ఆయకట్టు రైతులు గుసగుసలతో రుసరుసలాడ్తుండినారు. పెళ్లి సమితిరాజా నే ఆడగరాదటయ్యా అని ఎవరో అంటే మాకెందుకు పొద్దుపో అని తుదుగుర్ల భజాన వేసుకొన్నారు.

ఉదయగిరి ప్రయాణంలో దారిపొడుగునా చలువపందిళ్ళు, పూలమాలలే! వింజమూరులో పెద్దసభ ఏర్పాటుచేశారు.

అవన్నీ చూసుకొని ముఖ్యమంత్రి బృందం ఉదయగిరి చేరేప్పటికి చీకటి పడింది. ఉదయగిరిలో వర్ష జుమ్మలాటలు

—తరువాయి 12 వ పేజీలో

కోవూరు, ఉదయగిరి కాలేజి దాతలు

కోవూరు జూనియర్ కాలేజి దాత
శ్రీ తాళ్ల నారాయణశెట్టి

ఉదయగిరి జూనియర్ కాలేజి దాత
శ్రీ ఆల్తూరు రామిరెడ్డి

తమిళనాడు చేనేత సహకారసంఘమువారి

"కో-ఆప్ టెక్స్" చేనేతవస్త్రాలయం

దశరా, దీపావళి, రంజాన్ పండుగలకుగాను

1-10-72 తేదినుండి 9-11-72 వరకు (40 రోజులు) 1 రూ. కి 10 పైసల చొప్పున "రిబేటు" యివ్వబడును. హోల్ సేల్ వ్యాపారస్తులకు స్పెషల్ రిబేటు యివ్వబడును. ఈ సదవకాశమును అందరు సద్వినియోగించుకొనండి.

— అడ్రసు —

తమిళనాడు చేనేత సహకారసంఘ వస్త్ర విక్రయశాల,
(వినాయకసినిమా ఎదురుగా)
ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు.

నెల్లూరు నలుచెర్లోళ్ళ
విమర్శకుడు

'సరికి సరి!'

మొన్న జిల్లా ముఖ్యమంత్రి సభలో శ్రీమతి బి. లక్ష్మీకాంతమ్మ వుద్రేకపూరితోపన్యాసం భిన్నాభిప్రాయాలను కల్గించింది- సరికి సరి వద్దనగావున్నదని కొందరు సంతోషించారు; అసందర్భంగా, అప్రస్తుతంగా, అనుచితంగా వున్నదని కొందరు విమర్శించారు. మేము మాత్రం ఆమె ఆ సభలో ఆ విధంగా మాట్లాడకుండా వుంటే బాగుండా వుండేదని అభిప్రాయ పడుతున్నాము.

ఆమె విరుచుకపడింది అన్యాపదేశంగా శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డిగారిమీద. ఉపన్యాస ప్రారంభంలో ఆమె ధోరణి వేరుగా వున్నింది; మధ్యలో అకస్మాత్తుగా ఆవేశంలో పడింది. బహుశా పాపిరెడ్డిగారు రాజ్య సభలోను, ఇష్టాగోష్టి సమావేశాల్లోను చేసిన విమర్శలు జ్ఞాపకానికొచ్చి వుద్రేక పరచాయేమో! కాని వాటికి జవాబు చెప్పడానికి అది వేదిక అయివుండకూడదు; అసలు ఆ విమర్శలను పరిగణనకు తీసుకోకుండా వుంటే ఆమె అంతస్తు వినూత్నం తగ్గివుండదు

లక్ష్మీకాంతమ్మగారి జిల్లా పుపన్యాసానికి పాపిరెడ్డిగారు సుదీర్ఘమైన జవాబు పంపారు. ఆ ఉపన్యాసాన్ని ప్రకటించడంలేదు కాబట్టి జవాబుకూ అస్కారంలేదు. ఆ సభకు మా విలేఖరి హాజరుకాలేదు; హాజరైనవాళ్ళు తలకొక రకంగా చెప్తున్నారు.

ప్రాజెక్టులు

కలెక్టరు పార్థసారధి ఎంత క్రియాశీలో చూడండి-

కనుపూరుకాల్వ పని పర్యవేక్షించారు; గునుపాటి, రామిరెడ్డి దశరథ రామరెడ్డిగార్లను వెంటబెట్టుకొని. చెయ్యగలిగితే మార్చిలోగా 50 లక్షలైనా ఇస్తా నన్నారట. ఇక పని జోరుగా సాగబోతుంది.

గండిపాళెం ప్రాజెక్టుకు మార్చిలోగా 20 లక్షల మంజూరుకు వాగ్దానం జరిగిందని, అక్టోబరులో ప్రారంభోత్సవం జరగబోతున్నదని ఎం. ఎల్. ఎ. శ్రీ పి. చెంచు రామయ్య చెప్తున్నాడు. ఈ 20 లక్షలతో ప్రాథమిక కార్యకలాపాలన్నీ పూర్తవుతాయట.

కోవూరు తాలూకా రేపూరు - ఇన్కపల్లి పిల్లకాల్వలకు రూ 62 6..; పెంచలు వాగుకు రూ 27,000 లు మంజూరైందట. తత్ కృషికుడు-శ్రీ కామాక్షయ్య ఎం పి. హర్షాన్ని వ్యక్తంచేస్తున్నారు.

కనుపూరు కాల్వనుగూర్చి అనాంతరంగా, చల్లగా ఇరువురు ఇరిగేషన్ మంత్రులకు (ఎడమవైపు బసిరెడ్డి కుడివైపు నరసారెడ్డి) మనసుకొచ్చేట్లు వివరిస్తున్న వెంకటాచలం సమితి ప్రెసిడెంటు రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి.

దేశభక్తుల చిత్రశాల

నెల్లూరు జిల్లాలోని దేశభక్తుల చిత్రాలతో శాశ్వతమైన ఒక ప్రదర్శనశాలను ఏర్పాటుచేశారు శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య. దానికి మొన్న కేంద్రమంత్రి డాక్టర్ కె ఎల్. రావు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. చిత్రంలో రాఘవయ్య, ఆనం వెంకటరెడ్డి, కె ఎల్. రావు, డి ఆర్. ఓ మునివెంకటప్ప. ముఖాలు ఎడపెడగావున్నా రాఘవయ్య-వెంకటరెడ్డి వ్యక్క ప్రక్కన ఆసీనులు కావడం నెల్లూరుకు సంబంధించి పెద్ద విశేషమే!

లారీ ప్రమాదాలు— 5 మంది చావు

25 తేది వేకువన తడ రహదారి బంగళాకెదురుగా ట్రంకురోడ్డుమీద జరిగిన ఘోరమైన లారీ ప్రమాదంలో ఒక స్త్రీ, ముగ్గురు పురుషులు దుర్మరణం పాలయ్యారు. హైదరాబాదునుండి మద్రాసుకు పోతుండిన ఎ.పి.టి 8271 లారీ మొదట ఒక స్త్రీమీద ఎక్కింది. ఆమె చచ్చింది; తర్వాత గీలబెట్టబడి వున్న ఒక లారీని గుద్దింది- ఆ లారీముందు, లారీ క్రింద, టాపుమీద పడుకొనివుండిన ముగ్గురు పురుషులు హతులయ్యారు. అంటే ఒక్కలారి ఒక్కక్షణంలో నాల్గు నిండు ప్రాణాలను బలిగొన్నదన్నమాట

* * *

25 రాత్రి గూడూరు నుండి పోతుండిన ఒక గుడ్డిబండిని, గూడూరువైపు వస్తుండిన ఎ. పి. ఎల్. 6162 లారీ చెన్నూరు సమీపాన గుద్దింది; బండి తోలుతుండిన తోటుకూరువాసి చీర్ల రమణయ్య అక్కడే మరణించాడు; మరిద్దరికి గాయాలు తగిలాయి. —మా గూ. వి

కావలి 'ప్రజావిందు'

ముఖ్యమంత్రి పర్యటనలో విందులు లేక పోవడం సంతోషింపదగిన సంగతన్నాము. అంతకన్నా ఆనందింపదగిన విషయం కావలిలో సమితిరాజు శ్రీ యానాదిరెడ్డి 21 తేది రాత్రి ఏర్పాటు చేసిన 'ప్రజావిందు'. ముఖ్యమంత్రి కావలి చేరేటప్పటికి రాత్రి 10 దాటింది. అంత పొద్దుపోయినా వేలాదిజనం ఆయనకోసం కాచుకొని వున్నారు చుట్టుప్రక్కగ్రామాల నుండి వచ్చినవారు పిల్లాపిక్క సభానంతరం ఇళ్ళకువెళ్ళి అన్నం తినాలంటే 21 దాటి 22 తేది వచ్చేట్టుంది. అందుకని శ్రీ యానాదిరెడ్డి స్వంతఖర్చుతో, దాదాపు 5 వేల మందికి అన్నంపొట్లాలు తెప్పించి పంచిపెట్టించారు. ఒక్కోపొట్లం పావుసేరు బియ్యపు అన్నమట. ఈ 'అన్నపూర్ణ కార్యక్రమం' శ్రీమతి లక్ష్మీకాంతమ్మ చేతులమీదుగా జరిపించారు. పాదాభివాన్ని అతిథులుగాచేసి విందు యిచ్చిన యానాదిరెడ్డిని అభినందిస్తున్నాము.

కావలిలో కె. ఎల్. రావు

కేంద్రమంత్రి డాక్టర్ కె ఎల్. రావు 20 తేది కావలి వచ్చారు. విశ్వోదయులు జవహర్ భారతిలో శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య అధ్యక్షతన సభ ఏర్పర్చి కె ఎల్. రావు గారికి శాశ్వత గౌరవ సభ్యత్వమిచ్చి సన్మానించారు. తర్వాత తుమ్మలపెంటలో జవహర్ భారతి పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ సెంటర్ భవనాలకు రావుగారు శంకుస్థాపన చేశారు సాయంకాలం కావలి

—గావన 7 పేజీలో

1972 ఆంధ్రప్రదేశ్ భూసంస్కరణల చట్టము

వ్యవసాయ కమతములపై గరిష్టపరిమితి చట్టము Act. 20 of 1972 తెలుగులో దొరుకును కాపీలు ముందుగా రిజర్వ్ చేసుకొన్నవారికే సప్లయి చేయబడును. కొద్దికాపీలుమాత్రమే కలవు. త్వరపడండి కాపీఖరీదు రూ. 2, పోస్టేజి 0-50 పైసలు మొత్తం రూ. 2-50 లు ముందుగా పంపినవారికిమాత్రమే పంపబడును. వలయువారు:

చిమ్మిరి నరసింహారావు,
B. A. B. L.
అడ్వకేట్ :: ఒంగోలు.

నాటక - నాటిక పోటీలు

నెల్లూరు ఫైన్ ఆర్ట్స్ అసోసియేషన్ వారిచే 1972 డిసంబరునెల 3-వ వారంలో ఈ క్రింద యివ్వబడినవాటిలో పోటీలు జరుపబడును. ఈ పోటీలలో పాల్గొన దలచుకున్న కళాకారులు వివరములకు ఈ క్రింద సమోదుపరచిన అడ్రసుకు వ్రాయ వలయును.

1. నాటకము రూ. 20, నాటిక రూ. 15 లు, 2. భరతనాట్యము, వెంకి పాటలతో నృత్యము రూ. 10, 3. లలిత సంగీతము రూ. 5, 4, బుర్రకథ రూ. 10.

ఇట్లు,
ప్రెసిడెంటు.

నిర్మల ఫ్రెంచికాఫీ వాడకందార్లకు
గొప్ప బహుమతులు
25-9-72 తేదినుండి సరుకు వున్నంతవరకు

నిర్మల ఫ్రెంచికాఫీ వాడకందార్లకు
యీ క్రిందివిధముగా ప్రతిపాపులోను ప్రయిజులు యివ్వబడును.

1 Kg.	ప్యాకెట్టుతో	1 ప్లాస్టిక్	డిషు
½ Kg.	,,	1 ,,	పెద్దగ్లాసు
¼ Kg.	,,	1 ,,	చిన్నగ్లాసు
100Grs.	,,	1 ,,	ప్యాకెట్టుడువ్వెన

Phones: 280, 886

నిర్మల కాఫీవర్క్స్,
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

నెల్లూరులో ఇల్లు- బాడుగకు

16 అంకణములు కట్టబడి అన్ని వసతులు కలిగిన మిద్దెయిల్లు దర్గామిట్ట హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటల్సుప్రక్కన దక్షిణంవైపు పోస్టల్ కాలనీలో బాడుగకు యివ్వబడును. కావలసినవారు యీ క్రింది అడ్రసు దారుని విచారించేది.

యం. వీరరాఘవులునాయుడు
డిప్యూటి పోస్టుమాస్టరు,
గూడూరు H. O., గూడూరు
నెల్లూరు జిల్లా.

స్థలము అమ్మబడును

నెల్లూరు మధ్యపలివారివీధిలో.
— వివరములకు —
ఎ. రాజమ్మ,
16/239, మధ్యపలివారివీధిలో,
నెల్లూరు (ఎ. పి.)

I.R.20 విత్తనాలు

నావద్ద కొద్దిగా IR20 విత్తనములు వున్నవి. కావలసినవారు ఈక్రిందివారిని కలుసుకోవలసినది.

రావూరు సుబ్బారెడ్డి,
రావూరువారి ఖండ్రిగ
నెల్లూరుతాలూకా.

నారసింహ ఫర్టిలైజర్స్

నార్తురాజుపాళెం
ఫోన్: కొడవలూరు 23.

మావద్ద అన్ని రకములైన రసాయనికఎరువులు క్రిమి సంహారిక మందులు, మరియు వేపపిండి, వేరుశనగపిండి, ఎముకలపిండి విక్రయించబడును.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటి పేజీ కొరవ)

మొదటి మంత్రివర్గ నిర్మాణంలో దృఢమైన నిర్ణయాన్ని ప్రకటించింది. ఆనాడు తాను నిలవదొక్కుకోవడానికి ఎందరి చేతుల్లో దాసోహం అనవల్సివచ్చింది. అందుకనే మంత్రుల నియామకం దశలువారిగా జరిగింది. అయినా వ్యక్తిత్వాన్ని పోగొట్టుకోకుండా ధైర్యంగా తనకు కావాలనుకున్న వాళ్ళను మంత్రులనుగా వేసుకున్నాడు; ఏ కారణాల చేతనయినా వదిలివేయాలనుకున్న వాళ్ళను వదిలివేశాడు. పాత బ్రహ్మానందరెడ్డి మంత్రివర్గంలోగల జె. వి. నరసింగరావు, తిమ్మారెడ్డి, విజయభాస్కర రెడ్డి, డాక్టర్ లక్ష్మీనరసయ్య, నారపరెడ్డి, టి. సంజీవరెడ్డి మొదలయిన హేమాహేమీలను వదిలేస్తే మంత్రివర్గం ఎన్నాళ్ళు నిలుస్తుంది లే అనుకున్నవాళ్ళున్నారు. నా అంగీకారం లేకుండా నే చెప్పినవారందరికీ మంత్రిత్వాలు ఇవ్వకపోతే అమృతరెడ్డి, మాణిక్యరావు మాత్రం ఎట్లా పదవీస్వీకారానికి అంగీకరిస్తారు అని డాక్టరు చెన్నారెడ్డి హుంకరిస్తే, పి. వి. వేసిన మంత్రం ఏమిటో తెలియదుగాని మర్నాడే వాళ్ళిద్దరూ ప్రమాణస్వీకారానికి హాజరయారు. నాలుగు రోజుల తర్వాత డాక్టరుకు "బై, బై" కూడా చెప్పి, పి. వి. రైలుకు పెద్దెలుగా మారారు.

అంతవరకూ కొత్తగా ఎన్నుకున్న వ్యక్తులను పి.వి.కి కూడా కాంగ్రెసు గోష్టిలలోనే బహిరంగ పరిచయసంబంధం తప్ప వేరొక సంబంధంలేదు. బి. వి. సుబ్బారెడ్డి, చొక్కారావు మొదలయిన అయిదు ఆరుగురు మంత్రులను పైవారి ప్రోత్సాహంతోనే మంత్రులుగా వేసుకున్నది నిర్వివాదం. ఏది ఏమయితేనే--విభేదాలు, విమర్శలు, వాదనలమధ్య-ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసు అఖండ విజయంతో పి.వి. పరిస్థితి మెరుగయింది ఈ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు దెబ్బతిన బోతోంది అనేవారి గొంతుకలు వసలేని ప్రతిధ్వనులుగా మిగిలాయి.

ఎన్నికల తర్వాత మళ్ళీ మంత్రివర్గ నిర్మాణంలో పి. వి. దృఢనిశ్చయం బాగా ప్రస్ఫుటమైంది కొత్తవాళ్ళకు స్థానం ఇవ్వడంలోగాని పాతవాళ్ళను వదిలివేయడంలోగాని ఆయన నాయకత్వంలో అధిష్టాన వర్గం విశ్వాసం పూర్తిగా వున్నట్లు రుజువయింది. అందుకే బలహీనమైన ప్రతిపక్షాలు దీర్ఘంగా సాగినా అసెంబ్లీ సమావేశాల్లో చేసిన అసమంజసమైన విమర్శనలను ఆయన పట్టించుకోలేదు.

నిర్మాణాత్మకంగా దేశమంతటికి ఆదర్శప్రాయమైన భూసంస్కరణల బిల్లు తయారుచేయడంలో ఆయన కార్యదక్షత చూపించారు.

ఎన్నికల గెలుపుతో రాష్ట్ర నాయకత్వ స్థాయిని సుస్థిరం చేసుకున్న పి. వి. భూసంస్కరణలు కాకుండా, పురాతనమతతత్వ దురహంకార శక్తులతో దీక్షగా పోరాడుతూ ప్రజలకు చాలా చేరువైనారు; ప్రజానాయకుడుగా రూపొందారు. దానికితోడు ఇదివరకటి పాతకాపులైన శాసనసభ్యులు లేకపోవడం, బలహీన వర్గాల ప్రతినిధుల సంఖ్య శాసనసభలో పెరగడం వల్ల ఆయన బలం కూడా పెరిగాడు.

ఇన్నాళ్ళకు తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన కాంగ్రెసు వాది ఇరుప్రాంతాలకు సర్వ నాయకుడయ్యే అవకాశం పి. వి. ద్వారా లభించి ఆ అవకాశం సద్వినియోగం అయింది ఈ నాడు ఆయన స్థాయి నాయకుడు రాష్ట్రంలో లేడంటే అతిశయోక్తి కాదు పదవి ఆధారంతో ప్రాపకం లభించినా ఈ నాడు ఆ నాయకత్వ స్థాయికి కారణం పి. వి. ప్రతిభావ్యుత్పత్తులు.

కాని ఇంతటి జ్యోతికి నీడలు లేక ఎలాగ వుంటాయి? అంతచక్కని గులాబికి కూడా ముళ్ళు తప్పవుకదా! బలంపెరిగినా అంతస్తు పెరిగినా పి. వి. నాయకత్వం తామరాకుపై నీటిబొట్టు చందంగానేవుంది. 220 మంది కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు మా ముఖ్యమంత్రి అని కీర్తిస్తున్నా, 'నేను పి.వి. తోనే' అనుకొనే అనుచరవర్గం ఏర్పడలేదు అటువంటి అనుకరణీయుల్ని కట్టుకోవడంలోను ఎన్ని అవాంతరాలువచ్చినా నిలబడే కోటలు కట్టుకోవడంలోను భేదం వుంది. ఈ నాడు పి.వి. వుంటున్నది పేకమేడలో; ఇది కంచుకోటకాకపోతే-ఆయన మాట ఎలాగున్నా-రాష్ట్రానికి మళ్ళీ ప్రళయం తప్పదు; వందిమాగధులు రాజకీయ కల్లోలం కల్పించగలరు.

ఇంకొక మైనస్-పాయింట్ పి. వి. లో నిర్ణయశక్తివున్నా పరిస్థితులు విషమించే వరకు, తుదిక్షణంవరకు వాయిదావేస్తా వుండడం. జవహర్‌లాల్‌ను భారత రాజకీయాల్లో హేమ్లెట్‌తో పోలుస్తుంటారు. ఎందుకంటే నెహ్రూ మేధావి, ప్రజారంజకుడు, గొప్ప ప్రజాస్వామికవాది, భావనాశక్తిగలవాడు. అయితేనేం-ఏ స్థిరమయిన నిర్ణయం తీసుకోవల్సినా ప్రదక్షిణలు అయ్యేవాడు. గత ఏడాది రాష్ట్ర రాజకీయాల చరిత్రచూస్తే సరిగ్గా నిర్ణయించేసే సమయాన్ని పి. వి. కూడా వాయిదా వేస్తున్నట్లుగానే కనపడుతుంది. ఈ హేమ్లెట్ మనస్తత్వం ఆయన యీ నాడు చేరుకుంటున్న రాజకీయ అంతస్థుల పునాదులనే బలహీనపరుస్తుంది.

అందుకనే పి. వి. ఎన్నాళ్ళు ముఖ్యమంత్రిగా వుంటాడని ఎందరో అడుగుతుంటారు. తాత్వికుడుగా, రాజకీయ విజ్ఞుడుగా ఆయనచెప్పే సమాధానం 'ప్రధాని ఇందిర ఎన్నాళ్లు ఉండమంటే అన్నాళ్ళు' ఇది కొంతవరకు నిజమే అయినా పూర్తి వాస్తవం మాత్రంకాదు. లౌకికం లేని కారణంవల్లకవ్వ, మరొకలాగ అయితే తప్ప 'మళ్ళీ అసెంబ్లీ ఎన్నికలు వచ్చే వరకు' అని నిశ్చయంగా చెప్పవచ్చును. ఈనాటి రాజకీయ పరిస్థితులు అవి; ఈ వాతావరణం అర్థం చేసుకోనేవారికి గాలివాన సూచనలు ఎక్కడా కనపడలేదు.

ఈనాటి వరకు గత ఏటిలో రాష్ట్ర అధినేతగా పి. వి. పెరుగుదల చూస్తే వచ్చే రెండు మూడేళ్ళలోనూ ఆయన నాయకత్వస్థాయి తప్పక ఎన్నోరెట్లు పెరుగుతుంది; ఆయన పోవాలి అనుకునే వారందరూ హతాశులుకావల్సి వుంటుంది

—

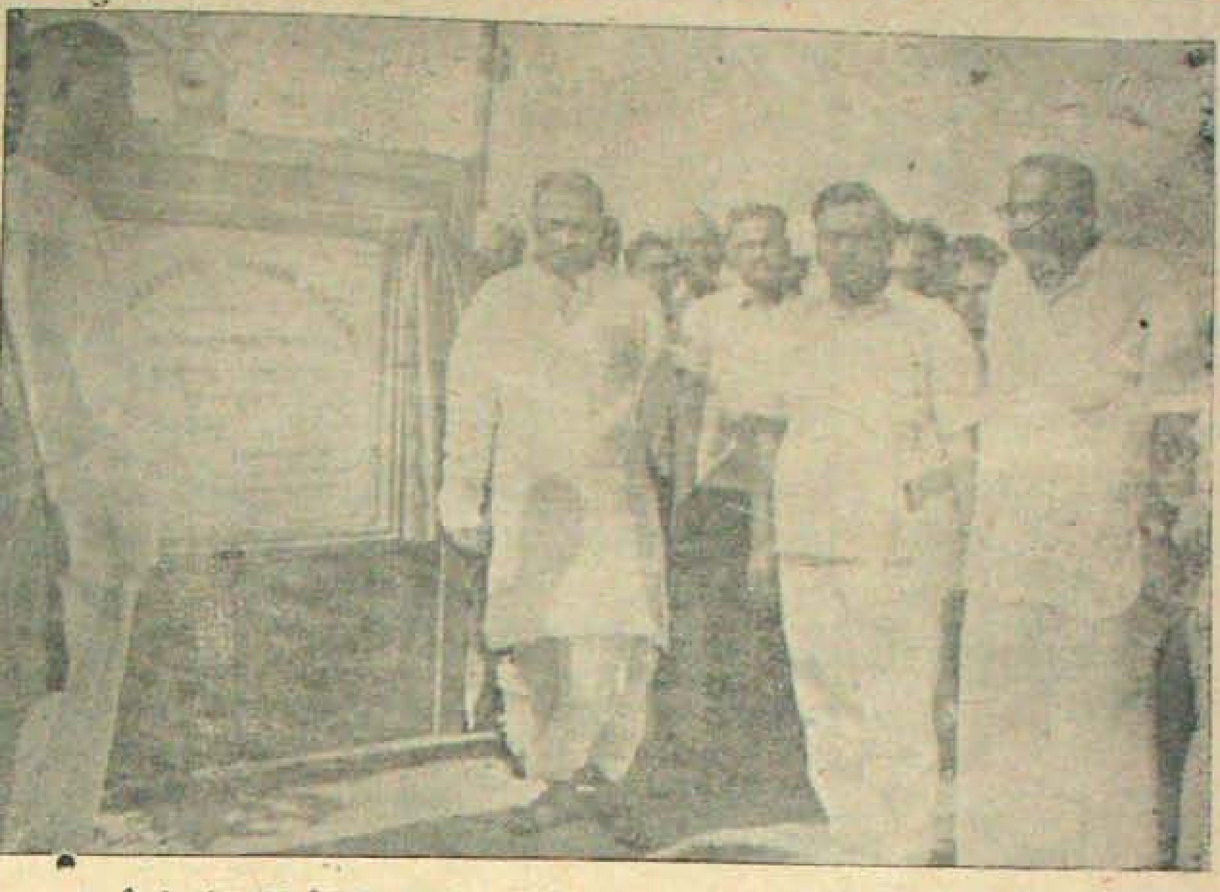

ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి స్టేడియం వలకంముందు: కుడివైపు ముఖ్యమంత్రి, కలెక్టరు, ఆనం చక్రపాణిరెడ్డి; ఎడమవైపు-టి. వ. చేర్మన్ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి.

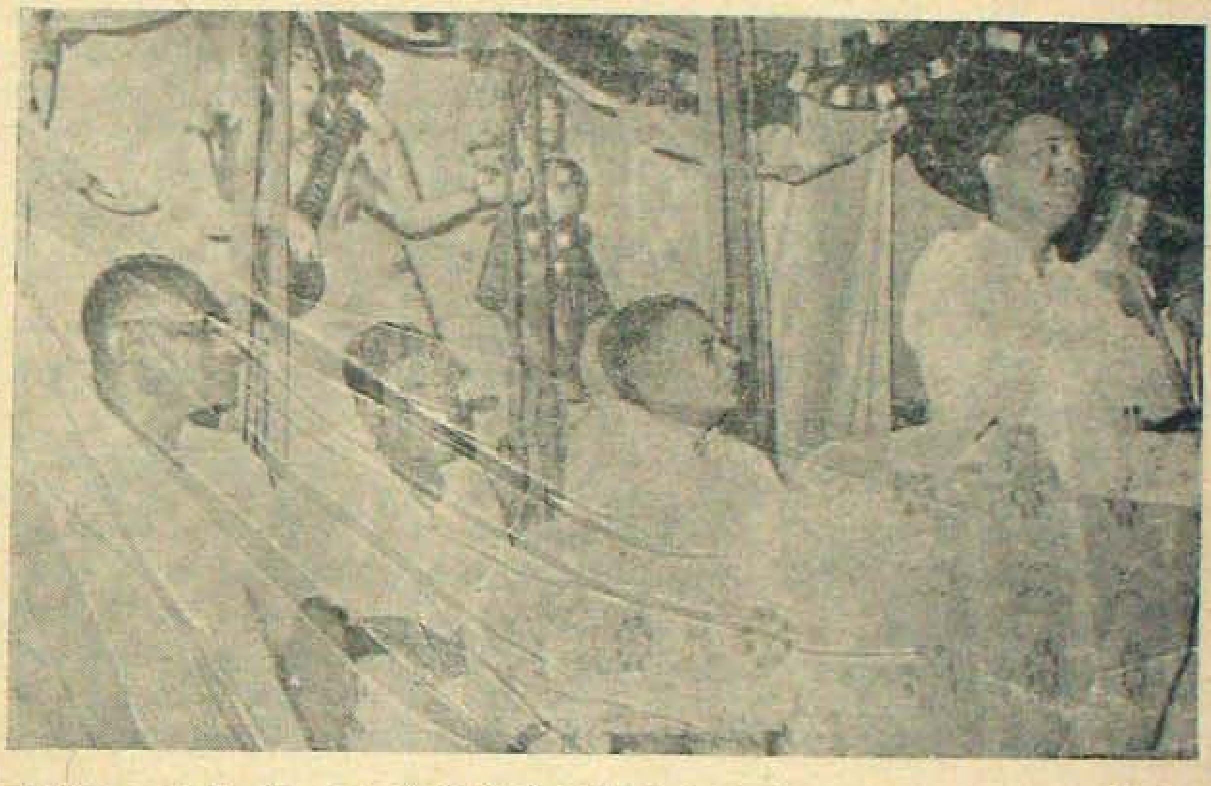

ఉదయగిరి జూనియర్ కాలేజి ప్రారంభోత్సవ సభలో వుపన్యసిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి. వేదికమీద ఎడమనుండి-కాలేజిదాత ఆల్తూరు రామిరెడ్డి, ఎం. ఎల్. ఎ. చెంచురామయ్య, సభాధ్యక్షులు డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డి.

(6 వ పేజీ కొరవ)

కావ్యరైతుసభ శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. డి. ఆర్, కొండపనాయుడు, తోట రామమూర్తి వగైరాలు కావలికావ్య అవశ్యకతను వివరించితా, కె. ఎల్ రావు ముఖ్యమంత్రి జరిగేవరకు మంత్రి లేకుండా సాహసించి కానేమి చెప్పలేనని తెలియజేశారు.

కార్పొరేషన్ రీడింగురూములో కావలి న్యాయవాది శ్రీ దేశభట్ల రంగయ్య గారి పటాన్ని కె. ఎల్. రావు ఆవిష్కరించారు.

నీటిమట్టం

సంగం ఆనకట్ట	మట్టం
నెల్లూరు ఆనకట్టక్రింద	1. 6 అ.
కలిగిరి రిజర్వాయరు	13 6 అ.
సర్వేపల్లి రిజర్వాయరు	2. 1 అ.
నెల్లూరు చెరువు	11 0 అ.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు పుట్టి 1-వ	750-00
దొంగసంబర్లు ,,	665-00

—

PHONE: 1039

విజయదశమి-దీపావళి

20% తగ్గింపు

1-10-72 నుండి 5-11-72 వరకు

బొంబే డైయింగ్ షో రూమ్,

నెల్లూరు.

డి. సి. యం. చీరలు

మీ అలంకారానికి అనుగుణంగా
ఆకర్షణీయమైన డిజైన్లలో

ప్రింటెడ్ రూబియా, ఫుల్‌వాయిల్, హాఫ్‌వాయిల్
మరెన్నోరకాల చీరెలు వచ్చియున్నవి.

మిల్లువారు నిర్ణయించిన ధరలకే లభించగలవు

ఒక్కసారి మా షోరూమును దర్శించండి
అన్నివిధాల సాటిలేనివని ఋజువుకాగలవు.

డి. సి. యం. షో రూమ్

ట్రంకురోడ్డు :—: నెల్లూరు

వరినారు

కందుకూరు తాలూకా, కామేపల్లి గ్రామములో శ్రేష్ఠమైన జయ, ఐ. ఆర్ 8 వరినారు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా వున్నది.

— వివరములకు —

చాగంటి రోశయ్యనాయుడు,

కామేపల్లి — కందుకూరు తాలూకా.

ఏలం ప్రకటన

In the Court of the Subordinate Judge of CHITTOOR

OEP. 27 of 70-OS No.157 of 67

బి. ధనలక్ష్మమ్మాళ్ — డి హో.
(పిటీషనరు)

యం. కె. దేవరాజులు — జె. డి.
(రెస్పాండెంటు)

పై నెంబరులోని ప్రతివాది యం. కె దేవరాజులుకు బాధ్యపడిన ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా సొత్తును 6-11-72 తేదిన పగలు 11 గంటలకు పైకోర్టువారి వలన బహిరంగమైన యేలము జరుపబడును. కావలసినవారలు కోర్టుకువచ్చి యేలం షరత్తులను తెలుసుకొని అడుగవచ్చును.

సొత్తులు వివరం

చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టుపాకాల సబ్ డిస్ట్రిక్టు, చంద్రగిరి తాలూకా పాకాల గ్రామంలో యుండు ప్రతివాది యం.కె దేవరాజులుకు బాధ్యపడినప్రతివాది స్వాధీనానుభవంలో యుండు పాకాల గ్రామంలో దావడివీధిలో ఇనాం టి.డి నెం.1859 సర్వే నెం.1206/5 విస్తీర్ణం 0-44 శిర్వ 0-87టు ఇందుకు హె 0.178 యిందులో వంక పోరంబోకు పడమర: కోటంకి మన స్వామినాయుడు నేలకు ఉత్తరం: నామినేని తిప్పన్ననేలకు తూర్పు-దక్షిణం యీమధ్య 0-20 శిర్వ 0.69 టు యిందుకు హె 0.81 నేల యున్ను యిందులోయుండు బాధబావి 1 బాగాయున్ను యిందులో కట్టియుండు గారమిద్దెయిల్లు 1 కొత్తగా కట్టియుండు షెడ్డు 1 యిందుకు అమర్చిన తలుపులు ద్వారబంధములు, యిందులో వుండు పిండిమిషను, వడ్లమిషను ఇందుకు సంబంధపడిన యావత్తు సామానులున్ను జనళ్ళ కొయ్యసామాను యావత్తున్న, కట్టుబడినహాయున్ను యిందుకు సర్వే నెం.బరులోని చింతచెట్లు 1 లో సమిష్టిన 2/3 భాగం హక్కును చేరినహ.

— కె. సి. వరదాచారి, అడ్వకేటు.

నెల్లూరు అడిషనల్ డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 517 of 69

బి. చంద్రమౌళిశాస్త్రి —వాది
య.జా. చిన్నయ్య —1-వప్రతివాది.
ఎ ఆరోగ్యస్వామి —2-వ ప్రతివాది.
డి. బెన్ని —3-వ ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు దావా ప్రతివాదుల నోటీసు కొరకు 7-10-72 తేదికి వాయిదావున్నది. ప్రతివాదులకుగల అక్షేపణలను పై వాయిదాకు కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెయును.

—ఆర్. వి. కృష్ణమూర్తి, అడ్వకేటు

చీరాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O S No. 114 of 1972

మెట్ల కొండయ్య —వాది
తిరుపతి సుధాకరరావుకు —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు వాది సిమిద ప్రోనోటును బట్టి దావా తెచ్చి దావా నోటీసులుపంపగా వారికానందున సబ్‌స్టిట్యూటెడ్ సర్వీసుద్వారా క్లెయిమ్ చేయుటమని 13-10-72తేదికి వాయిదావేసియున్నారుగాన సదరు తేది 11 గంటలకు కోర్టువారియెదుట హాజరై అక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను. లేనియెడల ఏకపక్ష తీర్మానించబడునని తెలుపడమైనది.

— కె. వెంకటేశ్వర్లు, వాదిఅడ్వకేటు

వారం...వారం (3వ పేజీకొరవ)

లేదు. శాంతితో, పరస్పర సద్భావంతో, సహకారంతో భారత్ - బాంగ్లా - పాక్ సీమలు కలిసి వుండడం నేర్చుకోవలెను. 90 వేల మంది ఖైదీలను విడిపించుకోవాలని భుట్టో తాపత్రయం; అయిదు లక్షల మంది మంది బెంగాలీలను (పాక్‌సీమలో బాధపడే వారిని) రప్పించుకోవాలని షేక్ తాపత్రయం. బాంగ్లాదేశ్‌లో బెంగాలీయేతర ముస్లిములు లక్షలమంది వున్నారు; కొత్తగా ఏర్పడిన రాజ్యంకంటె పాకిస్తాన్ మీద ఎక్కువ అభిమానంగా వారున్నారు. బాంగ్లాదేశ్ పై తమకు అభిమానంలేని బీహారీ ముస్లిములేవారు పాక్‌సీమకు తరలిపోవడమే యోగ్యం. అందరికీ క్షేమం. బాంగ్లాసీమకు ఎక్కువ శ్రేయస్కరం. బాంగ్లాదేశ్-పాకిస్తాన్ నాయకులు కలిసి చర్చించకుంటే ఈ గొడవలు తేలవు. షేక్ వచ్చి కలిస్తేచాలు బాంగ్లాదేశ్ సీమను భుట్టో గుర్తిస్తాడని ఒకవార్త వచ్చింది ఒకవేళ ఆతడామాటకు కట్టుబడకున్నా, ఒక సంప్రదింపు జరిగితే, దాని ప్రయోజనం ఇతరత్రావుండకపోదు. ఈ ఉపఖండంలో దారిద్ర్యం, సాంఘిక న్యాయం అత్యవసరంగా అందరికీ ఎదుర్కొన్న సమస్యలు. చాలకాలంగా కక్షలు నడిచినవి, ఇక ఈ భూభాగాన శాంతి కావలసివున్నది.''

ఇంకా వినండి: 'నీవా-నేనా అని పట్టుబట్టే సమయం ఇదిగాదు. ప్రపంచజ్ఞానం, సమాధాన వైఖరి, సమన్వయ దృష్టి అవసరం. ఈ ఉపఖండంలోని మూడు దేశాలలో ఏదైనా సరే కేవలం తన యిష్టం వచ్చినట్టు ప్రవర్తించలేదు. తమ విభేదాలను సర్దుకుని ఉమ్మడి ప్రయోజనాల కోసం మూడు దేశాలు పాటుపడవలెను.'

ఇటువంటి పరిష్కారమార్గం జయప్రకాశ్ వంటి ధీశాలియే సూచించగలడు. ఆయన స్థాయి, పరిధి, సలహా అనన్యం. సంపూర్ణమైన సర్వ ప్రజా శ్రేయమే ఆయన మానసం నిండా వుంటుంది. సర్వులకు ఉదయం కోరే నిశ్చలమైన భావుకునికి అన్యథా ఎలా వుంటుంది?

అటువంటి నిష్కాములను మనం మరచినా, ఆపదలో వారు మనలను వీడరు. సమయానికి మన రక్షణకై వారు వూనుకుంటారు. మన ఆహ్వానాలకై, స్వాగతోపన్యాసాలకై వారు వేచి వుండరు. నిప్పంటుకున్న ఇంటిని చల్లార్చడమే కర్తవ్యం. అంతే వారెరిగిన విశేషం, వివేకం, మానవ ధర్మం, కారుణ్యయోగం.

' ' '

అది మూడుదేశాల సమస్య లేదా మూడురాజ్యాలుగా మారిన ఒక దేశ సమస్య. ఆ మూడింటిలో ఒకటైన భారత రాజ్యంలో హైందవులు అత్యధికసంఖ్యలో వున్నారుగనక సమాజ సంస్కరణలో హైందవాచారాలలోని మార్పుల ప్రసక్తి సహజంగా ప్రాధాన్యం వహిస్తుంది.

ఆధునికులందరు కలం, అస్పృశ్యత పోవలెనని పట్టుబట్టినారు. కాని వారి దీక్షకు సరిపడవేగంగా అవి పోవటం లేదు. దానిమీద తర్జనభర్జన సాగుతూనే వున్నది. ఇటీవల 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్' సంపాదకుడు ఫ్రాంక్ మోరేస్ (పండిత-పత్రికారచయిత) ఈ విషయంపై వ్యాఖ్య చేస్తూ, హైందవసమాజం పూర్తిగా ప్రగతికి కలిసివస్తుందా అనే సంశయాన్ని వెలిబుచ్చారు. తక్షణమే ఆ సవాలుకు జవాబు దొరికింది. డాక్టర్ కరణ్‌సింగ్ (మాజీ కాశ్మీర్ మహారాజా, ప్రస్తుతం కేంద్ర మంత్రివర్యుడు) చక్కని సమాధానమిచ్చాడు. కె.టిసిచదివి జయప్రకాశ్‌జీ దేశానికొక సందేశాన్ని ఒక లేఖమూలాన అందించారు.

అసలా మోరెస్ వ్రాసిన రచనకు ఆధారం ఒక పుస్తకం. దానిని గ్రంథకర్త జయప్రకాశ్‌జీకి అంకితంచేశారు. అందువలనకూడా ఈ లేఖ ఒక ప్రత్యేక ప్రాధాన్యాన్ని వుంటుకున్నది. 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్' 1972 సెప్టెంబర్ 21 పత్రికలో ఈ లేఖను ప్రచురించారు.

దాని సారాంశం: మన ఋషులువ్రాసిన ఉపనిషత్తుల మహోపదేశాలను వెనక వేసుకుని, వారి అంతర్దృష్టికి కోటాను కోట్ల మైళ్ళ దూరంగా వుండే పిచ్చిచేష్టలను చేస్తూవున్నాము. మనల్ని మనం మోసం చేసుకుని, మనం గొప్పవారమని మనమే మెచ్చుకుంటున్నాము. నేటి హైందవ సమాజానికి ప్రగతి - జాగృతులకు మధ్య ఇవే అగాధాలు. మన నిజస్థితిని స్పష్టంగా మనం తెలుసుకుందాం. మన సమాజం పతనావస్థలో వున్నది. దీనిని పరిశుద్ధం చేయడానికి వరొక బుద్ధుడు కావలెను. అప్పుడే మనల్ని చుట్టుకున్న మలికలు విడిపోగలవు.''

ఈ మేల్కొల్పును గుర్తించి కులనిర్మూలనకై వెంటనే పూనుకుందాం వదండి అస్పృశ్యత అదే ఎగిరి పోతుంది.

అంబేడ్కర్ 'కులనిర్మూలనం' కోసం ఒక చక్కని గ్రంథం వ్రాశాడు. మన రాజ్యాంగ నిర్మాతగా ఆయనను గూర్చి గర్విస్తున్నాము. నవసమాజ నిర్మాతగా కూడా ఆయనను ముందు తరాలవారు గుర్తించేట్టు మనం చేద్దాం మనకర్తవ్యం

——

40ఏళ్లనాటిజమీన్‌రైతు

(3 వ పేజీకొరవ)

యజా భేసమను రైసెన్సులేనిదే మంటపంలో సభచేయరాదని తాకీదు పంపారు. ఉస్ యుదేమిచేస్తది, యీ ఉత్తర్వు ఎవరికి కావాల, సభ జరిపేది జరిపేదే అని నిశ్చయించుకొన్నారు పిరికిదిరిన పెద్దలంతా.

10 గంటలకు వాన వెలిసింది. జనుకజల్లి సభామంటపాన్ని క్రిక్కిరిసేశారు.

పట్నంనుంచి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, యువజన సభాధ్యక్షుడు సత్యమూర్తిగారు వచ్చినారు ఉత్సాహం యినుమడించింది. పెద్ద పతాకోత్సవం జరిగింది... నిషేధాల్ని ధిక్కరిస్తూ 450 వంది ప్రతినిధులతో అపూర్వోత్సాహంతో యువజనసభ ప్రారంభమైంది ఉక్కుతునక కటికినేని వేంకటరామారావు తన చిచ్చులపిడుగు స్వాగతోపన్యాసాన్ని చదివారు. అధ్యక్షుడు సత్యమూర్తి వారికి సహజమైనమాటల బాగాచెప్పినారు. మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి ఉపన్యాసాన్ని తెనుగుచేశారు.

...మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకు పోలీసు పటాలం కటికినేని సోదరులకు 144 సెక్షను జారీచేసింది. సభల జరపాలనా లేదా అనే మీమాంస వామనావతారంమాదిరి పెరిగిపోతున్నది. సభల జరపకపోతే రాజాగారిది పైచెయ్యి అవుతుంది; రైతులు అధైర్యపడి ఇక యీపోలికి పోరు కాబట్టి శాసనపు ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించాలని అందరూ పట్టుబట్టినారు. సత్యమూర్తి నాగేశ్వరరావుగారు చాలా వెనక్కులాగినారు. రైతులు ఒక్కమొగాలతో గుంపులుగా చేరి గుసగుసలాడసాగినారు. ఈ నిమిషానికి సంస్థానం వారు వుత్సాహవంతులయినారు.

మరలా యువజనసభ కూడింది. యువసభ లైసెన్సుతో విశ్వనాథ దాసు మొదలగువారు మహోత్సాహముగా జమీందారుల తూర్పారబట్టినారు. 8 గంటలకు సభ ముగిసింది. రైతుసభ తప్పకజరపాలని నాయకులు తీర్మానించుకొన్నారు.

...ఈ రాత్రి సత్యమూర్తి స్వంతవూరు చేరినాడు భోజనానంతరం రాత్రి 9 గంటలకు కటికినేనివారింట జమీందారీ రైతు సభలు సమావేశమైనవి. 1000 మంది రైతులు తలగడ్డ కర్రలతో ఒక వ్యక్తియాన్నిగూడ ఎదుర్కొగలరనే భావం అనవాలలో దీపిస్తుండగా గుమికూడినారు... పోలీసువారు ప్రక్కనుద్దెమీద వుండి అంతా చూచినారు. సభలు జయప్రదంగా జరిగినవి.

...ఆ రాత్రి ఉత్సాహంతో ఎవరికీ (నాకుదప్ప) నిద్రపట్టిందిగాదు. ఉదయం సూర్యోదయం రైతు స్వాతంత్ర్యోదయ రక్తిమచే భూషితమై హృదయాహ్లాదకారిగా మెరసింది. ...రాజాగారిజనం వాడిన తోటకూరమట్టలైనారు. ఇంతలో గంపలగూడెం కుమారరాజాగారు వచ్చారు. కార్చిచ్చుకు పెద్దగాలిసహాయమైనట్లయింది. మరలా ఒక వుత్సవమైంది. యువజన సభ గద్దె రంగయ్యనాయుడి అధ్యక్షత క్రింద కూడింది. రాజాగారు జమీందారీ ప్రశ్నను బాగా విమర్శించారు.''

——

యూరియా

(4వ పేజీకొరవ)

1) ఎక్కువ పంట పండుటకు చేను పూత పూయుటకు ముందు యూరియాను చల్లాలి.

2) యూరియాను ఎక్కువ శాతములో (30%) ఉపయోగించినా, మైక్రాన్ కమ్మన యంత్రమును ఉపయోగించినట్లయితే పంట తగ్గనని తేలింది.

3) చేను పూత పూయుటకు ముందు కాని, గింజలు పాలుపోసుకొనే సమయములో కాని యూరియాను ఎక్కువ శాతములో (30%) చల్లుటద్వారా గింజలలోని ప్రోటీనుల శాతమును వృద్ధిచేయవచ్చునని తేలింది.

[ఐ సి ఎ. ఆర్]

——

సంకరజొన్నరకాలు-

(4 వ పేజీకొరవ)

ప్రదేశములలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని గుంటూరు, కర్నూలు, హైదరాబాద్, మెహబూబ్‌నగర్, మెదక్, నల్గొండ, వరంగల్, కరీంనగర్ జిల్లాలు; మైసూరులోని రాయచూర్, ధార్వార్, బళ్ళారి, బీజపూర్, బీదర్, గుల్బర్గా జిల్లాలు; గుజరాత్‌లోని అహమ్మదాబాద్, బనస్కాంథా, మెహసనా జిల్లాలు; రాజస్థానులోని పాలీ, నాగౌర్, జోధ్‌పూర్, జైపూర్, అజ్మీర్ జిల్లాలు ముఖ్యమైనవి. నీటిపారుదల సౌకర్యములు వున్న తుంగభద్ర ఆనకట్టకింద ప్రాంతములో ఖరీఫ్ పంటగాను, వేసవి కాలములో నీటిపారుదల సౌకర్యములు వున్న ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడులలోను ఈ పంటను లాభదాయకముగా పండించవచ్చును సి. ఎస్. హెచ్-2 రకము 115 నుండి 120 రోజులలో కోతకు వస్తుంది. ఇది సి ఎస్. హెచ్-1 రకము కంటె పొడవైనరకము. త్వరగా కోతకు వచ్చే స్వభావముకలిగిన సి ఎస్. హెచ్-1 కంకులు అలస్యముగా కురిసే వర్షముల వలన పాడైపోయే ప్రమాదము వున్నప్పుడు ఎక్కువకాలములో కోతకువచ్చే సి ఎస్. హెచ్-2 ను పండించవచ్చును. ఈ రెండురకములు పశుగ్రాసము కొరకు కాకుండా ఎక్కువ గింజలకొరకు పండించుటకు అనువైనవి.

ఈ సంకరజొన్న రకములకు తీవ్రముగా చీడలువస్తే అవకాశంవుంది వీటికి ముఖ్యముగావస్తే చీడలలో కాండము దొలుచు పురుగు, గాల్ మిడ్జ్, కంకినల్లి, మొవ్వుఈగ పేర్కొనదగినవి.

మొవ్వు ఈగ బారినుండి ఈ పంటను రక్షణ కల్పించుటకు విత్తనములు చల్లుటకు ముందుకాని, విత్తనములు చల్లే సమయములోకాని ఎకరమునకు 8కిల్లోగా పంతున 10 శాతము ఫోరేట్ లేక 5 శాతము డైసిస్టాన్ పలుకులను గొర్రు సహాయముతో నేలలో వేయాలి బరువైన నేలలోను, ఒక మోస్తరు బరువుగా వుండే నేలలలోను నేలలో తగినంత తేమ వున్నప్పుడు ఈ పలుకులను విత్తనములతో కలిపి చల్లవచ్చును అంతేకాకుండా 100 భాగముల విత్తనములకు 8 భాగముల టోకకార్బోఫ్యూరాన్ గ్రాన్యూల్స్ కూడా చల్లాలి. చేను పూత పట్టుటకు ముందుకాని, మొక్క రెండు, మూడు ఆకులు వేసినప్పుడు కాని మూడురోజుల వయస్సు కలిగివున్నప్పుడు కాని 0.05 శాతము ఎండ్రిన్ కాని, 0.04 శాతము డైమెథోయేట్ ను కాని చల్లుట ద్వారా మొవ్వుఈగను అరికట్టవచ్చును. చేను పూతపట్టిన తరువాత వచ్చే గాల్ మిడ్జ్, కంకినల్లి మొదలైన చీడలను అరికట్టుటకు 5 శాతము డి.డి.టి. పొడి మరియు 10 శాతము బి. హెచ్. సి. కాని, 5 శాతము డి.డి.టి. పొడి మరియు 5 శాతము డిప్టెరెక్స్ పొడి మిశ్రమమును కాని సమానభాగముగా చేసి చల్లాలి. 350లీటర్ల నీటిలో 0.2 శాతము కార్బోరిల్ లేక 0.1 శాతము ఎండోసల్ఫాన్ లను కలిపిన మిశ్రమమును కూడా ఒక ఎకరం నేలకు చల్లవచ్చును. -[ఐ సి.ఎ ఆర్]

——

పంచాంగం

గ్రహస్థితి

73 జనవరి 13 తేదీ లోగా, రాహుకేతు మధ్య శని, చంద్రులు మినహా మిగతా తారామండల గ్రహములు ఒక్క రీతినే, అంధపాలనావిధానం ప్రాముఖ్య సమస్య. ఆచరణలో వివాదం, తారుమారు దస్త్రాలు, పతనసూచనకు అస్పదమైయున్నవి.

వాన సమస్య

భూచరపాతకం, ఖేచర అపహాం, పర్జన్యాగతం, యూత్రీతి, మేఘావృతం, అప్త, భూమియందు వర్షం కురవక నీరసపాటాయున్నది. హేతువ, భూచర అనేక పాతకవిధి ఇటువే.

ప్రాంతీయ ఖండవృష్టి

సెప్టెంబరు 30 తేదీ మొదలు అక్టోబరు 7తేదీవరకు, ప్రాంతీయ ఖండవృష్టిదము.

సహజ వర్షం

అక్టోబరు 10 తేదీ మొదలు నవంబరు 19 తేదీ వరకు నైసర్గికవర్షం కురియును.

సెప్టెంబరు తిథి

30 శని అష్టమి మ. 8-47 గం. వ.

అక్టోబరు తిథులు

1	ఆది	నవమి	మ. 1-57	,,
2	సోమ	దశమి	మ. 12-28	,,
3	మంగళ	ఏకాదశి	మ. 11-33	,,
4	బుధ	ద్వాదశి	మ. 11-04	,,
5	గురు	త్రయోదశి	మ. 11-07	,,
6	శుక్ర	చతుర్దశి	మ. 11-35	,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

——

విశాఖపట్నం ప్రి. డి. మునసబు కోర్టులో

O. S. 343/70 E. P. 101/72

గొర్రెపల్లి రామమూర్తి -డి హో.
మల్లీసు సూతాలమ్మ వగైరాలు - జె డి లు

వేలంప్రకటన

యీనెంబరు అమలు బాకీ రాబట్టే నిమిత్తము జె. డి. లకు హక్కు అనుభవములుగలిగినటువంటిన్ని విశాఖపట్నం మున్సిపాల్టీ మహారాణిపేటవార్డు డిబ్బలపాలెం రోడ్డుకు తూర్పుగాకేరం యున్నటువంటిన్ని డోరునెం. 7/447 రు గలిగినటువంటిన్ని ఒక బాటియాకలగది, ఒక దావాగది, లెట్రిన్, బాటిఖాగాలను పైకోర్టులో తే 1-11-72 దిని పగలు 11 గంటలకు వేలంకాలబడును. కావలసినవారు పాడుకొనవచ్చును. ఇతర వివరములు డి. హో. అడ్వకేటుగారి ఆఫీసులో తెల్సుకొనవచ్చును.

—వి. రామకృష్ణారావు,
డిక్రీహోల్డర్ అడ్వకేట్

ప్రజానాయకుణ్ణి కేంద్రమంత్రి మరీకత్తిరించాడట!

కొంత రీషూటింగ్ తప్పకపోవచ్చు, నిర్మాత ఆశించింది నెరవేరింది!

చిత్రజగత్ ★ బ్రహ్మానందరావు

ఎంతో అలజడిని రేకెత్తించి, ఢిల్లీదాకా పోయిన 'ప్రజానాయకుడు' చిత్రాన్ని కేంద్ర సమాచారశాఖామంత్రి గుజ్రాల్ చూచి కొన్ని సూచనలను చేసి ఫైలును బొంబాయి సెన్సారు ఆఫీసరుకు పంపారట. అక్కడినుంచి మద్రాసు ఆఫీసుకు ఫైలురావాలి. అది వస్తేనేగాని ఏమేమి తొలగించమన్నారో తెలియదు.

అనధికారికంగా తెలియవచ్చినదేమంటే మద్రాసు సెన్సారువారు పెట్టిన 'కట్స్' కన్నా కేంద్రమంత్రి ఎక్కువే పెట్టారని— వాటిని తొలగిస్తే కథ పాడైపోతుంది కాబట్టి కొన్నిభాగాలు రీషూట్‌చేసి సరిపెట్టుకోవలసివస్తుందని అంటున్నారు.

ఏదేమైనా— ఇంత గొడవచేసిన యీ చిత్రం ప్రేక్షకుల్ని బాగానే ఆకర్షిస్తుంది. నిర్మాత మొదటినుంచీ ఆశిస్తున్నదీ యిదే! ఇదొకరకం పబ్లిసిటీ!

ఏమైనా విప్లవనటుడు— విప్లవ దర్శకుడు కలిసి నిర్మించిన చిత్రంయిది! అంతా విప్లవమే!

పసివానిపగ

కె. ఎం నాయుడు, టి.జి.బాబు చాలా చిత్రాలకు ప్రొడక్షన్ ఎగ్జిక్యూటివ్‌గా పనిచేసి విశేష అనుభవాన్ని గడించారు. ఈ యిద్దరూ కలసి యంగ్‌ఇండియా ప్రొడక్షన్సును స్థాపించి ఒక చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ఇద్దరూ నిర్మాణ వ్యవహారాలు బాగా తెలిసినవారు కాబట్టి ఈ చిత్రనిర్మాణాన్ని అతి జాగ్రత్తగా చేస్తున్నారు. ఒక్క క్షణం వృథాకాకుండా, ఒక్కపైసా వృథా ఖర్చు కాకుండా ఎంతో జాగ్రత్తగా పనులు చేసుకుంటూ పోతున్నారు. కార్మికులు నిర్మాణంలోకి దిగితే జాగ్రత్తగా పనులు జరుగుతాయని వీరు రుజువు చేస్తున్నారు.

వీరి చిత్రానికి పేరు పెట్టవలసిందని ఆంధ్రజ్యోతి పాఠకుల్ని కోరగా వారు 'పసివానిపగ' అని పెట్టారు. ఆ పేరును సూచించిన వారికి తగు బహుమతినికూడా పంపారు. పసివాడుగా నటిస్తున్న మాస్టర్ ప్రభాకర్ ఆటోగ్రాఫ్‌గల ఫోటోనుకూడా పంపుతున్నారు.

దుక్కిపాటి మధుసూదనరావుగారి అడుగుజాడల్లో నడుస్తున్న వీరిని అభినందించాలి.

విజయచంద్ర, విజయలలిత, జ్యోతిలక్ష్మి, విజయశ్రీ, జయకుమారి మొదలైన సెక్స్‌బాంబ్‌లతో సూర్యకాంతం, హేమలత, ధూళిపాళ, ప్రభాకరరెడ్డి, త్యాగరాజు, రామదాసు, అల్లు రామలింగయ్య, మిక్కిలినేని నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి కె. బి. ఎస్ కుటుంబరావు దర్శకుడు.

కె. వి. మహాదేవన్ అసిస్టెంట్‌గా వుంటున్న ఈ చిత్రానికి పుహళేంది తొలిసారిగా సంగీతాన్ని అందిస్తున్నారు.

రామరాజ్యం

నిర్మాత ప్రభాకర్, దర్శకుడు బాబారావు 'రామరాజ్యం' చిత్రాన్ని త్వరితగతిని నిర్మిస్తున్నారు. ఇంతకుముందు 'రామాలయం' చిత్రం తీస్తుండగా మాష్టేందుకు కొంత టైమైనాదొరికేది! ఇప్పుడు చిత్ర నిర్మాణం వ్యవధిలేకుండా టకటకా జరుగుతోంది. షెడ్యూలుకు షెడ్యూలుకు మధ్య తీరిక వుండటంలేదు.

మొన్నీమధ్య సాతనూరుడాం దగ్గర షూటింగ్ జరుపుకుని మద్రాసు రాగానే, కర్పగం స్టూడియోలో సెట్ వేసి షూట్ చేశారు. అది కాగానే మళ్ళా అనువర్తి సెట్ వేసి పనిచేశారు. అదికాగానే ఈనెల 25వ తేదీనుండి రంగారావు ఇల్లు వేస్తున్నారు. ఇలా పనులు టకటకా జరిగిపోతున్నాయి. అక్టోబరు నెలాఖరులోగా చిత్రం పూర్తి అయిపోతుందట

అగ్గయ్య, రంగారావు, గుమ్మడి, రాజబాబు, చంద్రమోహన్, ప్రభాకరరెడ్డి, అల్లు రామలింగయ్య, కె. వి. చలం, సావిత్రి, చంద్రకళ, రోజారమణి, లీలారాణి లతో నూతననటుడు శరత్‌బాబు కూడా నటిస్తున్నారు.

"విచిత్రబంధం'తో 'భాగ్యనగరం'

యద్దనపూడి సులోచనారాణి 'విజేత' నవల ఆధారంగా దుక్కిపాటి మధుసూదనరావుగారు నిర్మించిన 'విచిత్ర బంధం' చిత్రంలో 'భాగ్యనగరం' అంతర్నాటకం చాలా ఒక హైలైట్ అంటున్నారు. హైదరాబాద్‌కు 'భాగ్యనగరం' అని పేరుంది. దీనికొక చరిత్ర ఉంది. కులీకుతుబ్‌షా, భాగమతిల ప్రణయగాథ 'భాగ్యనగరం'! ఇందులో కుతుబ్‌షాగా నాగేశ్వరరావు, భాగమతిగా వాణిశ్రీ నటించారు. మల్కిభరామ్ పాత్రను సత్యనారాయణ నిర్వహించారు. నాగేశ్వరరావును కాస్ట్యూమ్ చిత్రాలలో చూచిచాలకాలమైంది. కుతుబ్‌షాగా ఆయన స్టిల్సు చూస్తుంటే ఆయనతో ఒక చారిత్రాత్మక చిత్రాన్ని ఎందుకు తీయకూడదా అనిపించింది.

అక్టోబరు 12 తేదీన ఈ చిత్రం విడుదలవుతుందని అంటున్నారు.

కులగౌరవం

తాత, తండ్రి, కొడుకు–మూడు వేషాలను ఎన్. టి. ఆర్. 'కులగౌరవం' చిత్రంలో పోషించారు. కన్నడంలో రాజ్‌కుమార్ ఈ మూడు పాత్రలనూ పోషించిన విషయమూ, ఆ చిత్రాన్ని పేకేటి శివరాం డైరెక్ట్ చేసిన విషయమూ మీకు తెలుసు. తెలుగు చిత్రానికికూడా ఆయనే దర్శకుడు. ఎన్. టి.ఆర్ - జయంతి హీరో, హీరోయిన్స్

ఈ చిత్రం అక్టోబరు 19వ తేదీన విడుదలవుతుంది.

నవ్వుల టానిక్-అజన్మబ్రహ్మచారి

గుహనాథన్ అనే ప్రసిద్ధ తమిళ రచయిత 'కాశీయాత్ర' అనే నాటకాన్ని రాశారు. రంగస్థలం మీద అది విశేష ప్రజాదరణకూడా పొందింది. దీనినే యిప్పుడాయన తమిళంలో చిత్రంగాకూడా తీయబోతున్నారు.

దీనికి ముందే హాస్యనటుడు పద్మనాభం తెలుగు తెరకు హాస్యరసం కొని 'అజన్మబ్రహ్మచారి'గా తెరకెక్కిస్తున్నారు. ఈ అజన్మబ్రహ్మచారి పాత్రను నాగభూషణం పోషిస్తున్నారు.

అన్ని అనర్థాలకు ఆడది ఆటపట్టని, ఆడతిత్తినుంచి దూరంగా ఉండాలని, అందుకే పెళ్ళి పెటాకులు లేకుండా అజన్మబ్రహ్మచారిగా జీవితం గడపాలని ప్రయత్నిస్తూ, చిరకనిపిస్తేచాలు శివశివ అంటూ కళ్ళు మూసుకునే మారుతీరావు పాత్రను నాగభూషణం ధరిస్తున్నారు. ఈ పాత్ర

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ప్రశ్నలను ...
పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపాలి
కొలను బ్రహ్మానందరావు,
7–నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
టి. నగర్, మద్రాసు–17.

ప్రశ్నోత్తరావళి

టి. దామోదర్ — కనుపర్తిపాడు
నటుడన్నవాడు ఏ పాత్రనైనా పోషించడానికి వెనుకాడకూడదు. అతడే నిజమైన కళాకారుడు అన్నాడు ఎం. జి. ఆర్. అన్ని పాత్రలా పోషించగలగడం గొప్పా; కొన్నిరకాల పాత్రలనే బాగా పోషించడం గొప్పా?
★ కానీ అదే ఎం. జి. ఆర్ పురాణ చిత్రాల్లో నటించడంలేదేం?

ఎన్. మురళీకృష్ణ — వెంకటగిరి
'మానవుడు - దానవుడు' చిత్రాన్ని మొదట మీరు చాలా పొగిడేశారు. తర్వాత అనుభవంలేనివారు తీసినచిత్రంలా వుందన్నారు. ఏం కథ? నిర్మాత అమ్యామ్యా యిస్తానని ముగించాడా?
★ నేను మొదట్లో పొగిడాననడం అబద్ధం. నేను రాసినదెప్పుడో తెలియచేయండి. అమ్యామ్యా యిస్తే బాగా రాస్తారని జర్నలిస్టులపై మీకు అలాంటి అభిప్రాయం కలిగించిన మహానుభావునికి నమస్కరించాలి.

పి. వెంకటసుబ్బారావు — కనిగిరి
ఎన్. టి. ఆర్, ఎ. ఎన్. ఆర్. అభిమానసంఘాల గొడవలు రోజురోజుకూ పెరిగిపోతున్నాయి. ఆ యిద్దర్నీ కలిపి వరసనే నాలుగు చిత్రాలు ప్రభుత్వంతీసేస్తే యీ గొడవలు సర్దుకొంటాయనుకుంటాను?
★ ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకోవగ్గ ప్రమాదస్థితి ఏర్పడలేదు కానీ ప్రజలే కళ్లు తెరవాలి.

సి. హెచ్. వి. శేషయ్య — నెల్లూరు
రామారావుచిత్రం 'కులగౌరవం'కు హిందీ 'ఆజ్ ఔర్ కల్' ఆధారమా?
★ కాదు, కన్నడచిత్రం 'కులగౌరవ'

పి. వెంకటరావు — ముప్పవరం
ఎస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం అడ్రసు?
★ మహాలింగపురం, మద్రాసు 34.

ఎం. ఈశ్వరయ్య — వీరంపల్లి
తమిళ 'ప్రేమనగర్'లో నాయికా నాయకులెవరు? సంగీత దర్శకుడెవరు?
★ వాణిశ్రీ శివాజీగణేశన్ — కె. వి. మహాదేవన్.

ఆర్. రామచంద్రరావు — నెల్లూరు
సినిమారంగంలో హరిజనులకు ప్రవేశంలేదా అనడిగితే యిది ప్రభుత్వసంస్థ కాదన్నారుమీరు. మీఉద్దేశం హరిజనులు ప్రభుత్వ సంస్థల్లోతప్ప సినిమారంగంలో అనర్హులనా?
★ హరిజనులకు ప్రత్యేక సదుపాయాలు కలిగించేందుకు యిదేమీ ప్రభుత్వ వ్యవహారం కాదనే నా అభిప్రాయం.

కె. వి. స్వామి పాల్‌సుద్ (ఎం.పి.)
'మానవుడు – దానవుడు'లో శోభన్‌బాబు చిన్ననాటి శత్రువులను గుర్తించగా తన అక్కనే గుర్తించలేకపోయాడా?
★ అక్కను గుర్తిస్తే కథ నడిచేదెట్లా?

విజయవాణి — కావలి
శోభన్‌బాబు మానవుడు – దానవుడు, తాసిల్దారుగారమ్మాయిలో ఏమంతగొప్పగా నటించాడని ప్రేక్షకులంతగా మెచ్చుకొంటున్నారు?
★ తాసిల్దారుగారమ్మాయిలో బాగా నటించాడంటే ఒప్పుకొంటాను.

కె. శ్రీరామ్ — వెల్లూరు
'బడిపంతులు' 'కులగౌరవం' ల్లోని వృద్ధపాత్రలకు పోలిక ఉండడంవల్ల రామారావు స్వార్థంతో 'బడిపంతులు' విడుదల మూడునెలలు వాయిదా వేయించాడంటున్నారు. నిజమేనా?
★ ఇక్కడా అలాగేఅంటున్నారు. కాని నిర్మాత పట్టుదలగా వున్నాడట విడుదల చేయాలని.

టి. నరసింహారావు — నెల్లూరు
ఉత్తమ చిత్రంగా సాంఘిక చిత్రాలనే ఎన్నుకొంటారే; పౌరాణిక చిత్రాన్నెన్నుకొంటే ఆ గౌరవం ఆంధ్రులకు పోతుందనా?
★ అదేంకాదు. బహుమతులిచ్చేది ప్రయోజనాత్మక చిత్రాలు తీస్తారనే వుద్దేశ్యంతోనే.

పి. శ్రీరాములు — కరేడు
రామారావుగారు సినిమారంగం ప్రవేశించి 25 సంవత్సరాలైందిగదా; రజతోత్సవ సన్మానాలు కనపడ్డంలేదేమి?
★ చేసుకోవాలని ఆయనకు లేదేమో!

ఎం. భీమశంకరం — తిరుపతి
నాగేశ్వరరావు నటించిన తమిళ దేవదాసు, చెంచులక్ష్మి డబ్బింగ్ చిత్రాలా? తమిళ సంభాషణలు నాగేశ్వరరావే చెప్పారా?
★ 'దేవదాసు'ను రెండు భాషల్లో ఒకేసారి తీశారు. నాగేశ్వరరావే తమిళం మాట్లాడారు. 'చెంచులక్ష్మి' మాత్రం డబ్బింగు.

ఎం. రాజేంద్రప్రసాద్ — నెల్లూరు
రామారావు, నాగేశ్వరరావు తర్వాత ఆ స్థానాలను ఎవరు అందుకోగలరు?
★ శోభన్‌బాబు, కృష్ణ - కృషిచేస్తే రావచ్చు

వి. రవీంద్రనాథరెడ్డి — మానమాల
జయలలిత తమిళచిత్రాల్లో తప్ప తెలుగులో నటించడంలేదు, ఎందుచేత?
★ జయలలితమీద తెలుగు నిర్మాతలకు మోజులేదు. పైగా ఆమెను భరించడం కష్టం. ఆమె హీరోయిన్‌గా వున్నచిత్రాలు యీమధ్య దెబ్బతిన్నాయి-తెలిసా?

ఎం. డి. ఖాదర్‌హుస్సేన్ — కావలి
అన్యాయాలను దౌర్జన్యాలను సాగిస్తూ ప్రజాసంక్షేమంకోరే పెద్దమనుషులుగా చెలామణి అయే ప్రబుద్ధుల దురుద్దేశాలను యథాతథంగా ప్రతిబింబించేందుకు నిర్మాత సాహసిస్తే అది తగదంటూ సెన్సారువారు తమ కత్తెరకు పనిచెప్తున్నారు. మరి సినిమాల ద్వారా మంచి పెంచాలని అరవడంలో అర్థమేముంది?
★ మన సెన్సారు నిబంధనలు పాతకాలం నాటివి. వాటిని సవరిస్తేనేకాని మీరు చెప్పిన చిత్రాలు విడుదలకావు.

షేక్ జిలానీబాష — సూళ్ళూరుపేట
వాసూ మూవీస్ వారు రామారావు, జమునతో తీస్తున్న చిత్రం పేరు?
★ పేరు పెట్టలేదు షూటింగ్‌కూడా ప్రారంభించినట్టులేదు.

టి. రామాంజనేయులు — కడప
రకరకాల పాత్రల్లో రమ్యముగా
రాణించు తారకరాముడు
ఒక్క నటనయందే గాన్పించు న
క్కనేరి వ్యక్తిత
నటనయందు అందమందు జాడ
వచ్చు శోభన్ శోభ ఈ
నటశ్రేయంబు వంటి నారు ఆంధ్రదేశీ సీ
మన్ లేరందు ఏమందు మీవిరన?
★ పద్యానికి నాలుగు చరణాలు అవసరం. మొదటి మూడింటిలో ముగ్గుర్ని వాడారు. నాలుగోది ముగింపు కాని ఆంధ్ర జేమ్స్‌బాండ్ మాటేమిటి?

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ

ముఖ్యమైన ప్రకటన

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డువారి ప్రొసీడింగ్సు నెం. 525/9-9-72 ను అనుసరించి, నెల్లూరు ఆపరేషన్ సర్కిల్‌లోని 1, 2, 3, 5, 6 (ఎ) మరియు 7-వ తరగతుల విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగదారులకు తెలియచేయునది:

15-9-1972 నుండి విద్యుచ్ఛక్తి వాడకములో సెప్టెంబరు 72 నెలకు 12½ శాతమున్నూ, 1-10-72 నుండి 25 శాతమున్నూ కోత విధించడమైనది. పైన తెలియజేసిన విద్యుచ్ఛక్తి కోత ఆగస్టు 72లో విద్యుచ్ఛక్తి వాడకము ననుసరించి లెక్కించబడును. పైన తెలియచేయబడిన పరిమితికి మించి విద్యుచ్ఛక్తిని వాడుకొన్నయెడల ఎట్టినోటీసు యివ్వకనే విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా ఆపివేయబడును. మరియు పైషరతులలోబడి మామూలు యూ.బీ ఛార్జీకన్న రెండురెట్లు విధించబడును వ్యవసాయమునకు వాడుకొను విద్యుచ్ఛక్తికి పై కోత వర్తించదు. సదరు వినియోగదారులు సాయంత్రము 5 గంటలనుండి రాత్రి 10 గంటలవరకు విద్యుచ్ఛక్తిని వాడుకొనరాదు. అట్లు వాడుకొన్నయెడల విద్యుచ్ఛక్తిసరఫరా నోటీసు యివ్వకనే ఆపివేయబడును. పరిశ్రమలకు విద్యుచ్ఛక్తిని వాడుకొనువారు ఉదయం 6 గంటల నుండి 10 గంటలవరకున్నూ, సాయంత్రము 5 గంటలనుండి రాత్రి 10 గంటలవరకును విద్యుచ్ఛక్తిని వాడుకొనకూడదు. అట్లు వాడుకొనినయెడల ఎట్టినోటీసు లేకనే విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా నిలిపివేయబడును.

ఈ ప్రకటన ప్రతి వినియోగదారునకును ప్రత్యేకించి యిచ్చిన నోటీసుగా భావించవలయును.

జె. యస్. ఎన్. మూర్తి,
సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు,
19-9-72

కావలిలో ఇల్లు అమ్మబడును

కావలి, పాలడుగువారి వీధిలో, డోరు నెం. 2-18-28 నాకు సంపూర్ణ హక్కుభుక్తములుగల దాబా, పెంకుటిల్లు వెనక, ముందు ఖాళీస్థలము విక్రయించ బడును. ఇల్లు వెంటనే స్వాధీనపరచ బడును. వివరములు శ్రీ నాగనూరి రామ చేశ్వరరావు, రాఘవ మెడికల్ స్టోర్సు, ట్రంకురోడ్డు కావలి.

దారా పర్వతవర్ధనమ్మ.

ఇల్లు అమ్మబడును

షుమారు 36 అం. ఖాళీస్థలములో 22 అం. కట్టుబడిగల మిద్దెయిల్లు అమ్మ బడును. వివరములకు అదే ఇంటిలోనున్న:

ఎమ్. వి. రాజమ్మ,
7/35 గోపురంవీధి,
రంగనాయకులపేట–నెల్లూరు.

కె. బి. ఎస్. లారీలు అమ్మబడును

ఈక్రింది నాలుగులారీలు అమ్మబడును-

ఎ. పి. ఎన్. 947—డాడ్జి
ఎ. పి. ఎన్. 2026—ఫార్గొ
ఎ. పి. ఎన్. 3044—ఫార్గొ
ఎ. పి. ఎన్. 3397—ఫార్గొ

– వివరములకు –

కె. బి. ఎస్.
స్టోన్‌హవుస్‌పేట నెల్లూరు
ఫోన్: 239

కందుకూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 22/71 Kg-Sc. 410/58

వవ్వగిరిమఠం, కరవ —డి. హో.
వులి పిచ్చిగాడు వురఫ్ పిచ్చయ్య —జె. డి. అర్.

ఈ క్రింది షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తి పైకోర్టువారి యెదుట 11-10-72 తేదిన పగలు 11 గంటలనుండి యాలం వేయ బడును. పాటలు పెట్టుకొనవచ్చును

— షెడ్యూలు —

కందుకూరు తాలూకా కొండారెడ్డిపాలెం గ్రామపట్టా నెం. 117 సర్వే నెం. 91/2 యు 0-56 ట్లు (0.226 హె.) డి హో. ధర రూ. 75-00 అమినాధర రూ. 1000 లు.

—కె. సత్యనారాయణ,
వాది అడ్వకేటు.

నారపరెడ్డి అముద్రిత వేంకటేశ్వర శతకం

(4 వ పేజీ తరువాయి)

చేసుకున్న చిన్నపాలు.''
అని నారపరెడ్డిగారన్నారు.

తొలి పద్యం-

"శ్రీకర దూరమై నిను శ
రింపగ వచ్చెడు భక్తకోటి నీ
రాకను కావగా కలి యు
గంబున నిల్చిన దైవమన్న నీ
ప్రాకృతకీర్తి గంగ గలు
వంగల యోగము సంఘటిల్లె నీ
లోకపు తీరు కొంచె మన
లోకనజేయుము వేంకటేశ్వరా.''

అంటూ శ్రీకారంతో ప్రారంభించారు. పద్యాలలో అంతా లోకవృత్తికే సాక్షాత్కరిస్తుంది. ప్రార్థించిన భక్తికాదు, తనకుగా కోరదానేది లేదు; ఈ లోకాన్ని ఇట్లా వదిలేస్తే నీ దైవత్వ మేముకున్న సవాలు అంతటా గోచరిస్తున్నది యీ శతకంలో. ఈ లోకాన్ని వివిధ దృక్కోణాల నుండి పరిశీలించిన అనుభవం గూర్చి కవి యిట్లా చెప్పుకొంటున్నారు-

"తిరిగితి రాజకీయముల
దేశ స్వతంత్రపు టుద్యమంబునన్
తిరిగితి దేశ దేశముల
తీరగు వృత్తుల నెన్నొ చేయుచున్
అరయగ నెందు గానరతి
దాత్మకు శాంతి రవంత గూడ యీ
తిరుగుడు లందె కాలము గ
తించిన దీగతి వేంకటేశ్వరా''

(తొలి పాదం ఉత్తరార్థంలో గణభంగమూ, మూడో పాదం చివర ప్రతి వ్యాకృతికం మీద యడాగమమూ (మహావిసంధి) స్పష్టంగానే ఉన్నాయి)

ఈ ప్రజల బాధలు ఎవరికి చెప్పలేక, మన షులమీద నమ్మకంపోయి, నీ భక్తులం గ్రహించేటట్లు నీకు చెప్తున్నాననా—

"మనుజుల యందు నమ్మకము
మాసిననాడు నరుండు దైవమే
తనకిక దిక్కు మొక్కనెడు
తత్వమునం బకు నైనవద్ది- అ
యనుభవ మందలేదు మరి
యాదకు గాదు; త్వదీయ భక్తులో
నవ వదియింతు నేడు ప్రజ
లందెడు బాధలు వేంకటేశ్వరా!''

అంతే నీకు చెప్పకుంటే తీరిపోగలదన్న అనుభవం నాకు లేదు. పోనీ నీ భక్తులం గ్రహిస్తే-వాళ్లకు నీ మీద భక్తిపోయి దేశక్షేమానికి కృషి చెయ్యరమో; లేక వాళ్ళంతా నీకు తోఫా చేసి నీదేశదేశాన్ని సంస్కరింప చెయ్యరమో జరగవచ్చు అనుకుంటున్నాను అంటున్నారు కవి. భక్తి భజనల కంటె దేశ క్షేమమే ముఖ్యం అన్నది యిక్కడ కవి భావన.

తన హృదయభారం తీర్చుకోడానికే గాని, ప్రజల వ్యథలను వేంకటేశ్వరుడు తీర్చగలడనికాదు. "కలపయు పట్టిణాల నిడి కట్టిన దేవళమందు నీకు నే ఫలము లభించు?...'' అన్నటువంటిదే యీ కవి అభిప్రాయం కూడ-

"కలియుగమందు మానవుల
గాచెడు దైవమ వీ వటంచు నిం
గాలిచెడు భక్తకోటులకు
కోర్కెలు దీర్చవటంచు నా కలో
బలసి తలం భరించవ వ్యథ
బావగ జాలనో? నా పనో వ్యథలో
పలుకుచు నుంటినే హృదయ
భారము తీరగ వేంకటేశ్వరా!''

తాళ్లపాక పెద తిరుమలాచార్యులవారి ఒక పదనంతో సంవదించే పద్యం ఒకటి చూపుతాను. దానికిది కాపీ అని కాదుగాని కవుల హృదయాలు, వారి ఊహాపోహాలు సాధారణంగా పరస్పర సామ్యం వహిస్తుంటాయి అనడానికి-

"...ఊరకున్న శిలలకేల కానుకలు సేయింపనేల? వారిని రాక్షసులుగ పట్టి పనేల? నిను అన్నింటు నోంచనేల?

మొదటనే సర్జాంగ చేసిన నీ కేమి వెరితి యయ్యెనిది? నీవు స్వతంత్రుడవు. నీవులేక జగంబులోనం దృణంబుచలించదయ్యెను. నిన్ను మీఱిన పనులేమి యున్నవి?...''

[శ్రీ వేంకటేశ్వర వచనములు]

ఐతే, నారపరెడ్డి పద్యం మరికొంచెం ముకుటంగా గుచ్చుకొంటున్నది-

"నీ దయ లేంచే నరులు
నేలపయిన్ మననేర రంట నీ
వే దయ జూపకున్న ధర
జీ వలయం బిది నిర్భయంబ ని
న్ని దయజూపి తీపుల న్ప
టింది సమస్యల కొల్మి నూపి అ
వేదనలం రగుల్కొలుప
వేడిన దెవ్వడు వేంకటేశ్వరా!''

ఇందులో 'సమస్యల కొల్మి' అన్నది బంగారంటి మాట! [రెండో పాదంలో యతిదోషం వున్నది. నాలుగో పాదంలో 'వేదనలం రగుల్కొలుప' అనేరూపం శాస్త్రరీత్యా సమ్మన్నం కాదు.]

3

శతకంలో చివర కవి మామూలుగా పేరు, తలిదండ్రులు, గ్రామం, వృత్తి వగైరాలు చెప్పుకొంటాడు. అది ఆచారం కింది కొచ్చింది. నారపరెడ్డి రామిరెడ్డిగారుగూడా ఆయాదారాన్ని పోగొట్టకుండా తనపేరు మాత్రమే చెప్పుకొంటూ పద్యంరాశారు. ఐతే ఈ పద్యం తర్వాత గూడా 17 పద్యాలున్నవి. కాని వాటిని మధ్యలోనే చేర్చవలెనని, వేసుకొన్న బాణాల గుర్తులను బట్టి తెలియవస్తున్నది. ఇక్కడే 5 పద్యాలు కొట్టివేయబడినవి వున్నవి.

"నారపరెడ్డి. రామకవి
నాముడు చెప్పిన చిన్నపాలు; యీ
భారత రైతుకోటి పడు
బాధల గాథల వాస్తవాలు పై
దారుల నేను నా గరిక
తా కవిరాజుల సవ్వరాలు నీ
ధీర కృపా విలాసములు
దేల్చు నవాటిది వేంకటేశ్వరా!''

ఎవరి సవరణలతో నూ నిమిత్తం లేకుండా పైపద్యం శుద్ధంగా అట్లనేవున్నది. కృత్యవతారికా భాగంలోది అయివుంటుందన్నది మొదట అనుకొన్నది; పరిశీలన మీద చివరిపద్యమే అయి కూర్చుంది. 'నారపరెడ్డి' అన్నది యింటిపేరుగా ఇట్లి పక్కన చుక్కవున్నది. 'చిన్నపాలు' పక్కన సెమికోలన్ వున్నది. తక్కినచోట్ల (ఉండవలసివున్నా) విరామ చిహ్నాలు లేవు. చివర సంబోధనచిహ్నం వున్నది.

[మొదటిపాదం చివర ఉత్తు మీద యడాగమం వున్నది. (మహావిసంధి.) 'భారత రైతుకోటి' దుష్టసమాసం.]

మూడంటే మూడే అచ్చు తప్పులతో మొదట 'జమీన్ రైతు'లో ఈ పద్యం ఉదాహరించ బడ్డప్పుడు, అచ్చుతప్పుల మహాపరాధానికే యిది పద్యమే కాకుండా పోయిందట యిద్దరికి! ఇది నారపరెడ్డివారి పద్యంకాదు అని కాసేపు; సదరు శతకంలోలేదని కొంతసేపు; చెత్తబుట్టలో పారేసిన చిత్తుకాయితం లోని పద్యమై వుంటుందని మరికాసేపు తంటిక్క వ్యవహారం ప్రారంభించారు కొందరు. ఇట్లంటూనే 'భారత రైతుకోటి' దుష్టసమాసం కాదు; 'రైతు' సంస్కృతమే పొమ్మన్నా రొక ప్రబుద్ధుడు. వీళ్ళంతా నారపరెడ్డి వారికి అట్టిపెట్టలాస్తున్నారు!

మేలైన రత్నాల కిరీటం నారపరెడ్డి కవిత, ఐతే ఎడనెడ ఆయన పద్యాలలో వెలిగారవు పొడిలాగా తప్పులు, అన్నీ రకాలవి, పడ్డవి. అవి తప్పులు కావన్నా, వాటిని సవరించినా నారపరెడ్డివారి సహజ కీర్తి కిరీటుల విస్మృతికి మారుపాటులేదు. ఆ తప్పుల వల్ల ఎవరి అక్కలా కోలిపడ నక్కరలేదు.

ఐతే ఒక్క సంగతి —

తప్పొప్పుల పరామర్శ సందర్భ శాస్త్ర సహజంగానే చేస్తుంటాము. అది పరితనం ఎటువంటిదో చెప్పండి. నారపరెడ్డివారి పద్యంగూర్చి తప్పొప్పుల పరామర్శ చేశానన్న నేరారోపణపై, నేను రచించిన ఒకానొక కావ్యఖండికలోని రెండు పాఠకదోషాలను అసందర్భంగా ఎత్తిచూపుతూ 'అనుపూరిత కాశాస్త్ర గ్రంథ బాహ్యుడు' దొరకడు గలిబిలిరాతలు మొదలుపెట్టాడు. అటువంటి తికాదుల విచారాలాపాలకు నేను బదులు చెప్పవలసిన పనిలేకపోయినా, గుణదోషజ్ఞుల విచారణకై యీ వివరణలు చేస్తున్నాను:

(i) తప తపోనిష్ఠ-

దేశిపద్ధతిలో తప్పుకాదు. నన్నయ చిన్నయాదు లనుసరించిన మార్గపద్ధతి ప్రకారం తప్పుకానివ్వండి. శాస్త్రరీత్యా మార్గపద్ధతిలోనే రాయవలెనంటే "తప్తపోనిష్ఠ'' అనవలె (అట్లన్నా ఛందో భంగమేమీలేదు.) కాని అట్లనడం నాకు నహించలేదు. శ్రుతిహితవుగాలేదు. అందువల్ల 'తపతపోనిష్ఠ' అన్నాను. 'తప' విభక్త్యంతమైతే యేమి? సర్వాత్మనా, శిరసావహించు, శాస్త్రరీత్యా,సందర్భనశాత్తు- ఇత్యాది సంస్కృత విభక్త్యంత రూపాలు మనం మామూలుగానే వాడుతున్నాము గదా! దేశికవులు వీటిని ప్రయోగించి వున్నారు. దీన్నే 'మణిప్రవాళ శైలి' అంటారు. తపతపోనిష్ఠ - సమాసంకాదు; వ్యస్తమే. సమాసమే కావలెనన్న నిర్బంధమేమి?

(1) సర్వాత్మనా నిన్నెగాని భజింపం దన్ను. (పుష్పగిరి తిమ్మన–సమీర కుమార విజయము– VI. 24)

(2) శిరసావహించి పడమటి కరిగెడి (భాగవతము-IV, 690)

(3) చేరి పాదము లభి శిరసావహించిన (నరసభూపాలీయము-I, 1 3)

(4) వారక వణియు దవ ప్రణీకావనంగ (పండితారాధ్యచరిత్ర-I, 89)

[తవ ప్రణీతా + అనంగ = తవ ప్రణీతావనంగ– అయా వాదేశం శుద్ధంగా సంస్కృత సంప్రదాయం తెలుగులోలేదు. ఇట్లనే "ఏమ్మామల'' వంటి రూపాలు తెలుగులో కుదరవు. మరి వీటి మాట యేమిటి?]

(ii) ముల్లోక బాధావిముక్తి–

ఈ క్రింది ప్రయోగాలు తప్పులైతే నా యీ ప్రయోగానికేమీ ధోకాలేదు.

(1) ముజ్జగన్మాత (చొక్కనాథచరిత్ర)
(2) ముల్లోకనధురి (బసవపురాణము-237 పు)
(3) ముల్లోక కంటకుండు (భాగవతము- II. 166)
(4) ముమ్మూల విభుడు (భాగవతము– X పూ. 542)
(5) ముమ్మూల ముదురవేల్పు (భాగవతము– VIII. 678)

పనికిమాలినవాళ్ళ మాటలతో ఏమి గాని, నారపరెడ్డిగారి రచనలో పడిన నెరసులు మరికొన్ని- యిష్టశబ్ద ప్రయోగాలు కానివ్వండి, దోషాలే కానివ్వండి- చూపుతున్నాను:-

1) పడి పూళ్ళు ముంచె యీ గుట్టు
2) రాజు యెన్నికల
3) పోషలిజావలంబులు
4) అభ్యుదయకాండ మతాబుల
5) సంకరజాతి కత్తనపు సంస్థలు
6) దంపుడు రైసు సంఘముల్
7) దింపుతాము
8) అందరు గల్పి
9) తెల్పనదు
10) కషనాగుల
11) భజింపు దానులు
12) దద్ధోజనము
13) రుణంబు
14) బక్షితలు
15) అరాచకము.

గణయతి భంగాలు కూడా కొన్ని చూపిస్తాను:-

1) నానవస్త్వైర్య కీర్త్యపది మందరు మందరు వెంకటేశ్వరా (గణభంగం)
2) అతలు వెడుకొన ప్రజ కార్మిక గూర్చి నటుక్య స్వార్థమే (గణభంగం)
3) దీనుల నోరగొట్టి యటు దీక్షగ ఖ్యాతి గొరవన తేకదు నిసి-

(గణాధిక్యం)

4) రంపులు లేక అధిక వారుల గొల్చును వేంకటేశ్వరా (యతిదోష)
5) పోయిన గూర్చి తీవన విచార ముల్లై తగు పట్టెలట్ల వం-

(యతిదోషం)

ఐతే యీమాత్రానికే యెవరూ విసుక్కో నక్కరలేదు.

స్వర్గీయ నారపరెడ్డి రామిరెడ్డిగారి యీ శతక కృతిని, తదితర గీతాలను నెల్లూరు వర్ధమాన సమాజం వంటివారు ప్రచురించి శ్రీ రెడ్డిగారి స్వయం ప్రతిభను సమర్థించాలని కోరుతున్నాను.

——

చిత్రజగత్

(9 వ పేజీ తరువాయి)

నోటినుండి వచ్చే ప్రతి మాటా సవ్వల మాట!

నాగభూషణం, పద్మనాభం, రాజబాబు, కె. వి. చలం, రామకృష్ణ, గీతాంజలి, లీలారాణి మొదలైన వారు నటించిన ఈ చిత్రం షూటింగ్ కార్యక్రమం ముగిసింది దర్శకుడు పద్మనాభం. సంగీతం కోదండపాణి.

అంతా కొత్తవారే!

నిండుసంసారం, జీవితచక్రం చిత్రాలను తెలుగులోనూ, 'పిక్‌నిక్ ఏక్‌ద్వా చారో' హిందీ చిత్రాన్ని నిర్మించిన నవశక్తి ఫిలింస్ వారు తమిళంలో ముఖ్యమంత్రి కరుణానిధి కుమారుడు ముత్తు-మంజులతో ఒకచిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. అది షూటింగ్ జరుగుతూండగానే తెలుగులో అంతా కొత్తవారితోనే ఒక రంగులచిత్రాన్ని నిర్మించే సన్నాహంలో వున్నారు. నటీనటుల ఎన్నిక పూర్తయింది. ఈ నెలాఖరులో షూటింగ్ ప్రారంభమవుతుంది.

కాలేజి స్టూడెంట్స్ జీవితాలకు సంబంధించిన ఈ కథను సహజవాతావరణంలోనే చిత్రీకరించాలని మొత్తం చిత్రాన్ని ఔట్‌డోర్సులోనే తీయబోతున్నారు. విశాఖపట్నం యూనివర్సిటీ క్యాంపస్‌లోను, రాజమండ్రి, విజయవాడ, హైదరాబాద్‌లలోనూ షూటింగ్ జరుగుతుంది మొత్తం 45 రోజుల్లో ఏకధాటిన షూటింగ్ పూర్తి చేసుకురావాలని నిర్మాత గంగాధరరావు అభిప్రాయం. ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు వి. బి. ప్రసాద్. రచయిత కళ్యాణ్‌శ్రీ.

నటీనటుల వివరాలు తర్వాత సంచికల్లో తెలియజేస్తాను.

శోభనా కల్చరల్ అసోసియేషన్

నెల్లూర్లో శోభన్‌బాబు అభిమానులు 'శోభనా కల్చరల్ అసోసియేషన్' స్థాపించి, గత 31 తేది మాజీ మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి చేత ప్రారంభోత్సవం చేయించారు. శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి సభకు అధ్యక్షత వహించగా, సినిమా జర్నలిస్టు శ్రీ ఎల్. బేగ్, శ్రీ ఎం. సుబ్రహ్మణ్యం వగైరాలు ప్రసంగించారు.

గౌరవాధ్యక్షుడుగా మున్సిపల్ కౌన్సిలర్ పుట్టా బలరామిరెడ్డి, గౌరవసలహాదారుగా ఎం. ఎల్. బేగ్, జేగా రాధాకృష్ణ అధ్యక్షుడుగా నయ్యద్ నిజాం, ఉపాధ్యక్షుడుగా ఎస్. రామయ్య, కార్యదర్శిగా వి. మోహనరావు, సహాయ కార్యదర్శిగా ఎస్. సుబ్బారావు, జె. ఆదిశేషయ్య; కోశాధికారిగా ఎం. ఇక్బాల్ అహమద్ ఎన్నికయ్యారు.

ఈ సంఘం కొన్ని అభిమానసంఘాలలాగా అభిమాన దురభిమానాలతో కొట్టుకపోకుండా, ప్రేక్షకుల్లో సదభిరుచి కల్గించే విధంగా వ్యవహరిస్తుందని ఆశిద్దాం!

——

కలెక్టరు కలకలం

(5 వ పేజీ తరువాయి)

చాలామంది తమ సంసారాలను తీసుక పోయి, పని చేసే వూళ్ళనే పెట్టుకున్నారు. ఈ విషయం ఒక టీచరే చెప్పాడు.

హాస్పిటల్స్ అనేది ఒక ప్రత్యేక సామ్రాజ్యం. జిల్లా ఆరోగ్య శాఖాధికారికి తప్ప, ఇంకెవ్వరికీ వాటి విషయం పట్టేది కాదు. కలెక్టరెవ్వరూ వాటివంక చూసేవారు కాదు. పార్థసారధి హాస్పిటల్స్ కూడా సందర్శిస్తున్నాడట; వాటి మంచి చెడ్డలు విచారిస్తున్నాడట. దాంతో హాస్పిటల్స్ కూడా జాగృతమైనవని చెపుతున్నారు. అవే కాదు-అన్ని శాఖలు, మినహాయింపు లేకుండా, వరాటుగా వున్నవని చెప్తున్నారు. ఏనాడూ కని ఎరుగని పరిస్థితి ఇది. ఎవ్వరూ తేలేకపోయిన మార్పు ఇది. ఈనాడు 'చెడ్డ' భయపడుతున్నదంటే; ముఖం బయటపెట్టడానికి జంకుతున్నదంటే ఆ కీర్తి పార్థసారధికి అర్పితమవ్వసిందే.

పార్థసారధిగారు వచ్చిన తర్వాత కనపడుతున్న ఇంకో మార్పు – సామాన్య ప్రజల్లో తమకు అప్పుడు, అండ వీర్పడిందనే విశ్వాసం కలగడం. శ్రీ శంకరజా హయాంలో, అంతకుముందు శ్రీ మల్లయ్యగారి హయాంలో కూడా పేదసాదల్లో ఇటువంటి అభిప్రాయమే కలిగింది. వారూ పేదవారిపట్ల ప్రత్యేక సానుభూతిని చూపారు, సాధ్యమైనంత సహాయం చేశారు. కాని పార్థసారధి పేదవారి దృష్టిలో వారిద్దరికంటే ఎక్కువ ఆశావహంగా వున్నాడా అనిపిస్తుంది. నిత్యం వందలమందిగాదు, వేలమంది ఆయన దర్శనార్థం వస్తున్నారు; ఆయన దర్శనమాత్రంతో తమకోర్కెలు నెరవేరుతాయని, కష్టాలు గట్టెక్కుతాయని భావిస్తున్నారు. ఆ మితిమీరిన ఆశవల్ల, జిల్లా జిల్లా తరలి ఆయనమీదపడుతున్నారు. అయినా మొండిగా ఓపిగ్గా ప్రతి ఒక్కరిని పలుకరించాడు, ప్రతి ఒక్కరి దరఖాస్తు తీసుకున్నాడు. ఈ పనికే తనకున్న కాలంకాస్తా సరిపోయినా, ఆయన అదే ముఖ్యమనుకున్నాడు. సామాన్య ప్రజలనుండి తన మీద ఎంత ఒత్తిడివచ్చిందో, అంతకు రెట్టింపు బరువును ఆయన తన క్రింద వుద్యోగులమీద వేశాడు. సామాన్యప్రజలకు స్వల్పంగానైనా చేయడం చిన్నపని కాదని, అందులో ఒక కలెక్టరుకు స్వల్పవ్యవధిలో సాధ్యమైన పని కూడా కాదని ఆయన మొదట్లో భావించలేదేమోననిపించింది. తర్వాత తర్వాత వూపిరిసలుపని పరిస్థితిరాగా, ఆలోచనలో పడినాడేమోననిపిస్తుంది. ఆయన తాసిల్దార్లు, ఆర్. డి. ఓ. లు వగైరాలకు ఒక జాబు వ్రాశారు. ఈ అధికార్లందరూ సామాన్యప్రజలను సానుభూతితో దగ్గరకు తీసి, చెప్పింది ఓపిగ్గా విని, చెయ్యగలిగింది చేస్తే, వీరి మట్టడి ఇంతగా తనమీద వుండేది కాదని; ఇకనైనా తమ దైనందిన కార్యక్రమంలో దీన్ని ఒక భాగంగా చేసుకొని, సహాయపడాలని ఆ జాబులో ఆయన హెచ్చరించాడు. ఆ విధంగా చేయని వారిపై చర్య తీసుకోబడుతుందనికూడా హెచ్చరించడానికి ఆయన సందేహించలేదు.

కలెక్టరు ఎప్పుడైతే సామాన్య ప్రజల సంక్షేమానికి అంకితమైపోయాడో, క్రింది అధికార్లను ఎప్పుడైతే తీవ్రంగా హెచ్చరించాడో – జిల్లా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఒక్కసారి తరవేగాన్ని అందుకొంది. పిండ్లు పూండ్లు తిరిగినా, దక్షిణ తాంబూలాలతో పూజించుకున్నా సాక్షాత్కారం కానివట్టా, ఇప్పుడు తమ వద్దకే – పేదవాడి వద్దకే-పరుగెత్తుకొని వస్తున్నది. పిల్చి, స్వాగతం చెప్పి మరీ చేతికి ఇస్తున్నారు. ఎక్కడెక్కడో దాక్కొని వుండిన తిరాయిలు, ఇంజర్లు బయటకు వస్తున్నాయి. పేదవాడికి ఈమాత్రం గుర్తింపు వచ్చిందంటే; చెప్పకోడానికి ఒకదిక్కు, చెప్పుకుంటే న్యాయం జరుగుతుందనే విశ్వాసం, తాము బలహీనులం కావనే ఆత్మబలం వారిలో వీర్పడినవంటే-పార్థసారధే కారణం అనడం అతిశయోక్తి కాదు. ఈ పట్టాం విషయంలో దోపిడి వున్నదనే చెప్తారు; రక్షించవలసినవారే దోపిడికి పాల్పడుతున్నారు. ఇంకా ఈ విషయం కలెక్టరుగారికి తెలిసివుండదు.

ఈ విధంగా పార్థసారధి జిల్లాపాలనలో నవశకాన్ని ప్రారంభించాడనే చెప్పాలి; సన్మజనంలో నవోదయానికినాంది పలికాడనే చెప్పాలి. ఇది సామాన్యమైన విషయంకాదు. నిత్యపాలనా భారాన్ని పూర్వంకంటే ఎక్కువగా మోస్తూ, బలహీన వర్గాల సంక్షేమంపట్ల ఇంతగా కేంద్రీకరించడం అసాధారణ ప్రజ్ఞనే చెప్పాలి.

పార్థసారధిలంటే విముఖతలు, అసంతృప్తులు లేకపోలేదు. వీటిలో ఖాతర్ చేయదగినవి కొన్ని, సహజమని త్రోసివేయదగినవి కొన్ని. మార్పు సంభవిస్తున్న కాలంలో, ఆ మార్పు పూర్వపు సంప్రదాయాలకు, ప్రాథనాలకు వ్యతిరేకంగా వున్న సమయంలో అసంతృప్తి, అలజడి వుత్పన్నం కావడం సహజం. నత్తనడకనే ఎరిగిన ప్రజలకు రాకెట్ వేగం దిగ్భ్రాంత పరచడం అసహజం కాదు. పాతను ఛేదించుకొని కొత్త ప్రపంచంలోకి అడుగు పెట్టాలని, అణగారిపోయిన బలహీనుల్ని పైకి తేవాలని సోషలిస్టు నినాదాన్ని పూరించి, ఇందిరాగాంధీ పేదవాళ్ళను ఆకట్టుకొన్నప్పుడు కలయో వైష్ణవ మాయయో అన్నట్లుగా పట్టింది దేశానికి. బ్యాంకులను జాతీయం చేసినప్పుడు, రాజ్యాంగాన్ని సవరించినప్పుడు, ప్రీవీ పర్సులను రద్దుచేసినప్పుడు మితిమీరిన అలజడి చెలరేగింది. దేశానికేదో చెడ్డ దినాలు సంప్రాప్తమైనవనుకోవడం జరిగింది. శాసనసభ ఎన్నికల్లో ప్రతిపక్షాలను నామరూపాలు లేకుండాచేసి, ఆమె పార్టీ అద్వితీయమైన విజయం పొందినప్పుడు అది కాలనుగుణంగా వున్నదని, సామాన్యప్రజలు తమ భవిష్యత్తు ఆమె చేతిలో భద్రంగా వున్నట్లు భావిస్తున్నారనుకొని సరిపెట్టుకున్నాం. ఇప్పుడు కలెక్టరు పార్థసారధి విషయమూ ఆ విధంగానే సమాధానపడాలి. ఆ ఇందిరాగాంధీ తన అభ్యుదయ విధానాలను అమలు పరచగలిగిన వ్యగతిశీలురైన అధికార్లు కావాలన్నది. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పి. వి. నరసింహారావూ తనకు 'కమిటెడ్' ఆఫీసర్లు కావాలన్నాడు. వారి అభిలాషకు, అభిమతానికి అనుగుణంగా వున్నాడు; అనుగుణమేకాదు, అధికంగానేవున్నాడు శ్రీ పార్థసారధి. ఆక్షేపించ విధిలాభం? అయిన తప్పేముంది?

పార్థసారధి గమనించవలసినవి, సవరించుకోవలసినవి కొన్ని వున్నాయి. తొందరనండి, దుడుకు అనండి దాన్ని తగ్గించుకోవాలి; అది చాల అవసరం. అధికార్లు, అనధికార్లు దర్శనార్థం గంటల పర్యంతం, కొన్నిసందర్భాల్లో రోజుల పర్యంతం పడిగాపులుకాచి ఆశాభంగం పొందవలసివస్తుందనే అసంతృప్తి తీవ్రంగా వుంది. అన్నిశాఖల అధికారాలూ-చిన్నవీ పెద్దవీ- తనహస్తగతం చేసుకొన్నాడని; జిల్లాపాలనయావత్తూ 'వన్‌మ్యాన్‌షో'గా నడుపుతున్నాడని; ఇతర అధికారులకు వుండవలసిన ఇవ్వదగిన అధికారాలను పూనకెతి తనగుప్పెట్లో పెట్టుకొని అందరి ప్రాముఖ్యతను కత్తిరించేశాడని అధికార్లలోనేకాదు, అనధికార్లల్లో కూడా ఆందోళన ప్రబలింది. కొన్ని అసంభవమైన ఉత్తర్వులు వేస్తున్నాడని, అసాధ్యమైన పనులు పురమాయిస్తున్నాడని క్రింది వుద్యోగులు కలవర పడుతున్నారు. ఇంకొక సంగతి-కలెక్టరు బంగళాయే ఆఫీసయిపోయింది. అర్జీల్లు గీర్జీల్లు అన్నీ అక్కడికే ప్రసారమౌతున్నాయి. కలెక్టరాఫీసు ప్రాముఖ్యత పాత్తుగా తగ్గిపోయింది. పోతే. హరిజన గిరిజనాది బలహీనవర్గాల వారికిచ్చిన విలువ, మర్యాద ఇతరుల కివ్వడనే అపోహకూడా వుంది. ఇటువంటి అభిప్రాయాలకు, అపోహలకు ఆస్కారం ఇవ్వకూడదు. అధికారవర్గాలలో అసంతృప్తి, వ్యతిరేకత మితిమీరి వున్నాయి; దానికి కారణాలనేకం వుండొచ్చు. బలహీనవర్గాలకు మేలుచేయాలన్నా, విప్లవాత్మక కార్యక్రమాన్ని నెరవేర్చాలన్నా కలెక్టరొక్కడు చేయలేడు. ఎంత ప్రతిభావంతుడైనా, ఎంత శక్తిసమర్థుడైనా అది అసాధ్యం. ఆ సత్యాన్ని పార్థసారధిగారు గుర్తించాలి. కలెక్టరుగారి సందర్శంలో పనివున్నా లేకున్నా అన్ని శాఖలకు చెందిన అధికార్లు అనుసరించవలసి రావడంవల్ల; ఆయాశాఖల పనులు కుంటుపడడమేకాక, పోయినచోట ఈ అధికార్లు గోళ్ళు గిల్లుకోవలసి వస్తున్నదని, కాలం వ్యర్థంచేసుకోవలసి వస్తున్నదనే అసంతృప్తి గాఢంగావుంది. ఇది పార్థసారధిగారి దృష్టికి వచ్చిందో లేదో తెలియదు. మంత్రుల వెంట అధికార్లు తిరగడమే దండగనుకునే రోజులు. రాజాజీ అయితే, మంత్రులు పర్యటనకు పోయినప్పుడు ఆ శాఖాధికారులు తప్ప, కలెక్టరుకూడా మంత్రివెంట పోవలసిన అవసరంలేదని ఆదేశించాడు. అటువంటప్పుడు కలెక్టరుగారు అన్నిచోట్లకు అందరు అధికార్లను వెంటబెట్టుకొని పోవలసిన అవసరమేముంది? అభరుగా- తాను రాజకీయాలకు అతీతుణ్ణని, తన దృష్టిలో అందరూ ఒకటేననే అభిప్రాయాన్ని కల్గించాలి; వివాదరహితుడు కావాలి.

ఏదో విషయం వ్రాయాలని మొదలు పెడితే, కలెక్టరు పార్థసారధి మీదకు కలం మళ్ళింది. జిల్లాలో నేడు ప్రతి ఒక్కరి నోట నానుతున్నవాడు పార్థసారధి అందువల్ల ఈ ప్రస్తావన అప్రస్తుతం కాదనుకుంటాము.

ప్రాన్ లేఖలు

(8 వ పేజీ తరువాయి)

గుంటానున్నూ పెళ్ళగించి వాట్లను పాటు వరటి ఆ యొక్క రాళ్ళను వల్లిక భగవంతరావు యొక్క సత్రమునకు యెత్తుకొనిపొయ్యేటట్టుగా సమాచారంవిన్నాము. ఇప్పుడున్న ధర్మ ధోరణైన తాము చాలా పరిపూర్ణ కటాక్షం వుంది మేము వల్ఫీ ఆ యొక్క సత్రమును వద్ధారణ చేయవలెననేసిగా ఆయత్తపడుతూ వున్నాము గనుక దయచేసి ఆ యొక్క సత్రం బాగాలోవుండే బావులున్ను గుంటానున్ను కిట్లగో వుండేరాళ్ళు పెళ్ళగించి గుంట బావులున్ను పూడ్చివేసిన దామవర్చుకుండా వుండేటట్టుగానున్ను నదరహి సత్రంలో చేరిన తోపులు వృక్షములు కిట్లను కొట్టివేయకుండా వుండేట్టుగానున్ను ఆ యొక్క సత్రంలో చేరిన కావలికాండ్లు అధికారుస్తులకు తాకీదుచేసి బందోబస్తు చేయించేటట్టుగా నదరహి గ్రామములో సరిహద్దులతో చేర్చి తమ యొక్క మేజిస్ట్రేటు సూపరెంటెంటుకు హుకుం త్వరలో దయచేయించి పైన వ్రాసుకున్న వద్ధతికి జరిగిస్తూ కనేసిగా తమ ఘనాన్ని మిక్కిలి వేడుకొంటూ వున్నాము యిదే అనేక సలాములూ.

యింగువ సుబ్బరామయ్య-
వెంగల్యరాయుడు

[వాల్యూం 1, ఎం (417) పేజీ 178]

ఈ జాబుకు పూర్వగాథ చాలావుంది. 1783 లో - అంటే యీ అర్జీదార్లకు 75 క్రితం- వెంకటగిరిరాజా కుమార యాచమనాయుడు (25 వ తరం) ఇంగువ రామస్వామి అనే అసామికి పెరియవెట్టు, పూడి, తిన్నలి, రామాపురం అనే నాలుగువూళ్ల ఇనాంగా యిచ్చాడు. ఈ రామస్వామి సామాన్యుడుకాడు. వెంకటగిరి సంస్థానం వారివద్ద ఆటు కర్నాటక నవాబు కచేరిలోను, యిటు ఈస్టిండియా కంపెనీ వారివద్దనూ చక్కబెడ్తూ గొప్ప వకీలుగా పేరుగాంచాడు. ఆయన పెరియవెట్టులో ఒక సత్రంకట్టించి దానపోషణకు తాను ఇనాంగా వెంకటగిరి రాజానుండి పొందిన నాలుగు వూళ్ళను రాసేశాడు.

ఇంగువ రామస్వామి చనిపోయిన తర్వాత ఆయన కుమారుడు సుబ్బరాయలు వెంకటగిరివారి వకీలవుతాడు. ఏ కారణంవల్లనో సుబ్బరాయలుకు, నాటి జమీందారు బంగారు యాచమనాయుడు (26 వ తరం)కు తగాదా వీర్పడింది. ఫలితంగా సుబ్బరాయలు వకీలుపదవి పూడిపోయింది. పైగా ఆ నాలుగు గ్రామాలను బంగారు యాచమనాయుడు స్వాధీనం చేసుకొన్నాడు. 28-9-1816 ఈ విషయాలన్నీ ఇంగువ సుబ్బరాయలు కలెక్టరుకు నివేదించుకున్నాడు. కలెక్టరు యాచమనాయుణ్ణి విచారించాడు. ఇంగువ రామస్వామి, ఆయన కుమారుడు సుబ్బరాయలు తమ కొలువులో వుద్యోగం చేసినన్నాళ్లూ ప్రతిఫలంగా అనుభవించడానికి మాత్రమే ఆ నాలుగూళ్ళు యిచ్చామని, సుబ్బరాయలును వుద్యోగం నుండి తొలగించిన తర్వాత ఆ గ్రామాలను తిర్గం చేసుకొనే హక్కు తమకు కలదని యాచమనాయుడు వాదించాడు. రామస్వామి బ్రాహ్మణుడు గనుక ఇనాంగా వ్రతంరాసి యిచ్చారని చెప్పాడు.

రాబర్ట్సన్ అనే హెడ్ అసిస్టెంట్ యీ విషయమంతా విచారణచేసి, ఆ గ్రామాలు జమీందారునుండి స్వాధీనం చేయడానికి వ్యతిరేకించడం మంచిదని బోర్డువారికి నివేదిస్తాడు. ఇ తరువాత యీ విచారణంతా ఇంగువ సుబ్బరాయలు అనాటి కలెక్టరుకు నివేదించుకోవడంతోనే జరిగింది.

చివరకు కలెక్టరు సుబ్బరాయలును నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో యాచమనాయుడు పై దావాచేయమని సలహా యిస్తాడు. ఆ దావా పర్యవసానమేమిటో తెలియదుకాని 1817లో నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు పైన పేర్కొన్న ఇనాం గ్రామాల విషయమై ప్రభుత్వ వకీలుచేత ప్రొవిన్షియల్ కోర్టులో దావావేయిస్తాడు. ఆ దావా బంగారు యాచమనాయుడి పక్షమే అయినట్లు, కలెక్టరు ఖర్చులతో సహా చెల్లించుకున్నట్లు ఎక్కడో చదివినగుర్తు.

ఇంతకూ దాదాపు 50 ఏళ్ళకు పైగా యీ గ్రామాల విషయమై అంత పట్టుదలగా కేసులు గీసులు నడవడానికి కారణమేమిటయ్యా అంటే-ఆ నాలుగింటిలో మూడుగ్రామాల్లో పూర్తిగా ఉప్పుకయ్యలున్నాయి. ఆ ఉప్పుకయ్యల కోసమే యాచమనాయుడు ఆ వూళ్ళను పూడబెట్టాలన్నది, ఈ విలేవారు ఇంగువ కుటుంబంవారే, తామే స్వయంగా కోర్టులచుట్టూ తిరిగి చిన్నా... ఈ పెరియవెట్టు సత్రం రాళ్ళతోసహా పూడిపోయిందనడానికి మాత్రం వగ కారణం. బంగారు యాచమనాయుడు హయాంలో యిట్లా వగతీర్చుకున్న పత్రాలు మనకు అనేకం కన్పిస్తాయి. (ఆధారాలు: నెల్లూరు జిల్లా రికార్డులు- సంపుటం 3100, పేజీలు 69 నుండి 122 వరకు; సంపుటం 3106, పేజీలు 184 నుండి 196 వరకు; సంపుటం 3141, పేజీలు 293, 298)

లారీ అమ్మబడును

ఎ పి యూ 1101 హెడ్‌ఫోర్డ్ 1956 మోడల్ లారీ అమ్మబడును. లారీని చూడదలచినవారు ఈ దిగువ అడ్రసులో సంప్రదించండి.

రామలక్ష్మణ ఫైనాన్స్ కార్పోరేషన్,
రావుపేట - నెల్లూరు

లేపాక్షి – హంపి మంత్రాలయం-యాత్ర

3 రోజులు 30-9-72 నుండి 3-10-72 వరకు రూ. 35లు.
1-10-72 మరియు 2-10-72 ప్రభుత్వ సెలవులు దశరావేడుకలకు

మైసూరు - బెంగుళూరు ఊటి - యాత్ర

4 రోజులు 13-10-72 నుండి రూ. 38 లు

శ్రీశైలం, సాగర్, హైదరాబాద్ యాత్ర 4 రోజులు 7-10-72 నుండి రు. 38 లు

అన్నపూర్ణ అండ్ జగద్గురు శంకర యాత్రాసంస్థ
వద్మా కాపీవర్క్సు, బోసుబొమ్మ సెంటరు
నెల్లూరు.

Grams: Openger Phone: 70

ANDHRA PRADESH STATE ELECTRICITY BOARD

TENDER NOTICE

1) Sealed tenders in prescribed tender forms will be received by the undersigned upto 15-00 Hrs. on 7-10-72 for the following work and will be opened at 15-30 Hrs. on the same day.

S. No.	Specification No.	Description of work	Approximate Value	E. M. D. to be paid
1.	17/72-73	Manufacture of 24'0" R. C. C. Poles at Naidupet S. S.	Rs.25,000	Rs.625

2) The prescribed tenders are available for sale in the Office of the Divisional Elecl. Engineer/Operation/Kotamitta Road/Nellore. The cost of each tender application is Rs. 5-15 which should be paid in the form of Demand draft in favour of Dy. Chief Accountant/Operation Division/Nellore payable at State Bank of India, Nellore.

3) The specification will be sold upto 12-00 Hrs. on 7-10-72.

4) Tender conditions and details are available in tender form.

5) Tenders without Earnest Money Deposit and not in purchased forms will be summarily rejected.

V. S. MURTHY,
Divisional Elecl. Engineer, Operation : : Nellore.

ముఖ్యమంత్రి

(5వ పేజీ కొరవ)

బాగా పైకి లేలాయి. యుద్ధం వచ్చినంగా జరిగించే అయినా అనవర్గాల వారూ తమ ప్రాభవాలను ప్రదర్శించుకోడానికి, ముఖ్య మంత్రిని తమవైపు ఆకర్షించుకోడానికి తాపత్రయ పడ్డారు. అసలు కార్యక్రమం జూనియర్ కాలేజి ప్రారంభోత్సవం. ఎం.ఎల్.ఎ చెంచు రామయ్య తాలూకాఫీసులో ఒక సభ ఏర్పాటుచేసి ముఖ్యమంత్రిని తోప్పించి రప్పించుకొన్నారు. మేగోరె, గురారె వగైరాలు ఆ సభను బాయ్‌కాట్ చేసి ట్రావలర్స్ బంగళాలోనే వైరాయించారు. ఆ సంరె, నేలరె వగైరాలు చెంచు రామయ్య సభకు ముఖ్యమంత్రిని తోడ్కొని వెళ్ళారు. ఆ సభను ఎం.పి. పులి వెంకట రెడ్డి అధ్యక్షించారు. చెంచు రామయ్య-గారు కాలేజి స్థాపనకు వ్యతిరేకులని, ముఖ్యమంత్రి వద్దకువెళ్ళి కాలేజి యివ్వ వద్దం ప్రతిమలాడారని ప్రచారం చేస్తున్నారు, అది అబద్ధం అని వాపోయారు. ముఖ్యమంత్రికూడా చెంచురామయ్య తన నెప్పుడూ అట్లా కోరలేదన్నారు. ఉదయగిరి తాలూకాకు గుండెకాయలాంటి గండిపాళెం ప్రాజెక్టు గూర్చిచెప్తూ దానికి సంబంధించిన రోడ్లు కాలవలు వగైరా చిన్నచిన్న ప్రారంభించమని; త్వరలో ప్రాజెక్టు పని చేపట్టే ప్రయత్నం చేస్తామని హామీ యిచ్చారు. ఆ మాటతో ఉదయగిరీయుల ఆనందానికి పగ్గా లేకుండా పోయాయి ఎందరో నాయకులొచ్చారు పోయారు; కాని ఉదయగిరి దీనస్థితి మాత్రం తొలగించలేకపోయారు. నరసింహారావు గారు అప్పటికప్పుడే అక్కడికక్కడే ప్రకటన చేసి ఉదయగిరికి కొండంత ఉపకారం చేశారు; వారి అభిమానానికి పాత్రులయ్యారు.

ఆ మెట్టతాలూకాలో, ఆ మారుమూల ప్రాంతంలో జూనియర్ కాలేజీ స్థాపనకు-తనప్రాంతంతో యేమీ సంబంధం లేక పోయినా, ఉదారంగా, పెద్దమనస్సుతో 25 వేలు విరాళమిచ్చారు అల్లూరు రామిరెడ్డి వ్యస్తుత్వానికి హైస్కూల్లోనే స్థాపించబోయే ఆ కాలేజికి ముఖ్యమంత్రి ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఉదయగిరితో రాజకీయంగా బాంధవ్యం కలిగివుండిన డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు సభకు అధ్యక్షత వహించారు. ఆ సంరె, చెంచురామయ్య వగైరాలుకూడా సభకు వచ్చారు; వేదికమీద ఆసీనులయ్యారు! గోపాలరెడ్డి గారు రాష్ట్రం మొత్తంమీద వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో మొదటిదిగా ఉదయగిరి వుంటుందని, అభివృద్ధి అంటే యిట్లాటి వెనుకబడినతాలూకాలు బాగుపడ్డమే కాబట్టి అందరూ కలిసి పని చేయాలని, ఒక నాటి వైభవం తిరిగి ఉదయగిరికి రావాలని, 'అందుకే కళాశాలే కేంద్రం కావాలి' అన్నారు. కళాశాలదాత అల్లూరు రామిరెడ్డి యీమధ్యసంగంలో దీనికొక హాస్టల్ కూడా వచ్చేట్టుచేయమని ముఖ్యమంత్రిని కోరారు. ముఖ్యమంత్రి- ప్రాంతాలు వెనుకబడినవి కావచ్చుగాని విద్యాసంస్థలు వెనుకబడినవిగా వుండకూడదు (వెంకటగిరి సంగతేమిటండీ!); రామిరెడ్డిగారిచ్చిన 25 వేలా భవన నిర్మాణానికే ఖర్చు పెడ్తాం- అంటూ గండిపాళెం పని వెంటనే ప్రారంభించవలసిందిగా ఇత్తర్వులిచ్చాను అన్నారు.

అక్కడ్నుంచి తరలి ముఖ్యమంత్రి కావలి చేరారు. రాత్రి 10 గంటలైనా కావలి ప్రజలు ముఖ్యమంత్రి కోసం ఓపిక పట్టి వున్నారు. సమితిరాజా యానాదిరెడ్డి. ఎం. ఎల్. ఎ కొండపనాయుడు పెద్ద హడావుడిచేశారు; ఏర్పాట్లు కోలాహలంగా చేశారు. రాజదర్బారులాటి సభావేదికను ఏర్పర్చారు. దానిమీద నాయకులంతా కొలువుతీరారు. పూలతోట్లు, తోరణాలు అవరాట్గా అలంకరించేశారు. ముందు మునిసిపాలిటీ కార్యక్రమం; ఛైర్మెన్ చక్కా సత్యనారాయణగుప్త వినతిపత్రం సమర్పిస్తూ కావలిదైన్యస్థితినివర్ణించారు. తుమ్మల పెంటనుండి పంపుల ద్వారా కావలికి మంచినీళ్ళు సప్లయ్‌చేసే 6 లక్షల పథకానికి ముఖ్యమంత్రి ప్రారంభోత్సవంచేశారు. ఐదు నిమిషాల్లో యీ తతంగమంతా ముగించుకొని సమితి సభకు వచ్చారు. మంత్రి శ్రీ పి. నరసారెడ్డి సభకు అధ్యక్షత వహించారు. సమితిరాజా యానాదిరెడ్డి, కొండపనాయుడు కావలితాలూకా పరిస్థితులు ముఖ్యమంత్రికి నివేదించారు. లక్ష్మీకాంతమ్మ కలెక్టర్ను ప్రశంసిస్తూ ప్రసంగించింది.

—అక్కడితో ముఖ్యమంత్రి నెల్లూరుజిల్లా పర్యటనలో ద్వితీయ ఘట్టానికి తెరపడింది.

★ ★ ★

మూడవ దృశ్యం-వెంకటగిరి 20,21 తేదుల పర్యటనలో వెంకటగిరి కలవలేదు; ఆ కొరత తీర్చవలసిందని ఎం. ఎల్. ఎ. ఓరేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, రాజాలు కోరగా 24 తేది ముఖ్యమంత్రి తిరుపతి నుండివచ్చి ఒక గంటసేపు వుండి వెళ్ళారు. ఏర్పాట్లంతా రాజాగారివి; అధ్యక్షత వెంకటసుబ్బయ్య. ఎం.ఎల్.సి. రాజా స్వాగతం చెప్పగా, మాజీ సమితిరాజా పేదలకు పట్టాలిప్పించాలని, వెంకటస్వామి రెడ్డి పేదసాదల జీవితాలు బాగుపర్చాలని, సమితిరాజా రాఘవరెడ్డి వెంకటగిరిని కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని విన్నవించుకొన్నారు. వెంకటగిరి వగైరా మెట్ట తాలూకాలకు అందుబాటయ్యే సమగ్ర సోమశిల ప్రసాదించమని అందరూ కోరుకొన్నారు. ముఖ్యమంత్రి వెంకటగిరికి యింకా ఒకటిరెండు డిగ్రీలిచ్చి అడుకోంటామని, వారిద్వారా కృషను స్కీమును ప్రయోజనకారి చేసుకోమని అంటూ కరువు నిధుల్లో వెంకటగిరికి తగినవాటా లభించేట్లు చూడమని కలెక్టరుకు చెప్తానన్నారు. కలెక్టరుకూడా వెంకటగిరిపట్ల సానుభూతి కలిగివున్నారని ధైర్యవచనాలు చెప్పారు. తర్వాత రెండుమైళ్ళ దూరంలో వున్న బొప్పాపురం హరిజనుల 'గాంధీకాలనీ'కి ముఖ్యమంత్రి ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

వెంకటగిరిలో విశేషం: సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ రాఘవరెడ్డి ఇంటికే ముఖ్యమంత్రి పోగూడదని పట్టుపట్టిన శ్రీరాజా, ముఖ్యమంత్రితోటి కానూ రాఘవరెడ్డి ఇంటికిపోయి ఆయనిచ్చిన శీతలపానీయం సేవించడం జరిగింది. విశేషమేగదూ ఇది!

అంతటితో ముఖ్యమంత్రి నెల్లూరుజిల్లా పర్యటన కార్యక్రమం సమగ్రంగా సంపూర్ణమైంది.

ముగింపుగా రెండుమాటలు- సాధారణంగా ముఖ్యమంత్రి సభలన్నా, వి మంత్రుల సభలన్నా జనాన్ని తోలుకరావడం, లారీలు ట్రాక్టర్లు వినియోగించి వైభవం వెలిగించడం మనజిల్లాలో ఆనవాయితీ. ఈ మంత్రులరాక వాళ్ళ ఉపన్యాసాలపట్ల మనజనంలో ఒకవిధమైన నిర్లిప్తతాభావం, నిస్పృహధోరణి ఏర్పడ్డాయి- అందుకు కారణాలేవైనా కానివ్వండి! కాని నరసింహారావుకోసం ప్రతిచోటు, ప్రతిపూట్లో, దారిపొడుగునా జనం తండోపతండాలుగా వేచివున్నారు. ఏడెనిమిదిగంటలు ఆలస్యమైనా ఆ ఆసక్తి బిసమైనా తగ్గకపోవడం ఈ విశేషరికి ఆశ్చర్యం కల్గించింది. కొద్ది కాలంలోనే నరసింహారావు జనంమీద- సాధారణంమీద- యింత బలమైన ముద్ర వేయగలిగారు.

పోతే-రాజకీయాలను గూర్చి చెప్పుకోవాలంటే ముఖ్యమంత్రి వద్ద ముఖ్యంగా జనార్ధనరెడ్డికి వున్న చొరవ, సాన్నిహిత్యం యీ పర్యటనలో ప్రస్ఫుటమయ్యాయి. మిగతా వారెవరినీ, ఏ వర్గాన్నీ ముఖ్యమంత్రి తొలగదోసుకొన్నట్లుగాని ఒకర్నే భుజాలమీద ఎక్కించుకొన్నట్లు కాని కనిపించలేదు.

మొత్తంమీద నరసింహారావు పర్యటన జిల్లాలో-ముఖ్యంగా సన్నజనంలో-మంది సంచలనాన్ని కలిగించింది.

గడ్డి బుణాలు

(5వ పేజీ కొరవ)

లను కలెక్టరుగారు కేటాయించినట్లున్నారు. డెల్టా తాలూకా అన నెల్లూరుకు 35 వేలెందుకు? నెల్లూరు తాలూకాలో నాన్‌డెల్టా గ్రామాలున్నాయి; కాని ఈ గ్రామాలవారికి ప్రక్కగ్రామాల్లో గడ్డిదొరికే అవకాశముంది. నాన్ డెల్టా తాలూకాల వారికి ఆ అవకాశంలేదు.

గడ్డి బుణం ఒక్కొక్కరికి 50 రూపాయలట. అసలు డబ్బుగా ఇవ్వడమేమిటి? 50 రూపాయలకు ఎంతగడ్డి వస్తుంది? ఎన్ని రోజులొస్తుంది? కొన్న గడ్డిని ఎట్లా తీసుకపోవాలి? ఉదయగిరి తదితర తాలూకాల వారున్నారనుకుందాం-నట్ట బొప్పో, కొన్నదంటో అయితే అక్కడే కొనుక్కుంటారు; వరిగడ్డికైతే డెల్టాగ్రామాలకు రావాలి. 50 రూపాయలతో ఒక్కరురావడం, తీసుకపోవడం-రవాణా పెద్ద సమస్య. ఒకగ్రామంలో పదిమంది కలిసి తీసుకపోవాలి. డబ్బు చేతికివచ్చినతర్వాత అది అయ్యేపని కాదు. డబ్బుగా ఇవ్వడంకంటే; కలెక్టరుగారే గడ్డి కొనుగోలుచేయించో, వుచితంగా సేకరించో లారీలలో ఆయాతాలూకాలకు పంపి తాసిల్దార్లద్వారా పంపకం చేయించి వుంటే, అది ఎంతో బాగుండేది. డెల్టాలో పెద్దరైతులు అమ్మేసుకుంటున్నారు; నిత్యం ఎన్నోలారీలు ఆకాశమంత ఎత్తున గడ్డి వేసుకొని పోతున్నాయి. అధికార్లు కావాలనుకుంటే, ఉచితంగా ఎంతగడ్డయినా సేకరించవచ్చు; లేదా కొన్నాచాలే. ఈ పద్ధతిని గూర్చి ఎందుకు ఆలోచించలేక పోయారో అర్థంకావడంలేదు.

ఇచ్చే డబ్బుకూడా పందగపుతున్నది ఇతర తాలూకాలసంగతి తెలియదు కాని, నెల్లూరు తాలూకాలో మాత్రం ఇది దుర్వినియోగమవుతున్నది. దీన్ని అప్పుగా ఎవ్వరూ పరిగణించడంలేదు; వుచితంగా ఇస్తున్న డబ్బుగా అనుకొంటున్నారు. తలకు 50 రూపాయలు వస్తున్నదని పార్టీ బడుతున్నారు. పశువులు లేనివారుకూడా పొందుతున్నారు ఇది వేలంవెర్రిగా, ఏదో వీరి కొల్లగొట్టినట్లుగా వుంది. కరణాలు లిస్టుతయారుచేసిపంపితే, ఆ లిస్టుప్రకారం డబ్బుపంచుతున్నారు. లిస్టులో పేరువ్రాసి పంపినందుకు కరణానికి ఐదారురూపాయలు లంచం ఇంకెవరికైనా భాగాలున్నాయేమో తెలియదు. అంతాపోతే తీసుకనే వారికేతికొచ్చేదిముప్పై యేబదో...ఇరవై. పాలకంకులు దానరి అంటే వాలినవరకు గొంటిది అన్నట్లు వచ్చినదానికే లాభమని వారు సంతోషపడుతున్నారు. కరువు నివారణకు కేటాయించబడిన డబ్బంతే ఎంత విలువైనది? అందులో ఒక్కపైసా అయినా దుర్వినియోగం కావడం ఎంత ఘోరం, ఎంతనేరం? ఇటువంటి అవి ప్రాయం ఎవ్వరికీ రాకపోవడం విచారకరం.

అందువల్లే ఇది గడ్డి బుణంకాదు; గడ్డిగా పంపకం జరుగుతున్న బుణం అంటున్నాం!

— —

ROTARY FREE EYE CAMP

ఉచిత నేత్రచికిత్స శిబిరము

అల్లూరు - నెల్లూరుజిల్లా

నెల్లూరు రోటరీక్లబ్బుసభ్యులు అల్లూరు వందారు లీసభ్యుల సహకారముతో పై ఉచిత నేత్రచికిత్స శిబిరమును (Eye camp) 9-10-72 ప్రారంభించి వారంరోజులు జరుపబడును. చికిత్సపొందగోరువారు కంటిపొర అపరేషను (cataract) చేయించదలచుకొన్నవారు 9-10-72 వుదయం 9 గంటలకు హాజరై పరీక్ష చేయించుకొనవలెను. పొర అపరేషను చేయించుకొనదలచినవారు, వారికి సహాయముగ ఒకమనిషిని తెచ్చుకొనవచ్చును. కన్ను అపరేషను చేయించుకున్నవారికి వసతి, ఆహారము, కంటిఅద్దములు వుచితము.

పరీక్ష స్థలము	కాలము
రామకృష్ణ మిషను	9.00 గం.
జూనియర్ కాలేజి	9-10-72
అల్లూరు	సోమవారం

వివరములు కోరువారు:

PRESIDENT and SECRETARY,

Rotary Club, Nellore.

కామధేను శిల్క్స్

(APPROVED RETAIL CALICO SHOW ROOM)

న్యూ టెక్స్‌టైల్స్ షో - రూము

చిన్నబజారు (Tel; 946) నెల్లూరు.

మీ అభిరుచులకు అనుగుణంగా నాగరిక డిజైనులలో

అన్నిరకములు తెప్పించియున్నాము.

కంచి - కొళ్ళగాల్

ధర్మవరం - బెనారస్

ఔరంగాబాద్ - వరయూర్

మాధవరం - మధుర

కోయంబత్తూరు - కోడంబాకం

గ్వాలియర్, కాల్‌సిల్కు, బొంబే డైయింగ్,

మఫత్‌లాల్ బెంగాల్ సూటింగులు

షర్టింగులు, ధోవతులు.

"సీ త్రూ టెరీకాట్ షర్టింగు" మావద్దే దొరుకును

దయచేసి ఒకసారి విచ్చేయండి. అందరి కోర్కెలుతీర్చుగల

కామధేనువు అని రుజువుకాగలదు.

శుభవార్త

నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డులో అతిత్వరలో

ప్రారంభింపనున్న

అజంతా

మాంసాహార భోజన హోటల్

రుచికి, శుచికి పేరందరి మన్ననలనుపొందుటకు ఏర్పాట్లు

చేయుచున్నామని తెలుపుటకు సంతోషిస్తున్నాము.

Edited, Printed and Published by M. Sree Rama murthy at The Zamin Ryot Press, 190 Thippirajuvari Street, Nellore (A.P.)